

laški bilten

št. 77/ 15. april 2020

ZARADI EPIDEMIJE AKTIVIRAN OBČINSKI ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE ... STR. 3

JAVNI RAZPIS ZA MALO GOSPODARSTVO IN TURIZEM ... STR. 6

HOTEL Z NOVIM IMENOM ŠPICA ZNOVA ODPRL VRATA ... STR. 15

KNJIŽNIČNI VIRTUALNI SVET ... STR. 22

INTERVJU Z IGRALCEM ROKOM MATKOM ... STR. 25

PORTRET DRUŽINE HRASTNIK ... STR. 29

POUK NA DALJAVO ... STR. 48

ADRIJANA OJSTERŠEK – KANDIDATKA ZA MISS ZEMLJE ... STR. 55

PADALEC JOŠT NAPRET DOBITNIK BLOUDKOVEGA PRIZNANJA ... STR. 57

INTERVJU S PREDSEDNIKOM PGD LAŠKO BOJANOM ŠPILERJEM ... STR. 61

Osnovni podatki o glasilu

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Rok Deželak,
Nika Teraž, Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Mojca Knez Jovan

Grafična priprava in tisk:

Present, d. o. o.,
Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme vsako gospodinjstvo v občini. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva RS za kulturo pod zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Barbara Jančič:

Z glasbo v dobri družbi

Naslednja številka predvidoma izide
15. junija 2020.

Prispevke in oglase je treba oddati do **31. maja 2020** na e-naslov **bilten@lasko.si**.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na **Radiu Celje** vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 14.20. Naslednja oddaja bo 4. maja 2020.

Na radiu **Aktual Kum** bo občinski utrip župan predstavil 29. aprila 2020 [zadnja sreda v mesecu].

V VSAKI SLABI STVARI POIŠČIMO NEKAJ DOBREGA

Cenjene bralke, spoštovani bralci!

Pred vami je aprilaska številka Laškega biltena, ki je izšla kljub temu, da je družabno življenje, ki je srčika našega glasila, popolnoma ugasnilo. Tokrat veliko pišemo o soočanju z epidemijo novega koronavirusa, ki nam je življenje popolnoma obrnila na glavo. Aktiviral se je občinski štab Civilne zaščite, ki je veliko truda namenil predvsem zagotavljanju zaščitne opreme in razkužil. Zelo dejavni so na Območnem združenju Rdečega Križa Laško, kjer skupaj s prostovoljci pomagajo občanom, ki v teh kriznih časih pomoč najbolj potrebujejo. Javni zavodi in druge institucije ter podjetja so svoje poslovanje omejili in prilagodili nastali situaciji. Brali boste lahko o pravilnem ravnanju, da se izognemo okužbi, o razkuževanju večstanovanjskih stavb, o stresu in skrbi za duševno zdravje v času epidemije, pa tudi o tem, kako poteka šola na daljavo in kako so v Domu starejših Laško zaradi epidemije že 6. marca zaprli vrata za obiskovalce.

Težko je. V času nastanka glasila teče že četrti teden obdobja socialne distance oz. t. i. samoizolacije. Ampak v vsaki slabi stvari je potrebno poiskati nekaj dobrega. Npr. letošnji materinski dan mi bo za vedno ostal v spominu. 25. marec je bil tokrat na sredo. Sreda je dan, ko v občinski upravi delamo do 17. ure. V skladu z rokovnikom bi sledila še seja občinskega sveta, ki bi verjetno trajala najmanj do 21. ure, saj je bil predvideni dnevni red kar obsežen. Tako bi prišla domov pozno zvečer, ko bi otroka že spala. Zaradi epidemije pa je seja občinskega sveta odpadla, tako da sem tisto sredo koristila stari dopust in s svojo družino preživela nepozaben dan. Tisti dan tretješolci niso imeli naloge. Namesto učnih obveznosti jih je na spletni strani čakal spodbuden nagovor učiteljice, da ta dan naredijo poseben za svoje mamice. Tako sem se že dopoldne lahko posladkala z odličnim limoninim kolačem, dobila sem čudovito voščilnico, za tisto solzico, ki je nisem mogla zadržati, pa je bila

kriva pesmica *Mamica je kakor zarja*. In ko vidiš tisto iskrico v otroških očeh, je pomembno samo to, da se imamo radi in da smo zdravi. Zato dragi bralci, držite doma, iztržite iz nastale situacije tisto, kar zares šteje!

Mi ostajamo pozitivni. Čeprav smo vas z vsebino v glasilu želeli seznaniti s koristnimi informacijami v času epidemije, pa je bil naš glavni namen, da vas v teh dneh vsaj malce razvedrimo. Napovednika dogodkov tokrat žal ne boste našli, saj še ne vemo, kdaj bodo spet dovoljene izvedbe prireditev. Lahko pa boste prebrali kar tri intervjuje, v katerih so nam marsikaj zanimivega o sebi zaupali znani Laščani: igralec Rok Matek, kandidatka za Miss Zemlje Adrijana Ojsteršek in Bojan Špiler, predsednik PGD Laško, ki v tem letu praznuje častitljivo 150-letnico. V portretu družine Hrastnik boste izvedeli, kako pomembne vrednote so glasba, umetniško izražanje in medsebojna povezanost.

Ne pozabite torej na glasbo. S Shakespearovo mislijo, da iz glasbe prihaja čar, ob katerem se morajo upokojiti vse skrbi in vse bolečine srca, bi se strinjali tudi laški godbeniki, ki so nam zaupali, kako preživljajo čas samoizolacije. Sicer pa vas vabijo, da jih spremljate na njihovi FB strani, kjer si lahko ogledate posnetke opravljenih izzivov #plehmuzikakoronachallenge. Njihova članica Barbara Jančič, ki je v dobri družbi zaigrala na ukulele, pa si je tokrat prislužila naslovnico.

Čas samoizolacije si lahko popestrite tudi s knjigami. Laška knjižnica vas tokrat še posebej vabi v virtualni svet knjig, časopisov in ostalih koristnih informacij. Branje človeka izpopolnjuje in razsvetljuje, hkrati pa mu dovoli, da vstopi v drug svet in se prepusti neskončni domišljiji.

Pravijo, da je branje za duha to, kar je telovadba za telo. Čeprav ste doma, lahko na spletu najdete pester izbor vaj, ki jih prilagodite vaši starosti in fizični kondiciji. Vsekakor pa si privoščite tudi kakšen sprehod v naravo, ki je tako mamljiva v teh sončnih pomladnih dneh. Ob tem pa upoštevajte ukrepe, ki trenutno še veljajo – ne samo zaradi sebe, ampak tudi zaradi spoštovanja do vseh, ki na kakršen koli način skrbijo za nas.

Želim vam pozitivnih misli in da bi bili zdravi!

Tanja Grabrijan, odgovorna urednica

ZARADI NOVEGA KORONAVIRUSA AKTIVIRAN OBČINSKI ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE

Aktivnosti in ukrepi občinskega štaba CZ

V četrtek, 12. marca, je bil s strani poveljnika CZ Republike Slovenije Srečka Šestana sprejet sklep o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh zaradi COVID-19. Na osnovi tega sklepa je bil aktiviran Občinski štab CZ Občine Laško, kjer smo na prvem skupnem sestanku, na katerem so sodelovali ravnatelji šol, vrtcev, predstavniki Zdravstvenega doma Laško, Centra za socialno delo, OZ Rdečega križa Laško, doma starejših, Thermane in Rimskih term določili prve naloge in ukrepe. V upanju, da se bodo stvari odvijale v čim lažji obliki do občanov, do delovnih organizacij, smo tako že tri dni zatem spoznali, ko sta župan Občine Laško in poveljnik CZ Matjaž Pikel podpisala prve ukrepe, da se bo dodobra spremenili naš vsakdanjik.

V prvi vrsti smo sledili vsem ukrepom, ki so nam jih narekovali CZ RS in posamezna ministrstva, seveda pa smo v veliki meri tudi sami delovali tako v pomoči do ljudi in delovnih organizacij. V tem času smo se najbolj ukvarjali z nabavo osebne zaščitne opreme (maske, rokavice, razkužila, obleke), saj je pomanjkanje le-te na ravni države izjemno. Nekako nam je uspelo zagotoviti minimalno število opreme, tako smo lahko dodelili Gasilski zvezi Laško opremo za društva, stalno oskrbujemo CSD Laško, OO RK Laško, policijo, Karitas in kolikor nam omogočajo možnosti še Dom starejših in Zdravstveni dom Laško ter delovne organizacije. Nabavili smo tudi ustrezno

količino razkužil in jih razdelili upravnikom stanovanj, da bodo lahko izvajali redno razkuževanje. Prav poseben izziv pa je predstavljala nabava zaščitnih mask in s pomočjo župana smo te lahko kupili in jih s pomočjo prostovoljcev, delavcev občinske uprave in članov RK Laško v enem dnevu zložili v kuverte in jih poslali v vsak dom naših občanov. Prav tako redno objavljamo vse novice, priporočila, ukrepe na spletni strani občine www.lasko.si.

Za pomoč ranljivim skupinam naših občanov smo uredili mrežo pomoči preko OO RK Laško, kjer lahko občani zaprosijo za pomoč pri dobavi hrane, zdravil in

morebitnega prevoza. Vse informacije lahko dobite na sedežu združenja ali pri Vladu Marotu na tel. št. 03 734 34 60.

V štabu CZ Laško si želimo, da to stanje čim prej mine, da se življenje vrne na stara pota in lahko pričnemo z normalnim delom. Vemo, da nas bo to stanje spremljalo še v bodoče, zato bomo v štabu Civilne zaščite vseskozi bdeli nad pravočasnimi ukrepi, ki so potrebni za dobro delovanje, seveda pa brez pomoči Občine, občinskih svetnikov, društev, prostovoljcev ne bo šlo. Predvsem pa se želim v tem trenutku zahvaliti vsem tistim posameznikom, društvom, ki ste se samovoljno javili za pomoč in iskreno povedano, si takšnih posameznikov ali društev želimo še več. Hvala tudi Pivovarni Laško za njeno pomoč.

Ostanite zdravi!

Matjaž Pikel, poveljnik CZ Laško

Spoštovane občanke in občani!

V tem času se nahajamo v obdobju, ki je praktično brez primere in temu primerni so tudi ukrepi, ki jih sprejemamo tako na državni kot tudi občinski ravni. Vsled tega smo vsi odgovorni za čim bolj učinkovito izvajanje le-teh. Zato bi želel poudariti, da se moramo zavedati, da smo odrasli ljudje in da z neupoštevanjem navodil in odredb škodimo predvsem sebi, še posebej svojim najbližjim. Vemo, da so v marsikateri družini člani, ki so še posebej ranljiva populacija in je virus lahko za njih usoden.

Vendar pa sem prepričan, da v naši občini dobro izpolnjujemo dana navodila, še bolj pa se zavedamo, da je naše zdravje v veliki meri v naših rokah. Zato se vam želim zahvaliti na našem skupnem sodelovanju. Še posebej se želim zahvaliti štabu Civilne zaščite s poveljnikom na čelu, Rdečemu križu,

Karitasu in vsem prostovoljcem, ki sodelujejo v sami izvedbi pomoči našim najbolj ogroženim prebivalcem, kot tudi tistim, ki ste izrazili pripravljenost pomagati. Zahvala gre tudi Centru za socialno delo-Enoti Laško, ki kljub vsem težavam uspešno nudi pomoč na domu. Na vseh teh sloni naše reševanje krize. Na vse udeležene se še naprej zanašamo in prepričan sem, da bodo naši občani in občanke v primeru zaostrovanja krize še bolj priskočili na pomoč svojim najbližjim, sosedom in še komu. Čeprav moramo ostati narazen, smo lahko le skupaj uspešni v boju proti virusu.

Prav gotovo bo tudi te nočne more kmalu konec in prišli bomo do novih spoznanj. Takrat bomo zadihali zrak s polnimi pljuči ter se naučili življenja tudi z lepše strani.

OSTANIMO ZDRAVI!

Franc Zdolšek, župan

NALOGE RDEČEGA KRIŽA V ČASU EPIDEMIJE ZARADI BOLEZNI COVID-19

Na Rdečem križu Slovenije so se skupaj s strokovnjaki potrudili, da so nas že prve dni marca poučili o vseh ukrepih v povezavi z virusom in našimi ravnanji ob tem. To je pomembno, da lahko širimo pozitivno energijo in natančne ter pravilne informacije, ki so še danes, nekaj tednov po prvi okužbi splošno veljavne. Tako smo bili najprej informatorji, saj so nas ljudje o tem v začetni fazi veliko spraševali, klicali. Po drugi strani pa smo že v začetku marca razmišljali tudi o vseh tistih naših ljudeh, občanih, ki se bodo zaradi prihajajočega virusa in vseh ukrepov, ki so nujni, znašli še v težji situaciji. Gre za ljudi, ki so že sicer osamljeni in ki zaradi omejitev gibanja, zaradi zdravja težko »funkcionirajo«, sploh tisti, ki nimajo nikogar. Zato smo še posebej vsem našim predsednicam in predsednikom po Krajevnih organizacijah Rdečega križa laške in radeške občine naročili in jih prosili, da naj napnejo vse sile in v mislih prečešejo celoten teren ter preko telefonov, e-pošte, socialnih omrežij ali osebno, z varnostno razdaljo vzpostavijo stik z njimi. Oni sami najbolj poznajo razmere na terenu in tudi verjamemo, da njihova beseda spodbude, pogovora lahko veliko pomeni. Prepričani smo, da to naši predsedniki skupaj s svojimi prostovoljci Rdečega križa tudi uspešno počnejo. Ponekod so ob tem še posebej aktivni, za kar se jim iskreno zahvaljujemo.

Ker je RKS Območno združenje Laško-Radeče po enem od javnih pooblastil

Zakona o Rdečem križu Slovenije, med drugim zadolženo za pomoč pri oskrbi ogroženega prebivalstva, nam je štab Civilne zaščite Občine Laško dodelil nalogo oskrbe tistih občanov, ki nimajo socialne mreže, da poskrbimo zanje z najnujnejšimi prehranskimi artikli, higienskimi pripomočki in zdravili. Štab pa nam pri tem pomaga, da smo kolikor toliko preskrbljeni z najnujnejšimi zaščitnimi sredstvi in z vsemi potrebnimi informacijami znotraj mreže CZ. Priznati moramo, da so zelo prizadevni, skrbni in uvidevni. Dogovorili smo se, da naše delo opravljamo na način, da sprejmemo potrebo občana preko njihovega telefonskega klica, preko e-pošte ali pa nas o tem seznanijo predstavniki Krajevnih organizacij Rdečega križa preko svoje mreže. O vsakem se nato s predstavniki KO RK pogovorimo o upravičenosti do pomoči in glede njene izvedbe. Za ene smo samo servis, da nabavimo, prinesemo, plačajo in se zaključijo, spet za druge, ki nimajo niti s čim plačati in nimajo pri nas statusa upravičenca do prejema pomoči, iščemo rešitve, saj hrane za takšne primere dejansko ni na zalogi. Hvaležni smo osnovnim šolama v Laškem in Rimskih Toplicah, ki sta nam nekaj njihovih zalog hrane odstopili za takšne in podobne primere. Tik pred zaključkom članka smo prejeli sporočilo, da lahko en del hrane iz mehanizma Evropskega sklada za pomoč najbolj ogroženim, ki je sicer namenjena našim rednim upravičencem - prejemi-

kom pomoči, namenimo zanje. »Blagoslov« za to je dalo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in hkrati napisalo, da bomo zaradi tega prihodnje leto prikrajšani pri dobavi hrane, kar pa se nam ne zdi najbolj korektno. Prvo pošiljko hrane smo pred nekaj dnevi dobili in jo že postopoma delimo upravičencem in redkim posameznikom izven sistema, ki trenutno zaradi takšnih in drugačnih razlogov ostajajo brez nje.

Pomembno in lepo se nam zdi, da nas o naših aktivnostih in stanju na terenu pogosto povprašata župan Občine Laško Franc Zdolšek in poveljnik štaba CZ in hkrati podžupan Matjaž Pikel.

Načeloma delo v teh razmerah ni preprosto, saj smo na nek način ogroženi tudi sami, vendar pa je hvalevredno, če lahko ljudem naredimo dobro delo in jim pomagamo. **Naš delavnik je v teh razmerah vsak dan od 8. do 12. ure, preostali čas pa namenimo izvedbi terenskih nalog.**

Odziv prostovoljcev je zadovoljiv

Na področju laške občine se nam je izven naše mreže Rdečega križa oglasilo lepo število prostovoljcev, s katerimi bomo lahko pokrivali potrebe. Trenutno vse potrebe na terenu še uspemo uresničevati s pomočjo uslužbencev in prostovoljcev znotraj naše mreže, vsem prijaviteljem pa smo sporočili, da jih bomo aktivirali takoj, ko bodo potrebe prerasle okvire zmožnega.

Ohranjajmo stike

Ob nedavnem razgovoru s patronažno službo ZD Laško smo ugotovili, da je pohvalno, ker se naši občani v večini primerov lepo držijo ukrepov in skrbijo zase. Kljub vsemu pa je potrebno izpostaviti, da ob veliki vnemi pri tem ne smemo pozabiti na svoje drage in ohranjanje stika z njimi, da ne bi lepo spleteno niti začele popuščati. Na terenu nam zlasti starejši ljudje povedo, da si marsikdo do njih ne upa, ker se tudi oni bojijo, zato nas skrbi, da ljudje ne bodo prepuščeni na milost in nemilost služb in vseh, ki mislimo nanje, saj nam ne bi bilo vseeno, da bi kdo v tem času ostal brez hrane, brez kakršne koli tople besede. Zato vsi, ki nimate nikogar in potrebujete pomoč, pokličite naše prostovoljce RK na terenu ali na naš sedež, na številko 041 736 166. Ostanite zdravi!

Vlado Marot

Zaščitne maske za občane so pakirali prostovoljci OZ RK Laško, člani OZŠC Laško in zaposleni na Občinski upravi Laško.

PREPOVEDANA UPORABA OTROŠKIH IGRAL, KLOPI, FITNESOV NA PROSTEM

Župan Občine Laško Franc Zdolšek je na podlagi Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin izdal sklep, s katerim se je prepovedala uporaba otroških igral, fitnessov na prostem, otroških igrišč, klopi in ostale urbane opreme na celotnem območju Občine Laško. Prepoved velja do preklica. Zaprt je tudi javni sistem izposoje koles Kolesce.

Občane pozivamo, da se čim manj dotikajo površin, ki se jih dotika veliko število ljudi in so zaradi tega lahko onesnažene.

Prav tako občane pozivamo, da uporabljajo zaščitne rokavice pri uporabi posod za odpadke in zabojnikov na ekoloških otokih ter pri uporabi bankomatov.

BREZPLAČNO PARKIRANJE

Obveščamo vas, da je v občini Laško oz. v starem mestnem jedru parkiranje do nadaljnjega brezplačno.

ZAŠČITNE MASKE ZA OBČANE IN OBČANKE LAŠKEGA

Občina Laško je skupaj s Civilno zaščito Laško naročila zaščitne maske za občane. Zaradi omejenega števila mask, ki smo jih prejeli, so imeli prednost pri prejemu tisti občani, ki spadajo v rizično skupino zaradi kroničnih bolezni. Ti so maske (pralne) prvi prejeli na Rdečem križu. Ostali občani oz. gospodinjstva pa so zaščitne maske (kirurške) dobili 6. oz. 7. aprila po pošti na dom (na eno gospodinjstvo dve maski).

POSLOVANJE OBČINSKE UPRAVE V ČASU EPIDEMIJE

Z namenom preprečevanje širitve novega koronavirusa je do nadaljnjega **omejen vstop v občinsko stavbo**.

Za nujne zadeve je občinska uprava dosegljiva na naslednjih številkah:

- 03 733 87 00 (tajništvo Kabineta župana),
- 03 733 87 26 (Glavna pisarna),
- 03 733 87 32 (Režijski obrat),
- 03 733 87 30, 03 733 87 05, 03 733 87 14 (Oddelek za GJSOP).

Prav tako nas lahko kontaktirate po elektronski pošti obcina@lasko.si.

Za oddajanje ponudbe za naročnika Občino Laško pokličite v tajništvo na tel. št. 03 733 87 00 in počakajte, da ponudbo prevzame pooblaščen oseba.

OBČINSKA BLAGAJNA PONOVO ODPRLA VRATA

15. aprila je ponovno začela obratovati občinska blagajna, ki je namenjena plačevanju položnic brez provizije. Odprta bo kot doslej:

- **ob sredah: od 8. do 12. ure in od 13. do 16. ure,**
- **ob petkih: od 8. do 12. ure.**

Pri vstopu je treba upoštevati vse ukrepe, ki so potrebni za zaježitev širjenja koronavirusa. Vstopa se posamično, z zaščitno masko na obrazu in rokavicami.

V primeru poslabšanja stanja oz. razširitve epidemije v občini se blagajna zapre.

ODLAGANJE ODPADKOV V PRIMERU SUMA OKUŽBE

Odpadke v gospodinjstvih z bolniki, ki kažejo znake bolezni koronavirusa COVID-19 se lahko odvrže izključno v posodo za mešane komunalne odpadke.

Ministrstvo za okolje in prostor sporoča, da odpadki osebe, ki kažejo znake bolezni koronavirusa COVID-19, vključno z materialom za enkratno uporabo, ki ga uporablja bolna oseba in njeni negovalci (na primer rokavice, robci in maske) ter, kadar je to primerno, osebna zaščitna oprema zdravstvenega osebja (v primeru obiska bolnika če to ni drugače urejeno), odložijo v plastično vrečko za smeti, nameščeno v prostoru. Plastično vrečko je treba tesno zapreti (zavezati, zalepiti) tako, da raztresanje vsebine odpadkov ni možno. Zaprto vrečo je treba nato odložiti v posodo za zbiranje mešanih komunalnih odpadkov (črna/zelena posoda) in nikakor ne v zabojnike namenjene zbiranju ločenih frakcij odpadkov - biološki odpadki, embalaža iz plastike, kovin in sestavljenih materialov, ki se po sistemu od vrat do vrat zbirajo pri uporabnikih. Prav tako rokavice iz lateksa ali podobnih materialov, ki se uporabljajo za nakupe ali druge namene, niso embalaža in zato ne sodijo v posodo za embalažo (rumene barve).

ENOTNA INFORMACIJSKA TOČKA UKREPOV V PODORO GOSPODARSTVU ZA BLAŽITEV POSLED VPLIVA COVID-19

Na SPIRIT Slovenija so vzpostavili informacijsko točko za podjetja – novo spletno mesto (<https://www.spiritslovenia.si/koronavirus>), na katerem lahko pridobite vse informacije o ukrepih za podporo gospodarstvu za blažitev posledic vpliva COVID-19 na enem mestu. V okviru spletnega mesta je pred kratkim zaživel tudi Poslovni forum, ki je namenjen neposredni in hitri komunikaciji med podjetji, izmenjavi informacij, uporabnih gradiv in dobrih praks.

Vzpostavili so kanale Korona, Logistika in Uporabno, preko katerih lahko komunicirate tako z njimi kot z drugimi člani poslovnega foruma. Poslovni forum je zamišljen kot oblika medsebojne pomoči med podjetji, zato vas vabijo, da delite tako vprašanja kot rešitve. Sodelujete lahko pri že obstoječih razpravah ali pa odpirate nove.

TELEFON ZA PSIHOLOŠKO OPORO OB EPIDEMIJI

Društvo psihologov Slovenije je v partnerstvu z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje in v sodelovanju s Slovensko krovno zvezo za psihoterapijo, Združenjem zakonskih in družinskih terapevtov, Združenjem psihiatrov pri Slovenskem zdravniškem društvu in Ekipo za psihološko pomoč pri Civilni zaščiti vzpostavilo Telefon za psihološko podporo ob epidemiji COVID-19 za prebivalstvo **041 443 443**.

S telefonom želijo zagotoviti podporo ljudem, ki se v času epidemije in z njo povezanih kriznih ukrepov, soočajo z različnimi stiskami. Prek telefona bodo pomoč nudili izkušeni psihologi in psihoterapevti.

Telefon za psihološko podporo ob epidemiji COVID-19 bo obratoval vsak delovni dan od 16.00 do 24.00, ob sobotah in nedeljah pa od 12.00 do 24.00.

Mojca Knez Jovan

Na podlagi, Odloka o proračunu občine Laško za leto 2020 (Uradni list RS, št. 82/2019) in Pravilnika o dodeljevanju sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in turizma v Občini Laško (Uradni list RS, št. 39/2015) Občina Laško objavlja

JAVNI RAZPIS

za dodeljevanje finančnih sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in turizma v Občini Laško v letu 2020

PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in turizma v Občini Laško v letu 2020 po shemi državnih pomoči skladno z Uredbo Komisije (EU) 1407/2013.

Sredstva v višini 10.000,00 EUR so zagotovljena v proračunu Občine Laško za leto 2020 in se dodelijo za **ukrep 2, Spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanje**.

Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi pogojev in meril, ki so sestavni del tega javnega razpisa ter skladno s Pravilnikom o dodeljevanju sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in turizma v Občini Laško (v nadaljevanju pravilnik).

Občina Laško, na podlagi 21. člena statuta Občine Laško (Uradni list RS, št. 79/15 – UPB1, 68/18, 61/19), Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. list RS 98/15, 76/17, 81/19), Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v občini Laško, novelacije operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v občini Laško, Pravilnika o dodelitvi proračunskih sredstev za namen subvencioniranja nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Laško (Ur. list RS, št. 39/15, 33/18, 22/19) in na podlagi Odloka o proračunu Občine Laško za leto 2020 (Uradni list RS, št. 82/19), objavlja

JAVNI POZIV

za subvencioniranje nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Laško za leto 2020

- Naročnik javnega poziva:** Občina Laško, Mestna ulica 2, 3270 Laško
- Predmet javnega poziva:** je subvencioniranje nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav na območjih občine Laško (nadalje MKČN).
- Pogoji sofinanciranja:** Pravico do subvencioniranja imajo lastniki objektov in zemljišč na območju občine Laško, kjer ni predvidena izgradnja kanalizacijskega omrežja ali so aktivnosti za izgradnjo kanalizacijskega omrežja šele v fazi priprave projektne dokumentacije. Vgrajena MKČN mora imeti vse potrebne certifikate in dokazila glede izpolnjevanja predpisov s področja varstva okolja v Sloveniji.
- Merila in kriteriji:** za dodelitev subvencije nakupa in vgradnje MKČ so merodajne: Velikost MKČN in funkcija objekta za katerega se odpadne vode čistijo, doseganje rezultatov prečiščenih voda, certifikati izdelovalca MKČN (Pravilnik o dodelitvi proračunskih sredstev za namen subvencioniranja nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Laško (Ur. list RS, št. 39/15, 33/18, 22/19).
- Določitev višine subvencioniranja:**
  - do vključno 6 PE 600 EUR,
  - od vključno 7 do vključno 10 PE 1.000 EUR,
  - od vključno 11 do vključno 20 PE 1.200 EUR.

Vlagatelji oddajo vlogo, ki vsebuje:

- prijavni obrazec: »Vloga za dodelitev finančnih sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in turizma v občini Laško«,
- obvezne priloge k vlogi, ki so predložene kot dokazila k posameznim ukrepom.

Vloge morajo biti oddane v zaprti ovojnici, z obvezno uporabo »Obrazca ovojnice«, opremljene z naslovom pošiljatelja, od začetka razpisa do v razpisu opredeljenih rokov za prijavo, in sicer na naslov Občina Laško, Mestna ulica 2, 3270 Laško.

ROK ZA PRIJAVO

31. 7. 2020

DATUM ODPIRANJA VLOG

5. 8. 2020

KRAJ IN ČAS, KJER LAHKO PREDLAGATELJI DVGNEJO RAZPISNO DOKUMENTACIJO

Brezplačna razpisna dokumentacija je od dneva te objave do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani Občine Laško (www.lasko.si) ali pa jo v tem roku zainteresirani lahko dvignejo v Glavni pisarni Občine Laško in v Oddelku za gospodarske dejavnosti Občine Laško, Mestna ulica 2, 3270 Laško, mag. Andrej Flis, tel. 03/733 87 31, e-mail: andrej.flis@lasko.si, v času uradnih ur.

Višina sredstev se določi na podlagi izkazovanja dokumentacije, računov in predložitve dokazne dokumentacije o namenu objekta (stanovanjska) po sprejetem Pravilniku (Ur. list RS št. 39/15, 33/18, 22/19).

- Višina sredstev za leto 2020:** 10.000,00 EUR
- Dokumentacija poziva:** Dokumentacija poziva (obrazec za prijavo) je na voljo v prostorih Oddelka za gospodarske javne službe, okolje in prostor Občine Laško in na spletnih straneh Občine Laško (www.lasko.si).
- Način prijave in oddaje:** Posamezna prijava mora biti izdelana izključno na obrazcih za prijavo dokumentacije poziva naročnika ter oddana do 31. 10. 2020. Vloge, ki ne bodo izdelane na predpisanih obrazcih naročnika oziroma bodo oddane kasneje, se zavržejo. Upravičenci morajo dokumentacijo poziva oddati po pošti kot priporočeno pošiljko, lahko pa jo prinesejo osebno v vložišče Občine Laško. Razpisna dokumentacija se pošlje v zaprti kuverti z oznako »Za subvencioniranje nakupa in vgradnje MKČN – ne odpiraj« na naslov OBČINA LAŠKO, ODDELEK ZA GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE, OKOLJE IN PROSTOR, MESTNA ULICA 2, 3270 LAŠKO.
- Rok poziva:** poziv se začne z dnem objave in konča s porabo razpoložljivih proračunskih sredstev.
- Izid poziva:** Vloge se obravnavajo praviloma enkrat mesečno do porabe sredstev. Popolna vloga se ovrednoti najkasneje v tridesetih dneh. O višini subvencioniranja se izda sklep vodje oddelka. Z upravičencem bo župan Občine Laško sklenil pogodbo o subvencioniranju nakupa in vgradnje malih čistilnih naprav. Izplačilo se izvede po izdaji sklepa in pogodbe, predložitvi vseh obveznih listin zahtevanih v razpisni dokumentaciji oz. prijavnem obrazcu in Pravilniku o dodelitvi proračunskih sredstev za namen subvencioniranja nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav v Občini Laško (Ur. list RS št. 39/15, 33/18, 22/19).
- Dodatne informacije:** na telefonski številki: 03 733 87 05 in 03 733 87 14 (Andrej Kaluža in Luka Picej).

Številka: 41010-20/2020

Datum: 25. 3. 2020

Franc Zdolšek,
župan Občine Laško

MOST PREKO SAVINJE NA OBMOČJU LAŠKO-JUG

Gradnja mostu se izvaja v sklopu modernizacije žel. proge Celje-Zidani Most in na podlagi sprejetih prostorskih dokumentov Občine Laško. Odločitev za tako gredno rešitev z dvema razponoma je bila osvojena na podlagi zahtev vodarjev in Zavoda za varovanje kulturne dediščine, ki ni dopustilo izvedbe mostne konstrukcije v pilonski - harfasti zasnovi, z opravičilom, da bi le-ta prevzela primat v prostoru. Most, ki se gradi, bo dolg 123 m, z večjim razponom 75 m in manjšim 48 m. Ob zaključku gradnje se bodo vsečasne podpore v reki odstranile in ostala bo samo podpora na gramoznem otočku.

Most je zasnovan kot okvirna semi-integralna konstrukcija z ležišči in dilatacijama na obeh obrežnih opornikih. Vmesna podpora je monolitno povezana s prekladno konstrukcijo. Zaradi ovinka Savinje je rečna podpora postavljena asimetrično, izven glavne struge vodotoka. Locirana je na gramoznem otočku oz. polotočku, ki se je ustvaril zaradi hidravličnega vpliva ovinka in je ob normalnem vodostaju reke kopen.

Podpora je poln AB steber debeline 2,0 m ter oblikovan hidravlično. Temeljenje je predvideno kot globoko temeljenje na 8 pilotih premera 150 cm. Pilotna blazina, širine 6,5 m, dolžine 12,5 m ter debeline 2,50 m, je v celoti skrita pod dnom Savinje. Na stik blazine ter stebra bodo odložene skale (večje od 0,5 m³), na katere bo reka odložila gramoz in po gradnji ponovno naredila naravni otok oz. suhi nanos.

Desnoobrežni opornik je precej širok, kar 16 m. Sestavljen je iz AB pilotne blazine, konzolnih kril, ki spremljajo križiščne krivine ter temeljen s tremi piloti d 150 cm v dveh vrstah, skupaj 6 pilotov. Na oporniku imamo dve ležišči, vzdolžno pomični in prečno nepomični. Dilatacija je vodonepropustna velikosti D160 mm.

Levoobrežni opornik je ožji, širok 12 m. Preklada se prav tako naslanja preko dveh vzdolžno pomičnih ter prečno nepomičnih ležišč. Temeljenje je na 4 pilotih (2 vrsti po dva pilota). Dilatacija pa je velikosti D160 mm.

Vso temeljenje je opravljeno kot globoko na pilotih premera 150 cm. Pri rečni podpori je globoko temeljenje izbrano zaradi preprečitve morebitnega spodjedanja, pri krajnih podporah pa zaradi globljih nosilnih slojev. Dolžine pilotov zanašajo od 11 do 14 m ter so vsi vpeti v nosilni sloj iz peščenjaka.

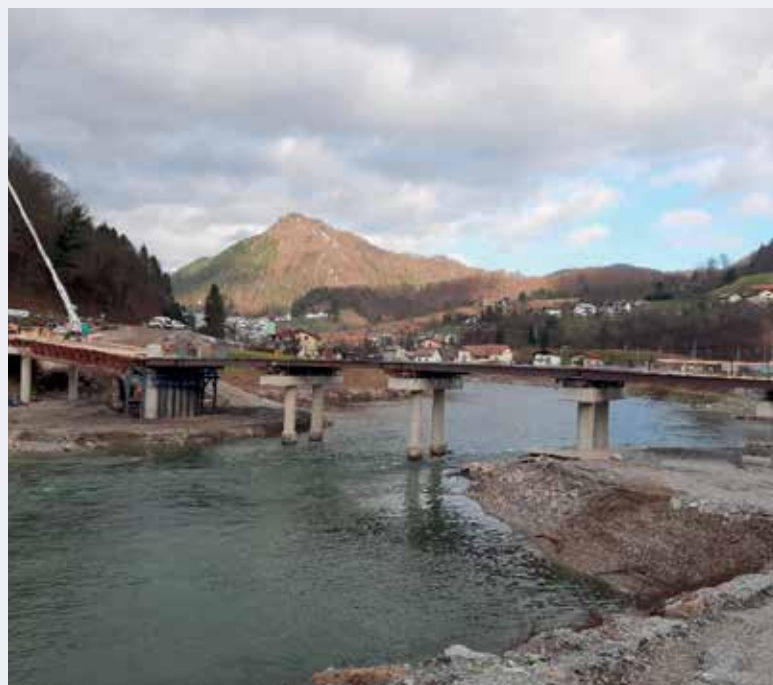
Gradnja PAB mosta se izvaja po tehnologiji opaženja na fiksni odru v dveh fazah, najprej približno polovica na desnem bregu, nato še leva polovica. Prednapeta armiranobetonska greda bo prednapeta s tremi skupinami kablov iz vrvi prereza 150 mm² ter kvalitete 1860 MPa, in sicer:

- Parabolični kabli v stojinah
- Negativni kabli v zgornji plošči
- Pozitivni kabli v spodnji plošči

Prečni prerez mostu je takoimenovani škatlasti prečni prerez spremenljive konstrukcijske višine 2,60 m do 4,60 m.

Karakteristični prečni cestni profil je sestavljen iz skupne voziščne širine 6,5 m, na vsaki strani pa še 1,5 m površine za revizijski hodnik.

Nad državno cesto G1-5 Laško-Rimske Toplice se bodo izvedli izkopi hribine ter zgradili oporni zidovi.

Začetek opaženja grede (december 2019)

Prečni prerez desne prekladne konstrukcije (marec 2020)

Izvedena je že desna stran grede (april 2020)

Luka Picej

PROJEKT RUNE

<https://whatismyipaddress.com/broadband>

Projekt RuNe (angl. Rural Network Project), ki ga v Sloveniji izvaja podjetje RuNe-Enia, d. o. o., je načrtovan s ciljem zagotavljati ultra hitro širokopasovno optično infrastrukturo vsem uporabnikom na podeželskih področjih. Z izgradnjo omrežja na območjih, ki trenutno niso pokrita z optično infrastrukturo, bo projekt RuNe omogočil povezovanje v novo dostopovno optično omrežje, ki bo omogočalo hitrosti, večje od 1 Gb/s. Končni uporabnik bo imel možnost proste izbire ponudnika storitev.

RUNE Enia, d. o. o., gradi dostopovno omrežje po modelu Fibre To The Home (FTTH, optično vlakno do hiše) za vse potencialne uporabnike na območjih, vključenih v projekt. Prednosti takšnega omrežja je kar nekaj, in sicer:

- izjemno velika pasovna širina,
- večje dolžine prenosa,
- odpornost proti elektromagnetnim motnjam,
- nizko varnostno tveganje,
- majhna velikost,

- preprosto prilagajanje zahtevam za večjo pasovno širino.

Območje projektiranja v Sloveniji je razdeljeno na 41 aktivnih dostopovnih lokacij (AAN), ki so povezane v 5 agregacijskih območij (AGGN). Na območju posameznega AAN se predvidijo primarne priključne omarice (PAN), kjer je vsaka predvidena za pokritje cca. 50 priključnih točk. Maksimalna razdalja od omarice PAN pa do zadnjega naročnika je lahko 2 km. Vse omarice PAN so z optičnimi kablji priključene na AAN. Gradnja omrežja bo trajala 3 leta.

Priključitev na omrežje in notranja instalacija se bo zaračunala v enkratnem znesku 150 EUR z DDV za fizične osebe ali 167,13 EUR z DDV za pravne osebe in vključuje:

- montažo optičnega kabla od uvodnice v hišo do mesta optične priključne doze v prostorih uporabnika (do 10 m dolžine in 2 preboja),
- montažo in zvar optičnega vlakna v optični dozi,
- izvedbo meritev optičnega vlakna,
- namestitve in priklop optičnega modema pri stranki,
- preizkus delovanja povezave.

Naročnik priključka bo moral nato najkasneje v 90 dneh, ko bo optični priključek zgrajen in bo omogočena priključitev na širokopasovne storitve, z enim od operaterjev skleniti naročniško pogodbo.

Kljub temu pa vsa gospodinjstva v občini Laško ne bodo zajeta v projektu

RuNe. Za ta gospodinjstva pa bo poskrbel projekt GOŠO 4. V februarju je Ministrstvo za javno upravo objavilo Javni razpis za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij naslednje generacije »GOŠO 4«, ki ga bo delno sofinancirala Evropska unija. V Javnem razpisu je Slovenija razdeljena na 17 sklopov. Cilj javnega razpisa je omogočiti najmanj 80 % gospodinjstvom posameznega sklopa, ki so bele lise, odprt širokopasovni dostop s prenosno hitrostjo najmanj 100 Mb/s. Občina Laško je zajeta v sklopu 5 »LAŠKO«, v katerem sta poleg občine Laško še občini Dobje in Štore. Prijavitelji na javni razpis bodo podjetja, ki so registrirana kot operaterji elektronskih komunikacij. Štelo se bo, da je gospodinjstvu omogočen odprt dostop do širokopasovnega omrežja s hitrostjo najmanj 100 Mb/s, kadar je gospodinjstvu mogoče zagotoviti takšen dostop preko zgrajene dostopovne točke brezžičnega omrežja ali kadar je gospodinjstvo v neposredni bližini fiksnega omrežja. Za neposredno bližino fiksnega omrežja se šteje zračna razdalja do največ 200 m od lokacije gospodinjstva do mesta, kjer je možen priklop na omrežje. V občini Laško je kar 773 gospodinjstev, ki so zajeta v projektu GOŠO 4, medtem ko so v projektu RuNe opredeljena zgolj kot potencialno zanimiva. Z izvedbo obeh projektov RuNe in GOŠO 4 bodo doseženi glavni cilji strategije DIGITALNA SLOVENIJA 2020.

mag. Andrej Flis

OBČINSKI SVET LAŠKO

Na februarski seji imenovana
direktorica javnega zavoda STIK

12. februarja je v Rimskih termah potekala 8. seja Občinskega sveta Laško.

Občinski svetniki so sprejeli sklep, da se za direktorico javnega zavoda STIK Laško imenuje **Tino Belej**, ki je kot vršilka dolžnosti direktorja STIK vodila zadnje leto. Njen mandat bo trajal pet let. V marcu se je štiriletni mandat iztekel članom Sveta zavoda OŠ Primoža Trubarja. Kot predstavnica ustanovitelja je bila v Svet zavoda ponovno imenovana **Darinka Grešak**, na novo pa sta bila imenovana **Bojan Šipek** in **Saši Pešec**.

Občinski svet je sprejel **novi Odlok o ustanovitvi javnega lekarniškega zavoda Celjske lekarne**. Novi odlok je usklajen z novo zakonodajo, dosedanjim dvanajstim ustanoviteljicam pa

sta se pridružili še dve novi ustanoviteljici – občini Dobrna in Štore.

Sprejet je bil tudi **Odlok o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Laško**.

Na zadnji seji občinskega sveta je **Dominik Šalamon** iz podjetja **RUNE ENIA** predstavil informacije v zvezi s projektom **RUNE**. Povedal je, da nameravajo v zvezi z internetnimi povezavami organizirati informativne sestanke za občane.

ko. Z dnem uveljavitve tega odloka je prenehal veljati Pravilnik o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Občini Laško iz leta 2016. Novi odlok je usklajen z zakonodajo. Bistvene spremembe so predvsem pri merilih, ki dajejo veliko težo strokovnemu kadru in njegovi usposobljenosti. Po novem se pri tekmovalnih športih upoštevajo samo registrirani tekmovalci. Na novo so postavljeni kriteriji vrednotenja in iz-

vajanja, ki so zapisani v 7. členu odloka. Pri merilih je upoštevana specifičnost dosedanjega razvoja športa v naši občini.

Na dnevnem redu 8. seje sta bili tudi dve zaključni poročili. Svetniki so se seznanili z izgradnjo vodovoda Rečica – III. odsek in rekonstrukcija transportnega voda ter z rekonstrukcijo lokalne ceste Petrol – Gasilski dom Laško.

Po rokovniku sej Občinskega sveta Laško bi morali biti naslednji seji 25.

marca in 22. aprila, vendar bosta le-ti prestavljeni zaradi trenutnih razmer, ki so nastale zaradi novega koronavirusa.

Gradiva za seje občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi (pod zavihkom »ZA OBČANE«).

Tanja Grabrijan

OBČINSKA
ORGANIZACIJA
LAŠKO

Socialni demokrati
solidarno s pomočjo
starejšim in obolelim
pri preskrbi z
najnujnejšimi
življenjskimi
potrebščinami

Aktualna situacija glede epidemije koronavirusa od nas zahteva več človečnosti in kliče po tem, da stopimo skupaj. S svojo organizirano mrežo članic in članov tudi Socialni demokrati Laško želimo ponuditi solidarno pomoč pri preskrbi z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami starejšim in obolelim. Če pomoč potrebujete, nas pokličite na telefonsko številko 031 775 400 ali nas kontaktirajte preko spletne strani socialnideokrati.si/pomoc, kjer najdete tudi vse podrobnosti o projektu. Dostava stvari,

ki jih potrebujete, poteka brez fizičnega kontakta z doslednim spoštovanjem higienskih in drugih priporočil. S projektom smo seznanili generalnega direktorja Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter poveljnika Civilne zašči-

te. Pozdravljamo tudi vse prostovoljce in organizacije na lokalni ravni, s pomočjo katerih bomo skupaj premagali ta izziv. Solidarno. Enotno. Učinkovito.

Socialni demokrati Laško vam želimo veliko zdravja!

Od prejšnje izdaje Laškega biltena smo bili predstavniki MMOL prisotni na 8.

seji Občinskega sveta Občine Laško. Na seji je bil med drugimi potrjen Sklep o imenovanju članov Sveta zavoda OŠ Primoža Trubarja Laško, kjer je bil kot član

za mandatno obdobje naslednjih štirih let potrjen tudi naš Bojan Šipek. Udeležili smo se sej odborov, ki so potekale v mesecu marcu, redna seja Občinskega sveta pa je bila prestavljena.

Glede na trenutne razmere, v katerih smo se znašli, vam želimo nameniti nekaj spodbudnih besed. V obdobju, ko moramo več časa preživeti doma, je mogoče to odlična priložnost, da se naše življenje

malo ustavi ter se posvetimo družini, za kar nam včasih v hitrem tempu življenja mogoče zmanjka časa. Potrebno je upoštevati vsa navodila pristojnih institucij, saj se bomo le tako lahko čim prej vrnil nazaj v naše tirnice. Kot pravi misel neznanega avtorja »Na koncu, bo vse dobro. Če ni dobro, potem še ni konec.« V kolikor ste potrebni pomoči in ne veste, na koga bi se obrnili, lahko kontaktirate tudi nas.

Če imate, drage občanke in občani, za naš kakšna vprašanja in predloge, jih posredujte na elektronski naslov info@mmol.si. Z veseljem vam bomo prisluhnili. Spremljate nas lahko tudi na naši Facebook strani (Mlada moč Občine Laško) ter na spletni strani www.mmol.si.

Barbara Jančič,
Mlada moč občine Laško

OBVESTILO ZA STRANKE

V času epidemije želimo čim dlje ohraniti vaše in naše zdravje, zato

- **se je za sprejem na upravni enoti treba** naročiti po telefonu ali po pošti (elektronski: ue.lasko@gov.si ali navadni: Upravna enota Laško, Mestna ulica 2, 3270 Laško);
- **subvencijska kampanja je prekinjena**;
- sklepanje zakonskih ali partnerskih zvez se do nadaljnjega ne izvaja;
- odpovedane so vse že razpisane ustne obravnave v upravnih zadevah.

Na Krajevnem uradu Radeče do nadaljnjega ne poslujemo. Natančnejše informacije lahko pridobite na tel št. 03 733 88 00.

Nekatere postopke lahko izvedete tudi elektronsko, preverite možnosti na naslovu e-uprave: <https://e-uprava.gov.si/> ali v brskalnik vpišete e uprava.

Sprejemna pisarna Upravne enote Laško je odprta samo za nujne primere.

Stranke se v nujnih primerih v poslovne prostore spušča samo, če nosijo zaščitno masko in rokavice. Vstopa se posamično.

V primeru nastanka čakalne vrste, vas vljudno prosimo, da to sprejmete z razumevanjem.

Natančnejše, predvsem pa vedno najnovejše informacije, lahko preberete na naši spletni strani: www.upravneenote.si/lasko/.

Da bi ostali zdravi.

Mag. Andreja Stopar, načelnica UE Laško

KS MARIJA GRADEC

Ureditev regionalne ceste v vaškem jedru Marija Gradec

Ministrstvo za infrastrukturo pripravlja projekt rekonstrukcije ceste R3-681 v naselju Marija Gradec – odsek 4006 Laško-Breze-Šentjur. Gre za ureditev ceste skozi vaško jedro, kar je dolgoletna želja vseh uporabnikov ceste in stanovalcev Marija Gradca.

Predvidena je izgradnja nove trase ceste v dolžini 175 m, delna razširitev levega brega struge potoka Lahomnice z izgradnjo podpornih zidov v dolžini 100 m, rušenje starega in izgradnja novega mostu preko Lahomnice, postavitve dveh avtobusnih postajališč ter ureditev vaškega jedra z zasaditvijo lipe.

Občina Laško in KS Marija Gradec sta na predlog idejne zasnove projekta dobili možnost, da podata svoje poglede in morebitne pripombe nanj, kar je bilo tudi storjeno v oktobru 2019 in začetku marca 2020. Ključna pripomba lokalne skupnosti je bila ta, da se trasa predvidene ceste pomakne proti severu oziroma čim bližje Lahomnici in se s tem pridobi prostor za ureditev vaškega jedra, vendar pa je v predlagani idejni zasnovi trasa začrtana natanko po sredini sedanjega začasnega parkirišča in se od Lahomnice odmika tudi za več kot 8 m. Investitor naših pripomb ni upošteval, saj bi takšna rešitev kot

jo predlaga lokalna skupnost podražila investicijo. Srž problema, ki ga ima investitor, je po našem mnenju medresorna neuskkljenost ministrstev. Ministrstvo za infrastrukturo, ki vodi projekt, ni pristojno za urejanje voda, zato umikajo traso stran od Lahomnice, da jim ne bo potrebno urejati njenih brežin in podpornih zidov. Ministrstvo za okolje in prostor pa že sedaj za potrebno sanacijo podpornih zidov potoka nima zagotovljenih sredstev. Situacijo sta si lani na licu mesta ogledala nekdanji minister za okolje in prostor Simon Zajc in prejšnji direktor Direkcije za infrastrukturo Damir Topolko, ki sta oba obljubila pomoč, da se bodo v čim večji meri upoštevale pripombe lokalne skupnosti in se bo tra-

sa prestavila čim bližje potoku. Na žalost ugotavljamo, da želja Občine in občanov za prestavitev trase, kljub obljubam, verjetno ne bo upoštevana in bo cesta razdelila vaško jedro na dva dela, saj bo na obeh straneh pustila neuporabne in nefunkcionalne površine, ne bo pa prostora za ustrezno ureditev vaškega jedra.

Seveda s svojimi prizadevanji za zagotovitev optimalne trase ne bomo prenehali kar tako. Očitno bomo primorani interes lokalne skupnosti uveljavljati tudi s pomočjo politike, obeh naših demokratično izvoljenih predstavnikov, pri boju z državnimi mlinci na veter.

Marjan Salobir, predsednik KS Marija Gradec

KS LAŠKO

Hiška kot iz pravljice

V naselju Brstnik, pravzaprav ob brstniškem grabnu, stoji prijetna hiška, v kateri domuje družina Baak. Malokdo zaide v ta predel naše krajevne skupnosti, če pa že, so to povečini tisti, ki iščejo gozdne sadeže ali pa zgolj sprehod v čudovitem naravnem okolju. Hiška stoji na koncu javne poti, ki vodi od križišča z občinsko cesto ob reki Savinji. Že pred leti pa je krajevna skupnost na željo in ob sodelovanju krajanov uredila novo dostopno cesto na tem področju, ki je bistveno olajšala dostop do tega naselja. Kot je v laški krajevni skupnosti v navadi, krajanji oziroma lastniki, z Občino Laško podpišejo ustrezen sporazum o prenosu cestišča na občino. Tako je bilo tudi v tem primeru. Bil je čas, lahko bi rekli, »debelih krav« in skupaj z nekaterimi krajanji smo uspeli nadomestno cesto asfaltirati v precejšnji dolžini in tako primerno urediti ponekod zelo zahtevno traso ceste, še posebej tisti krak, ki vodi proti Veroniki Krajnc. Veronika ima sicer velike zasluge, da je cesta tako urejena, kot zdaj je. Bila je zelo vztrajna in ni ji bilo težko potrkati na marsikatera vrata in prositi za pomoč. Hvala vam gospa Veronika, lahko ste zgled marsikomu.

Drugi krak javne poti, ki vodi proti družini Baak pa ni imel take sreče. Dobršen del ceste nam je sicer uspelo asfaltirati, prav tako smo uredili novo škarpo in ograjo pred transformatorsko postajo, več pa ne. Zataknilo se je pri nekaterih lastnikih, ki nadaljnje modernizacije ceste preprosto ne dovolijo, čeprav so predniki podpisali ustrezen sporazum. Odmera dejanskega stanja cestišča se tako lani ni mogla dokončati. Žal ta primer ni edini v naši občini in bomo zato prisiljeni uporabiti vsa pravna

sredstva, ki so nam na voljo v takih primerih. Ne bomo dovolili, da bi zaradi nevoščljivosti in nemogočih zahtev trpeli naši načrti, s tem pa bi bili naši krajanji prikrajšani za sodobno urejeno javno pot.

Zakonca Baak se zavedata, da mimo njune hiške, ki je bila pred mnogimi leti mlin, v običajnih razmerah teče miren potoček. Ko pa pride do močnejšega dežja in hujših nalivov, je njuna hiška ogrožena z ogromnimi količinami vode, ki se stekajo iz širšega področja Brstnika in Rifengozda. Lahko bi rekli, da vzorno sodelujeta z enoto Arso iz Celja, ki skrbi za redno čiščenje pregrad v brstniškem grabnu, ki so bile pred leti postavljene kot zaščita pred poplavami. Njuno življenje je tako bistveno mirnejše. Želimo jima, da v bližnji prihodnosti tudi do njune pravljичne hiške uredimo asfaltno cesto.

*Martin Kokotec,
Krajevna skupnost Laško*

KS REČICA

Tudi v KS Rečica sta februar in prvi teden marca minila v znamenju občnih zborov društev, na katere smo bili vabljeni tudi predstavniki Sveta krajevne skupnosti. Tudi letos smo pričeli, da društva dobro in zavzeto delajo in da imajo resne načrte tudi za to leto. Kar nekaj društev pa je moralo zaradi sprejetih ukrepov proti koronavirusu svoja srečanja odpovedati.

Sindikalni dom, kjer imajo svoje prostore, poleg Krajevne skupnosti, tudi Rdeči križ Rečica, Društvo upokojencev Rečica, del pa tudi Nogometni klub Laško, smo morali zapreti. Pred prvimi ukrepi smo sicer namestili plakate o pravilnem umivanju

rok in higieni kašlja ter dom prezračili, a novi ukrepi so popolnoma zaustavili družabno življenje.

Druženje in obveščanje se je v teh dneh preselilo na družbena omrežja. Vemo, da mnogi ne uporabljajo Facebooka, a ker je to mesto, kjer tudi drug drugega spodbujamo, vam posredujemo misli krajanke Sabine Šmauc, ki nas redno razveseljuje s svojimi prigodami s kužkom Bajskom:

S pozitivno skozi dni. Obdobje, v katerem smo sedaj, nas daje na precejšnjo preizkušnjo tako v odnosih kot mišljenju. Sedaj je pravi čas, da se zavemo, kateri ljudje so nam zares pomembni, koga in kaj najbolj pogrešamo. Sama pogrešam službo, ker opravljam najlepši poklic na svetu in mi manjka prisotnost vrtčevskih sončkov in dragih sodelavcev. Si pa zato najdem doma zaposlitve vseh sort, da je vsak dan izpolnjen. Delo po hiši in okrog nje, pogovori in smeh v družini in sprehodi z Bajskom. To je naš pes. Ja, dragi moji, ni vam potrebno sedeti med štirimi stenami, sprehodi in aktivnosti na prostem niso prepovedane. Vsak dan se odpraviva na bližnje igrišče, kjer uživava v igri z žogo in crkljanju. To traja kar debelo uro, saj se je treba dobro razmigati. Potem obiščeva babi in dedija, ostajamo seveda na varni razdalji, a ohranjamo najboljše stike. Takšno druženje je dobro za oba, njemu pomeni čas za aktivnost, meni pa tudi, če mi kdaj ni najbolj za sprehod, obvezo, da to vseeno naredim. Vrneva se pa oba vesela. Torej, vzemite si čas za svoje najdražje, za aktivnosti, za urejanje doma, za premišljevanje o vsem, kar vas obdaja. In velik poklon vsem, ki skrbijo za nas.

Urška Knez, KS Rečica

Komunalna Laško tudi v kriznih razmerah nemoteno zagotavlja ključne storitve

Ob svetovnem dnevu voda, ki je bil 22. marca 2020, smo se spomnili na vodo kot našo najdragocenejšo dobrino, brez katere ni življenja na Zemlji. Slovenija ima številne vodne vire ter se po količini in kakovosti vode uvršča v sam evropski vrh, da ne navedemo posebej, da Občina Laško v tem delu zaseda najvišja mesta.

Tudi v času trenutnih kriznih razmer komunalna podjetja po vsej Sloveniji vlagamo trud v nemoteno oskrbo svojih odjemalcev z varno pitno vodo kot tudi zagotavljamo nemoteno izvajanje drugih gospodarskih javnih in izbirnih služb, kot so odvajanje in čiščenje odpadne vode, ravnanje z odpadki, vzdrževanje javnih površin in javnih cest, izvajanje pogrebniških in pokopaliških dejavnosti, upravljanje z nepremičninami. Pri tem se soočamo s številnimi zdravstveno-varnostnimi, operativnimi in kadrovskimi izzivi, zato uporabnike prosimo za razumevanje ob sprejetih preventivnih ukrepih, obenem pa vse uporabnike komunalnih storitev pozivamo k skrbnem ravnanju z odpadki.

Krizna situacija ob izbruhu koronavirusa posega v delo vseh komunalnih podjetij

Zaposleni v komunalnem gospodarstvu, ne glede na trenutne razmere in kljub vsakodnevnemu tveganju izpostavljenosti okužbam, še naprej požrtvovalno opravljamo svoje delo in skrbimo za odvoz odpadkov, vzdrževanje vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, upravljanje čistilnih naprav ter nujen prevzem blata iz greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, zagotavljanje javne snage in opravljanje drugih ključnih komunalnih storitev za nemoten potek življenja v gospodinjstvih in gospodarstvu. Pri tem se kot podjetja soočamo s številnimi izzivi, kot je zagotavljanje osebne zaščitne opreme za varovanje

zaposlenih, ki so v stiku z morebitnimi viri okužbe, reorganizaciji nalog zaradi izostanka delavcev, ki so odsotni z dela iz zdravstvenih in drugih razlogov, ali zaradi organizacijskih razlogov ohranitve dela delavcev komunalnega gospodarstva v zdravem okolju za primer zamenjave aktivnih sodelavcev ali izvedbe nujnih del. Ohranjanje varnosti in zdravja zaposlenih v komunalni dejavnosti je za našo občino in tudi za celo državo strateškega pomena, saj bi lahko množični izostanki komunalnih delavcev z dela zaradi posledic epidemije ogrozili izvajanje gospodarskih javnih služb in s tem dobavo pitne vode in odstranjevanje odpadkov.

Naše delo in naš trud sta včasih podcenjena ali spregledana, a to v nobenem primeru ne vpliva na našo zavzetost, požrtvovalnost in solidarnost, zato vsem občanom sporočamo, da se bomo po svojih možnostih trudili še naprej.

Komunalna podjetja smo sprejela vse potrebne ukrepe za zaščito zaposlenih in uporabnikov

Z namenom zagotavljanja varnosti svojih zaposlenih in uporabnikov ter preprečevanja širjenja koronavirusa smo komunalna podjetja sprejela preventivne ukrepe, s katerimi smo omejili izvajanje določenih storitev, kadar te niso nujne, kot so na primer delovanje zbirnih centrov, prevzemanje kosovnih odpadkov, praznjenje greznic in malih komunalnih čistilnih naprav, odčitavanje obračunskih vodomerov, osebno poslovanje s strankami ipd., obenem pa zagotavljamo, da se vse ključne storitve izvajajo nemoteno.

Dodatno se pri številnih komunalnih podjetjih še vedno kopiči neprevzeta komunalna odpadna embalaža, pojavljajo pa se tudi težave pri prevzemu blata iz čistilnih naprav. Komunalna podjetja zaenkrat razmere še obvladujemo, pri tem pa svoje uporabnike pozivamo, naj dosledno upoštevajo sprejete ukrepe in naj tudi sami prispevajo k nemotenemu izvajanju komunalnih storitev.

Komunalna podjetja uporabnike pozivamo k skrbnem ravnanju z odpadki

Zaradi epidemije s koronavirusom COVID-19 se je močno povečala poraba robčkov in krp za razkuževanje in čiščenje za enkratno uporabo, kar je žal opaziti tudi v kanalizacijskih sistemih in na čistilnih napravah. Komunalna podjetja uporabnike opozarjamo, da vlažni robčki in drugi higienski proizvodi nikakor ne sodijo v straniščno školjko, temveč med mešane komunalne odpadke, saj ti v kanalizacijskih sistemih povzročijo zamašitve in možnost izpada delovanja naprav ter povzročajo dodatne stroške in obremenitve zaposlenih v komunalnem gospodarstvu. Ob ravnanju z odpadki naprošamo vse uporabnike, da tudi zaradi omenjenih težav z velikimi kupi neprevzete embalaže z odpadki ravnaajo čim bolj racionalno in jih pred odlaganjem v zabojnik stisnejo in tako zmanjšajo volumen ter poskrbijo za ustrezno ločevanje. Prav tako uporabnike prosimo, da kosovne in druge odpadke ter zeleni odrez, ki jih zaradi opisanih omejitev nekaj časa ne bo mogoče tekoče oddati v zbirnih centrih ali v okviru organiziranega odvoza, shranijo doma in počakajo na izboljšanje stanja. Pozivamo tudi vse, da teh odpadkov ne odlagajo v naravi.

Tomaž Novak, direktor

Vir: Zbornica komunalnega gospodarstva

Razkuževanje večstanovanjskih objektov

Obveščamo vas, da je 29. 3. 2020 kot eden od ukrepov za zajezitev in obvladovanje epidemije novega koronavirusa začel veljati *Odlok o obveznem razkuževanju večstanovanjskih stavb*. Odlok določa obvezno razkuževanje opreme v skupnih prostorih v ali ob večstanovanjski stavbi najmanj dvakrat dnevno. Pogostost razkuževanja je odvisna od števila posameznikov, ki živijo v večstanovanjski stavbi.

Razkuževanje še zlasti velja za:

- kljuge na vhodu v večstanovanjsko stavbo,
- ograje v večstanovanjski stavbi,
- stikala za upravljanje in kabine dvigala,
- stikala v skupnih prostorih večstanovanjske stavbe,
- oprijemala in druga oprema, kjer je

mogoče ob redni uporabi pričakovati več stikov rok s površinami.

Poleg tega se mora v večstanovanjskih stavbah na vidnem mestu pred vstopom v dvigalo namestiti opozorilo: »Uporaba dvigala predstavlja tveganje za prenos okužbe COVID-19, zato kabino dvigala uporabljajte posamično. Po uporabi stikal za upravljanje dvigala se ne dotikajte oči, nosu ali ust ter si umijte roke.«

Komunala Laško je kot upravnik v vseh večstanovanjskih stavbah, ki jih ima v upravljanju, v koordinaciji s štabom Civilne zaščite Občine Laško, pristopila k izvajanju novega odloka. Po dogovoru s posameznimi predstavniki stavb, ki so v našem upravljanju, bodo v nekaterih stavbah razkuževanje izvajali zunanji izvajalci, v nekaterih stavbah pa stanovalci sami. Za stavbe, ki bodo izvajale razkuževanje v lastni režiji, bomo kot upravnik na željo predstavnikov stavb zanje izve-

dli nabavo ustreznih razkužil in zaščitnih sredstev. Ker država zaenkrat ne zagotavlja, da bo krila stroške izvajanja odloka, bodo vse stroške v zvezi s tem morali kriti etažni lastniki.

Vse stanovalce večstanovanjskih objektov pozivamo tudi, da upoštevajo naslednja priporočila:

- da se po nepotrebem z rokami NE dotikajo stopniščne ograje, kljuk, stikal,
- da čez dan večkrat prezračijo hodnik in skupne prostore,
- da se NE zadržujejo na hodnikih oziroma v skupnih prostorih,
- da s sosedi komunicirajo na priporočeni razdalji vsaj 1,5 m,
- da upoštevajo higieno kašlja: kihanje in kašljanje v rokav oblačila,
- da si po prihodu domov OBVEZNO umijejo roke z milom in s toplo vodo.

Upravnik Komunala Laško

Pričetek vgradnje novih vodomerov na sistemu javnega vodovoda v občini Laško

Na podlagi programa oskrbe s pitno vodo za obdobje 2018 do vključno 2021, ki ga je potrdil Občinski svet Občine Laško, je med drugim opredeljena tudi etapna menjava obstoječih vodomerov za merjenje količine porabljene pitne vode z novimi volumetričnimi vodometri, ki imajo vgrajen modul, ki omogoča tudi daljinsko odčitavanje stanja vodometra.

Na podlagi 31. člena Pravilnika o meroslovnih zahtevah za vodomere je treba overitve vodomerov izvajati vsakih 5 let, tako smo si zastavili plan, da vodomere s potekom veljavnosti ne overjamo več, ampak jih zamenjamo z novimi, čas prehoda na nove vodomere pa zaključimo v petih letih.

Pooblaščen monter Komunale Laško izvaja menjave vodomerov po posebnih navodilih. Pri menjavi mora med drugim vpisati tudi stanji demontiranega in montiranega vodometra ter med postopkom menjave oba vodometra fotografirati. Po končani menjavi izpiše kratko obvestilo o menjavi, ki ga pusti pri stranki.

Popis vodomerov se izvaja dvakrat letno, pri večjih uporabnikih pa mesečno. Po prehodu na novi sistem se bodo vsi vodometri popisovali mesečno, kar bo za uporabnike pomenilo, da se bo porabljena pitna voda plačevala po dejanski porabljeni količini, videla se bo zgodovina podatkov za določeno časovno obdobje,

lahko pa bomo tudi ugotovili morebitne napake na internih vodovodnih instalacijah.

V Sloveniji je uporaba teh tako imenovanih daljinskih vodomerov zelo razširjena in uveljavljena. Moduli in programi

za izvajanje popisov in menjav so že dokaj izpopolnjeni. Občina Laško in Komunala Laško tako sledita trendom tudi na področju oskrbe s pitno vodo.

Ivan Verbovšek

ZAHVALA DELAVCEM JP KOMUNALE LAŠKO

Kot predsednik NS JP Komunale Laško se vsem delavcem Komunale Laško zahvaljujem, da v času epidemije skrbite za odvoz odpadkov, sodelovanje pri oskrbi občanov, kakor tudi za obveščanje vaših aktivnosti preko spletne strani. Predvsem gre tudi zahvala za nemoteno oskrbo s pitno vodo, kar je v tem času še kako pomembno.

Hvala za vaše opravljeno delo, ki ga marsikdo ne opazi in ga tudi ne zna ceniti.

*Marjan Kozmus,
predsednik NS JP Komunale Laško*

PIVOVARNA SRČNO IN ODGOVORNO DELUJE TUDI V IZREDNIH RAZMERAH

Pivovarna Laško Union je pomemben člen v dobavni verigi ključnih živil tudi v času epidemije koronavirusa, zato proizvodnja v Pivovarni Laško še vedno teče, vendar v zmanjšanem obsegu in ob upoštevanju vseh varnostnih ukrepov za zaščito zaposlenih.

»Soočamo se z virusom, ki ga še ne poznamo in posledice so in bodo neizbežne. Ne vemo, kakšne bodo njihove razsežnosti, čutili pa jih bomo vsi,« poudarja Mladen Damjanović, manager v Pivovarni Laško. A pivovarna nadaljuje s poslovanjem v najboljši možni meri, optimizirali so obseg proizvodnje in delovne procese. Kot poudarjajo, njihovi prioriteti tudi v teh časih ostajata varnost in zdravje vseh zaposlenih in poslovnih partnerjev.

Kaj vse so naredili za varnost sodelavcev

»Na obeh lokacijah, tako v Laškem kot v Ljubljani, smo uvedli vrsto preventivnih ukrepov in dosledno upoštevamo smernice Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Izvajamo najvišje možne higienske standarde. Že v samem začetku krize COVID-19 smo odpovedali vse poslovne poti, izobraževanja in srečanja. Na vseh delovnih mestih, kjer je to mogoče, zaposleni delajo od doma,« pove Janez Hrastnik, manager za varnost in zdravje pri delu v Pivovarni Laško Union.

Pivovarna Laško Union je Civilni zaščiti Občine Laško v začetku aprila donirala prvi paket svojih brezalkoholnih izdelkov.

Odperta in transparentna komunikacija je ključnega pomena v času katerekoli krize – predvsem pa tokratne, ko je lahko neposredno ogroženo zdravje ljudi, so jasni v Pivovarni Laško Union. Vsem zaposlenim, ki prihajajo na delo na njihove lokacije, je na voljo zaščitna oprema. Celotno podjetje tudi vsak dan ažurno seznanjajo o stanju in razvoju dogodkov ter ukrepih v podjetju. Ves čas je zaposlenim na voljo oseba, ki lahko odgovori na njihova vprašanja in dileme – in to v komunikaciji tudi poudarjajo, da na ta način ostajajo povezani in ohranjajo zaupanje.

»Ker so se potrebe spremenile, je temu prilagojeno tudi načrtovanje dela vsakega sodelavca. Izvajamo vse aktivnosti, ki so potrebne za to, da nihče od sodelavcev po koncu krize, povezane s koronavirusom, ne bi v naši pivovarni ostal brez dela,« dodaja Mladen Damjanović.

S samoizolacijo so odgovorno ukrepali

V Pivovarni Laško so imeli en sum okužbe s koronavirusom. Kljub temu, da se je sodelavec dobro počutil, je preventivno os-

tal doma v samoizolaciji 14 dni. Četudi nihče od sodelavcev, ki so bili v neposrednem stiku z njim, ni kazal nobenih simptomov in so se počutili dobro, so tudi ti na priporočilo podjetja ostali doma v preventivni samoizolaciji. Vsi so se v tem obdobju počutili dobro in so ostali zdravi.

V rednem stiku so z Društvom upokoencev Pivovarne Laško in skrbno spremljajo, ali so tudi njihovi nekdanji sodelavci dobro. Verjamejo, da bodo vsi ostali zdravi in bodo ob koncu leta lahko spet skupaj obujali spomine na tradicionalnem prednovoletnem srečanju.

Donacije Splošni bolnišnici Celje in številnim drugim

Sedaj je pravi čas za družbeno odgovornost in solidarnost, saj le skupaj lahko premagamo nastalo situacijo, so prepričani v Pivovarni Laško Union. Intenzivno sodelujejo z organizacijami, ki imajo vzpostavljene poti za pomoč in jim pomagajo z donacijami njihovih brezalkoholnih pijač. To so zdravstvene ustanove, civilna zaščita, dobrodelne organizacije in številni drugi. Splošni bolnišnici Celje so z donacijo omogočili nakup respiratorja in prepotrebne zaščitne opreme za medicinsko osebje.

V Pivovarni Laško Union, še posebej v teh časih, sledijo štirim ključnim načelom:

1. Zdravje in varnost vseh sta na prvem mestu.
2. V največji možni meri varujemo zaposlitve.
3. Skrbimo za kontinuiteto poslovanja.
4. Gradimo solidarnost med ljudmi.

Petra Ilar

Foto: Andrej Križ

Priljubljeni festival Pivo in cvetje Laško je prestavljen na naslednje leto

Zaradi koronavirusa so organizatorji in partnerji festivala primorani 56. izvedbo najbolj obiskanega in priljubljenega festivala prestaviti na prihodnje leto.

Pomladno obdobje je za vse, ki so bili v preteklih petinpetdesetih izvedbah vpeti v organizacijo tradicionalnega festivala Pivo in cvetje Laško, najbolj intenzivno v pripravah ključnih podprojektov, zaključevanju dogovorov in potrjevanju pogodb s partnerji in izvajalci.

Letošnje načrte je organizatorju STIK Laško, pokrovitelju festivala Občini Laško in generalnemu sponzorju Pivovarni Laško Union (PLU), prekrizala globalna pandemija koronavirusa. Festival je bil prvotno načrtovan v času med 9. in 12. julijem, a je dobre tri mesece pred dogodkom nemogoče napovedati konec pandemije in s tem tudi varen termin letošnjega festivala. Prav varnost obiskovalcev v vseh pogledih, zdravstvenem, fizičnem, tudi premoženjskem, pa je prva skrb vseh, ki ga organizirajo. Zato so sklenili šestinpetdeseti festival prestaviti na prihodnje leto.

Doslej so bili organizatorji primorani festival odpovedati le enkrat, to je bilo leta 1984 zaradi izgradnje novega mostu prek Savinje, ki edini vodi v mestno jedro.

Vso energijo bodo festivalske ekipe, takoj ko bo omogočeno normalno delovanje in načrtovanje, usmerile v pripravo festivala Pivo in cvetje Laško 2021.

STARI HOTEL Z NOVIM IMENOM ŠPICA PONOVO ODPRL SVOJA VRATA

Najbolj živahno gostišče v Laškem

Lahko bi dejali, da smo bili Laščani nekoč precej bolj družabni ljudje. Znali smo spoštovati prireditve, ki so se odvijale v kraju, pa tudi te so vedno imele cilj ali poseben namen in so slovele po svoji kakovosti.

Konec 19. stoletja so bila središča mestnega vrveža namreč gostišča in tedenske ter nedeljske promenade, kjer se je dogajalo praktično vso družabno življenje. Ljudje so v gostiščih iskali ples in zabavo, medtem ko so za družabne večere skrbela raznovrstna društva, ki so s svojim programom vabila goste od blizu in

daleč. Laščani pa svojega prostega časa niso posvečali zgolj družabnim večerom, v gostišča so hodili kartati, našla pa so se tudi kegljišča, ki so bila v tistem obdobju zelo priljubljena.

Alenka Hren Medved je v svoji diplomski nalogi Družabno življenje prebivalcev Laškega v 19. stol. zapisala, da so se gostišča delila tudi na tip obiskovalcev, saj je bilo zelo pomembno, v katero izmed gostišč je kdo zahajal.

»Laški Nemci so imeli svoje društvene gostilne, v katerih so prirejali društvene prireditve, Slovenci pa svoje. Laško je

konec 19. stoletja imelo sedem gostiln in en hotel. Tako so imeli približno eno gostilno na 100 prebivalcev. Če to razmerje primerjamo s sosodnjim Celjem, kjer so imeli leta 1900 eno gostilno na 192 prebivalcev lahko ugotovimo, da je bila v tem pogledu gostinska ponudba v Laškem zelo dobra. Nemci so se zbirali v Hotelu Horiak, kasneje Henke (današnji Hotel Hum), kjer so zaradi velike dvorane potekale tudi vse prireditve nemških društev /.../ Kot slovenski gostinski lokal je služila pivovarniška pivnica, ki se je nahajala v prostorih današnjega Hotela Savinja, njen lastnik pa je bila družina Kukec. Seveda pa ne smemo pozabiti, da je gostinsko ponudbo ponujalo tudi zdravilišče, kamor so zahajali predvsem turisti, poleg zdravilišča so nekatera gostišča (Hotel Henke in gostilna Flösser) nudila svojim gostom tudi dobro opremljena prenočišča.« (Alenka Hren Medved, Družabno življenje prebivalcev Laškega v 19. stoletju. Časopis za zgodovino in narodopisje, Maribor 86=51(2015), 1, str. 5–44)

V gostiščih so torej iz zgoraj prebranega navkljub nestrinjanju s cerkveno oblastjo prirejali tudi ples, ki so se jih Laščani na veliko udeleževali, česar se spominjajo tudi nekateri starejši Laščani, ki povedo, da so najlepše izmed teh prirejali v gostišču Hum, ki pa je prvo soboto v letošnjem marcu dobil novega lastnika ter se preimenoval v Hotel Špica.

Na otvoritvi smo z ekipo MMC TV Laškega poklepetali tudi z nekaterimi Laščani, ki se starega Huma še spominjajo.

»Danes me prevzemajo posebna čustva, ko doživljam trenutek otvoritve. Izredno vesel sem namreč, da je hotel prešel v roke Laščana. Veseli me, ko se spominjam nazaj tistih starih časov, leta 50, 54, 60, ko je bil na mestu današnjega Hotela Špica, Hotel Hum - za stare Laščane zelo privlačen in stalno obiskan,« nam je zaupal Jože Blagotinšek, ki je dodal, da je sedanji lastnik z izredno predanostjo »vse uredil v špico«.

Ivan Medved dodaja, da je Hum poln lepih spominov tudi za godbenike, ki so tu večkrat igrali in nastopali. Takega vrveža pa se spominja tudi Lojze Oberžan: »Nostalgija? To so bili dnevi naše mladosti. Hum je zgradba, kjer smo preživljali dneve adolescence, novi lastnik je iz tega naredil povsem nekaj drugega.« Mi pa smo ga povprašali tudi po tem, kakšne so bile tiste zabave, o katerih vsi govorijo. »Bili so povsem drugi časi,« pove Oberžan. »Ljudje smo se takrat veliko več družili, bili smo bolj družabni. V Humu je bila takrat velika plesna dvorana, kamor smo hodili vsako soboto na ples, vča-

Fotografijo je posredoval Boštjan Vrščaj (FB skupina Laško in Laščani nekoč)

sih so le-tega organizirali tudi ob nedeljah. Vsi dogodki - pust, novo leto, vse se je odvijalo tu, vse je plesalo.«

Otvoritev novega Hotela Špica

Laško je z otvoritvijo novega Hotela Špica pridobilo novo obličje. Hotel, ki je v marsikateremu Laščanu prebudil nostalgijo na stari Hum, je svojo ponudbo s kapacitetami predstavil 7. marca, novemu lastniku pa omogočil vstopiti v velike čevlje. Po ocenah publike so bili prvi koraki opravljeni z odliko, o tem kakšna je nostalgija na stari Hotel in kakšna se jim zdi ponudba novega, smo za vas poizvedeli na otvoritvi. Spregovorili smo tudi z novim lastnikom Jožetom Sadarjem, ki nam je objasn timer več o investiciji ter sami ponudbi.

Zanimalo nas je, zakaj so se odločili za takšno investicijo?

»Odločitev je bila, da najprej prenovimo obstoječo lokacijo. Pred tremi leti smo namreč precej detajlno pripravili projekte, potem pa kar tri leta čakali na gradbeno dovoljenje. V tem času se je gradnja podražila za 40 % in posel tako rekoč enostavno »ni več pil vode«. Takrat se je tudi »šušljalo«, da nekdo kupuje Hum. Pozanimali smo se ter ugotovili, da smo mi edini potencialni kupci, če bi to le želeli biti. Tako je prišlo do posla, ki smo ga lanI marca zaključili, kupili hotel in se odločili za temeljito prenavo. Danes smo ponosni, da je tu dan, ko odpiramo vrata.«

Kakšna pa je ponudba, ki nas čaka?

»Mi smo, kar se tiče peke pic, po kateri smo bili na prejšnji lokaciji poznani kar 27 let, preselili v hotel, preostalo restavracijsko ponudbo pa dopolnili in precej spremenili. Hotel ima tudi

28 sob. Dve troposteljni in ostale dvoposteljne, tako da imamo 58 ležišč. Upam, da ne razočaramo gostov in da upravičimo njihova pričakovanja z novo ponudbo.«

Kaj pa je tisto drugačnega od Hotela Hum?

»Ko smo se odločali o nakupu in razmišljali o tem, kaj vse bo potrebno narediti, smo si rekli: vse ali nič! Prenova zunanosti in notranosti, zadostiti delovnim pogojem in hotelu dodati možnost, da ponovno dobi svojo dušo, za katero si upam trditi, da je zadnje čase ni imel. Želimo si torej, da bi se gostje pri nas dobro počutili, saj le tako obojni pridobimo,« še dodaja novi lastnik.

Hotel Špica, nekdanji Hotel Hum, Henke oziroma Horiak je bil nekdanj najbolj živahno gostišče. V času, ko je v Laškem vse živelo. A takrat je bilo vse drugače, drugačni so bili ljudje, ki so zavestno podpirali dogodke in druženja.

Novemu lastniku torej želimo vse dobro, saj smo nad celostno podobo resnično navdušeni, na vas pa je, da boste Hotel Špica obiskovali ter s svojo prisotnostjo turistom sporočali o njegovi kvaliteti, ki je vsaj po prvih ocenah že izstopil iz sence starega velikana.

Špela Juhart

Foto: Julija Pristovnik

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
CELJE

NAVODILA ZA LOKALNE PONUDNIKE IN POTROŠNIKE V ČASU EPIDEMIJE

Nasveti za potrošnike ob nakupu hrane na kmetijah:

1. Pred nakupom na kmetiji pokličite kontaktno osebo, oddajte svoje naročilo in se dogovorite za čas obiska in prevzem naročila. Preverite, če ponudnik dostavlja svojo ponudbo tudi na dom.
2. Po možnosti naj vam ponudnik pove vrednost nakupa, da boste lahko prinesli točen znesek denarja in ga dali v za to pripravljeno posodico.
3. Na kmetijo pojdite sami. Upoštevajte varnostno razdaljo in druga navodila NIJZ za preprečevanje okužbe.
4. Pomislite tudi na druge in kupite samo toliko surovin kot jih zares potrebujete.

Navodila za lokalne ponudnike:

1. Ponudniki določite čas – uro, v katerem lahko potrošniki prevzamejo naročilo na kmetiji.
2. Prosite potrošnike, da predhodno oddajo svoje naročilo po telefonu, da jim lahko svoje izdelke in pridelke v naprej pripravite.
3. Dogovorite se za ceno že po telefonu in prosite, da prinesejo drobiž, ki ga naj odložijo v pripravljeno posodico. Če nimajo drobiža, jim denar vrnite brez dotikanja njihovega denarja.
4. Če imate na kmetiji prodajalno, na vidno mesto napišite, da lahko kupci vstopajo v prodajalno posamično in naj se ne dotikajo pulta in izdelkov na policah. Izdelke jim po njihovem izboru vi vzemite iz polic, vitrin, hladilnikov. Vstopajo naj

- kupci, ki menijo, da so zdravi (da nimajo znakov, ki so prisotni ob okužbi s korona virusom). Pred vstopom, si naj razkužijo roke, ali pa uporabijo rokavice za enkratno uporabo.
5. Ponudniki nosite rokavice za enkratno uporabo ali pa si roke po vsaki stranki umijete s toplo vodo in z milom. Uporabljajte tudi zaščitno masko in razkužilo.
6. Razdalja med kupcem in ponudnikom naj bo minimalno 2 m.
7. Ponudniki, ki nimate trgovine, lahko na kmetiji nastavite mizo ali klopco na ustrezno mesto. Nanjo namestite vrečko z naročenimi pridelki, izdelki za točno določenega kupca.
8. Če imate veliko povpraševanje po izdelkih, lahko naročite prihod kupcev z razmikom npr. 15 minut.
9. Poskrbite za dodatno razkuževanje in čiščenje prostorov.
10. Poskrbite za nabavo čistilnih sredstev in dezinfekcijskih sredstev ter po potrebi zaščitnih mask.
11. Odgovorno upoštevajte varnostne ukrepe in zaščitite svoje zdravje in zdravje vaših potrošnikov.
12. Študije kažejo, da ostaja virus aktiven: na kartonu, papirju – 24 ur, kirurškem jeklu (verjetno tudi drugem železu), plastiki – do 3 dni, na bakrenih površinah – do 4 ure, v kapljicah v zraku – do 3 ure. Zato na tem mestu <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-2019-ncov> spremljajte aktualne in ključne informacije ter priporočila za zaščito zdravja prebivalcev.

*Andreja Žolnir, univ. dipl. inž. agr.,
koordinator II (za področje dopolnilnih dejavnosti);
Irena Kos, univ. dipl. inž. živil. tehnol.,
svetovalka specialistka II (za predelavo mesa)*

OMEJITEV GIBANJA TER OPRAVLJANJE KMETIJSKE IN GOZDARSKE DEJAVNOSTI

Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin prepoveduje gibanje zunaj občine stalnega ali začasnega prebivališča, gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih in površinah ter dostop na javna mesta in površine.

Kaj to pomeni za vse, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost, razlaga mag. Gašper Cerar s sektorja za pravno svetovanje na KGZS.

Kmetijsko ali gozdarsko dejavnost lahko kmet ali gozdar izvaja, kjer ima svoje površine, to je v občini svojega stalnega ali začasnega prebivališča ali drugi občini. Med opravljanje kmetijske dejavnosti sodi tudi oskrba živali, če se le-te nahajajo v drugi občini, kakor tudi nakupi ali prodaja živali iz občine stalnega ali začasnega prebivališča ali druge občine. Priporočamo, da ima kmet ali gozdar pri sebi dokazilo o nujnosti za gibanje v svoji ali drugi občini (npr. izpisek iz RKG za GERK-e, izpisek iz zemljiške knjige, dogovor o nakupu živali ipd.).

Dostop do trgovin z živili, kmetijske neposredne prodaje ali kmetijskih trgovin prvenstveno je dovoljen v občini stalnega ali začasnega prebivališča. Če storitve niso zagotovljene v občini prebivališča, je dostop dovoljen v drugo občino, vendar le do najbližje dostopne storitve po javni cesti ali javni poti.

Opravljanje kmetijske dejavnosti moramo razumeti v najširšem smislu predvsem kot zagotavljanje hrane prebivalstvu od njive do mize. Iz tega razloga kot opravljanje kmetijske dejavnosti štejemo vse dejavnosti, ki pripomorejo k pridelavi in predelavi hrane, predvsem izvajanju osnovne kmetijske dejavnosti (delo na kmetijskih površinah, skrb za živali ipd.) in opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, vključno z dostavo kmetijskih pridelkov in kmetijskih proizvodov kupcem ter obisk kupcev na kmetiji z namenom prevzema kmetijskih pridelkov in kmetijskih proizvodov.

Spomnimo, da kot kmetijska neposredna prodaja končnemu potrošniku na lokalnem trgu štejejo: prodaja na mestu

pridelave, prodaja na tržnicah, prodaja na premičnih prodajnih objektih, kot so potujoča stojnica in potujoča prodajalna, prodaja od vrat do vrat, prodaja na sejmi in prireditvah.

Vlada pojasnjuje, da v Odloku ni mogoče predvideti vseh možnih življenjskih situacij, zato je pri neposredni (praktični) uporabi treba vedno **izhajati iz osnovnega namena predpisa: zajezev in obvladovanje epidemije koronavirusa na način, da se prepoveduje gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih in površinah.**

Omejitve gibanja lahko dodatno definirajo tudi lokalne skupnosti: podrobnejšo opredelitev izjem za območje posamezne občine lahko glede na specifične potrebe v skupnosti opredeli župan s sklepom. Dodatno lahko župan s sklepom določi način in pogoje dostopa ali prepovedi dostopa na določene javne kraje in površine v občini.

Vsi, ki imajo zaradi narave svojega dela stike z ljudmi, naj upoštevajo navodila glede zaščite in omejevanja stikov.

Kmetija, ki svoje pridelke in izdelke prodaja doma v okviru neposredne prodaje, naj poleg nasvetov o zaščiti upošteva še časovno omejitev prodaje na kmetijah.

PREPOVED GIBANJA IZVEN OBČIN IN PRODAJA S KMETIJ

V kolikor ste kmet in dostavljate svoje pridelke, izdelke (živila) izven občine, velja za vas izjema glede omejitve gibanja. Izjema velja tudi za nakup živil na kmetiji.

Za opravljanje dejavnosti je določena izjema od omejitev gibanja izven svoje občine in sicer v prvem odstavku 3. člena Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v Republiki Sloveniji ter prepovedi gibanja izven občin:

»Gibanje, dostop in zadrževanje na javnem kraju je ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, ne glede na določbe 1. člena tega odloka, za posameznike dovoljeno za:

- prihod in odhod na delo ter izvajanje delovnih nalog,
- opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti.«

Dostava živil pomeni opravljanje kmetijske dejavnosti. Zato se lahko kmetje oziroma nosilci dopolnilne dejavnosti, ki dostavljajo živila, gibljejo izven svoje občine. Seveda ob upoštevanju

varne razdalje, uporabe zaščitne maske in drugih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe s korona virusom. Dostavo živil lahko izenačimo z dostavljalci iz spletnih trgovin ali poštarji, ki svoje delovne aktivnosti nemoteno opravljajo po več občinah.

Izjema glede omejitve gibanja velja tudi za:

- dostop do trgovin z živili in kmetijske neposredne prodaje (prodaja živil na kmetiji),
- dostop do kmetijskih trgovin, vključno s klavnicami, in trgovin za prodajo semen, krmil in gnojil,
- dostop do avtomobilskih servisov in servisov kmetijske in gozdarske mehanizacije in opreme.

V kolikor te storitve niso zagotovljene v občini stalnega ali začasnega prebivališča, se lahko koristijo v drugi občini, vendar le do najbližje dostopne storitve po javni cesti ali javni poti. Enako velja tudi za neposredno prodajo na kmetiji. V kolikor kupci nimajo zelene ponudbe na kmetijah v svoji občini, se lahko odpeljejo v nakup na kmetijo v drugo občino.

Irena Kos, univ. dipl. inž. živil. tehnol., svetovalka specialistka II (za predelavo mesa); mag. Gašper Cerar, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROMOCIJSKA KAMPANJA ODPRTA VRATA LAŠKEGA

V STIK-u v mesecu maju začnemo z izvajanjem promocijske kampanje

Odperta vrata Laškega/Laško Open Points, ki bo v sodelovanju s turističnimi ponudniki destinacije Laško potekala do konca meseca oktobra.

Namen kampanje je predstavitev in dvig prepoznavnosti turističnih ponudnikov in promocija doživetij v destinaciji po meri posameznika. Predstavlja programe turističnih ponudnikov po vnaprej znanem urniku, kar predvsem individualnim obiskovalcem omogoča obisk brez

predhodne najave. V sklopu kampanje, ki bo potekala v digitalnih in tiskanih medijih, bodo nastale številne oglasne kreativne, ki bodo obiskovalce pozivale k obisku in delitvi svojih doživetij prek družbenih medijev z uporabo ključnikov #myLaško in #LaškoOpenPoints. Več informacij je na voljo na spletni strani www.lasko.info.

STIK Laško

LAŠKO | Odprta vrata Laškega
od maja do oktobra
Laško Open Points
from May to October

www.lasko.info Laško, Slovenia [lasko_slovenia](https://www.instagram.com/lasko_slovenia)

LAŠKO POLNO PUSTNIH MASK

Datum pusta se letno spreminja glede na datum velike noči. Čeprav ga pogosto povezujemo s prihodom pomladi, njegovo ime razkriva povsem drug pomen – pust namreč pomeni »pustiti meso«. Glavni pustni dan je pustni torek, pustno dogajanje pa se zaključuje s pepelnico, ko se začne 40 dnevni post pred veliko nočjo.

Pustni čas v Laškem je bil zopet vesel, šegav in pester. Na pustno soboto, 22. februarja, je STIK Laško organiziral že tradicionalno pustno povorko po ulicah Laškega, ki se je zaključila na občinskem dvorišču z rajanjem in razglasitvijo najboljših mask. Letošnje povorke se je udeležilo rekordnih 19 skupin oziroma več kot 300 mask, ki so odražale aktualno družbeno stanje, podobe živali ter risane in filmske junake. Še posebej pa so občinstvo ogreli Kurenti s Ptuja, ki so z glasnim ropotanjem odganjali zimo.

Med povorko je vse sodelujoče skupine ocenjevala pustna komisija, ki so jo sestavljali predstavniki Thermane Laško, Občine Laško in ŠMOCL-a. Vsekakor zaradi pestrosti in izvirnosti mask niso imeli lahkega dela, kar se je potrdilo s tem, da so podelili tudi dve posebni nagradi, ki sta ju prejela princesa Elza s snežakom Olafom ter Diva iz filma Peti element. Prva tri mesta pa so bila podeljena maskam Elektro kloster, družini Transformerjev in Lovski bratovščini ter rdečim kopicam z Vrha.

Pust je čas, ko nam je dovoljeno sanjati, lahko smo kdorkoli in karkoli, v nas se prebudi otroška razigranost in zato je to obdobje karnevalov tako priljubljeno.

STIK Laško
Foto: Jaka Teršek

ABONMAJSKA SEZONA V KULTURNEM CENTRU

Sezona abonmajskih prireditev se je v Kulturnem centru, tokrat zaradi posledic epidemije, končala predčasno. Poleg abonmajskega programa je oder gostil še dva večja akustična koncerta s skupinama Siddharta in Hamo&Tribute2Love.

V narodnozabavnem abonmaju smo gostili laške ansamble, skupina Donačka je nastopila skupaj z mladinskim pevskim zborom Osnovne šole Primoža Trubarja Laško ter Kvatropirce. Koncert ansambla Slovenski zvoki pa bomo najverjetneje izvedli v novi sezoni.

Gledališke predstave in komedije, ki so nas zabavale v tokratni sezoni, so bile Menopavza, Tako, ti je mala, Brade in Norčije v spalnicah kot zamenjava za glasbeno komedijo Ventilator. Izvedba gledališkega koncerta Prekleti kadilci pa je prav tako predstavljena zaradi aktualnega dogajanja.

Glasbeni abonma nam je uspelo izpeljati v celoti, tako da smo prisluhnili spopadu harmonik z Miho Debevцем in Dejanom

Kušarjem, Rudiju Bučarju ter Galu in Severi Gjurin s celotnim ansamblom.

Dobrodošli in vabljeni v Kulturni center Laško tudi v naslednji sezoni.

Tina Belej
Foto: Jaka Teršek

OKUSITI LAŠKO V ČASU EPIDEMIJE

Esej V ČASU EPIDEMIJE, ki ga je priznani italijanski pisatelj in fizik Paolo Giordano začel pisati 29. februarja 2020, v strokovnem, a jasnem in razumljivem jeziku pojasni delovanje virusa SARS-CoV-2, začetek epidemije in razloge za karanteno ter preizprašuje različne možne scenarije naše skupne prihodnosti. Esej je poslovenila Jerca Kos, na voljo pa je tako v e-obliki kot v tiskani verziji. Avtor opozarja, da je »epidemija samo simptom, okužba pa posledica ekologije«. To, s čimer imamo opravka, zahteva celovit sistemski premislek, tudi in predvsem v povezavi z vse večjimi potrebami po hrani, načinu njene pridelave in dosegljivosti v prihodnje.

Ovisno od tega, kako ga porabimo, lahko s svojim denarjem podpremo prehransko industrijo, predano masovni proizvodnji (ki ji ohranjanje naravnih virov in biodiverzitete ne moreta biti glavna skrb), ali pa prehransko verigo, organizirano okoli vrednot kot so kakovost in zdravje ter ohranjanje naravnega okolja. Z nakupovanjem lokalnih prehranskih pridelkov in izdelkov podpiramo lokalno kmetijstvo, samooskrbo in okolje ter skrbimo za to, da bodo kmetije v naši skupnosti obstajale tudi v prihodnosti. S tem omogočamo sebi in prihodnjim rodovom dostop do polnovredne, sveže in hranil polne lokalne hrane ter krepimo lokalno gospodarstvo.

Občina Laško je v preteklosti skupaj s Stikom, KGZ CE - enoto Laško, Thermano, Čebelarskim društvom Laško in dru-

gimi lokalnimi deležniki, tudi v okviru LAS projektov, izvajala opolnomočenje lokalne skupnosti na področjih prehranske samooskrbe in sektorskega povezovanja. Tudi eden zadnjih tovrstnih projektov, Okusiti raznolikost podeželja, z vzpostavitvijo in registracijo Kolektivne blagovne znamke Okusiti Laško (v okviru katere se je povezalo 39 lokalnih ponudnikov, ki so za svoje pridelke in izdelke skupaj prejeli kar 173 certifikatov kakovosti) ni oblikoval le enotne, gastronomsko obarvane zgodbe za celostno turistično izkušnjo obiskovalcev destinacije, ampak je vzpostavil tudi nenehno rastočo mrežo lokalne prehranske ponudbe. Vabljeni, da si jo ogledate na spletni strani: <https://lasko.info/okusiti-lasko/>. Tudi ekipa TV Laško vas vabi,

da jo obiščete na strani: <https://tvlasko.si/seznam-ponudnikov-za-lokalno-samooskrbo-v-obcini-lasko/>, hkrati pa poziva vse ponudnike prehrane, da jim pišete na mail: urednistvo@tvlasko.si in sporočite svojo ponudbo.

Naj nam bodo v tem posebnem času v razmislek tudi naslednji verzi: »Noben človek ni otok, popolnoma sam zase; vsak človek je kos celine, del kopnega; če morje odplavi grudo zemlje, se Evropa zmanjša, kot bi se zmanjšal rtič, kot bi se posestvo tvojih prijateljev ali pa tvoje lastno; smrt slehernega človeka vzame del mene, ker pripadam človeški vrsti; in zato nikdar ne pošiljaj poizvedovat, komu zvoni; zvoni tebi.«

Marina Bezgovšek
Foto: Rok Deželak

MUZEJ IN KORONA

V Muzeju Laško imamo izdelan načrt za delovanje naše ustanove v času izrednih razmer. Prav tako kot vsi muzeji. Je pa res, da načrt kot izredne razmere opredeljuje čas vojne. Natančno je pojasnjeno kako bi naj muzej v tem času funkcioniral, kako je potrebno zavarovati muzejske eksponate, da ne bi bili izgubljeni. Ali, če povem bolj direktno, da ne bi bili ukradeni. Izredni dogodek, ki smo ga preživljali v zadnjih par mesecih ni bila vojna ... Ali pač?

Prispevek namenoma pišem v preteklem času. Prepričan sem, da je zdaj, ko prebirate Laški bilten, večji del obsedenosti in norije za nami. Ostal bo spomin in opozorilo. Morda tudi za kakšno muzejsko razstavo, ko bomo na vse skupaj lahko pogledali iz časovne distance malo bolj realno in razumno.

Po začetnih nasvetih in kasnejših pravih, ki so nam jih sprva pošiljale, kasneje pa diktirale razne institucije, smo tudi v Muzeju Laško morali zapreti vrata za obiskovalce in se preseliti za domač računalnik. Preko družabnih omrežij smo se še bolj intenzivno kot do sedaj poskušali povezati z ljubitelji kulture in kulturne dediščine. Saj je muzej na prvem mestu ustanova, katere naloga je ohranjanje in širjenje kulture.

Zadeva ni tako brezpomembna, kot bi morda lahko kdo mislil. Kulturna dediščina je narodova identiteta. V njej je shranjena preteklost ljudi, ki so jo ustvarjali. V njej je živa sedanost institucij in posameznikov, ki jo ohranjajo. Zato je pomembno, da tudi v času posebnih razmer ohranjamo stik z njo. Kulturna dediščina je del splošne kulture. Ne glede na to, da kulturo vsak od nas dojemamo različno poglobljeno in vsak

na svoj način, si moramo priznati, da brez nje ne bi šlo.

V času koronahisterije so nam bile postavljene čisto druge prioritete. Potrebno je bilo misliti na zaščitne maske, na rokavice pa na to, da skoraj nikamor ne smemo. In ker je strah (poleg denarja) sveta vladar, je večina ljudi svoj čas preživljala doma. Pomislite in premislite malo pri sebi ... tako odkrito in pošteno. Ste v tem času poslušali glasbo, brali knjigo, gledali filme, virtualno obiskovali muzeje in galerije, ali pa morda le pregledovali in urejali svoje stare fotografije? Zagotovo ste počeli vsaj nekaj od tega, ker vam je bilo življenje ob vseh teh omejitvah dolgočasno. In ja, vse to je kultura. Naš vsakdan je ves čas zapolnjen tudi z delčkom kulture. Prav zaradi te neprestane prisotnosti kulture v našem življenju, se je ponavadi ne zavedamo. In morda zato tudi ne cenimo.

Ampak, predstavljajte si, da v času, ko ste bili prisiljeni čepeti doma, ne bi imeli nobene knjige, ne bi mogli pogledati nobenega filma, ali poslušati glasbe in če po vrhu vsega na stenah svojega doma nimate nobene umetniške slike, bi verjetno videli in doživeli, kako prazno je življenje brez kulture. Ničesar ne bi bilo, kar bi vam misli vsaj za trenutek odmaknilo od neprestanega bombardiranja s številom testiranih, obolelih, umrlih..., ki so vam jih lansirali eni in drugi mediji, po vrhu vsega pa ste bili zasuti še z množico mnenj svojih Facebook prijateljev, ki se na vse spoznajo in od katerih več kot polovico itak ne poznate. Na srečo je tu bila kultura, ki je s svojo lepoto, nepokvarjenostjo, nagajivostjo, sporočilnostjo, prijaznostjo ... neopazno vsaj malo razbijala negativno koronavzdušje.

Dragi ljubitelji kulture, če ste se uspeli pretolči čez ta dolg uvod, se vam ne bo težko zagristi še v zadnji odstavek moje razmišljanja.

V času koronaobsedenosti je za vas Muzej Laško na svoji Facebook povezavi redno objavljajl fotografije in kratke opise eksponatov iz svoje zbirke. Vsak dan smo dodali kaj novega, posebnega, zanimivega. Prav tako smo nadaljevali z objavami časopisnih člankov iz leta

1970, ki so izhajali v občinskem časopisu Naše delo. Na svetovnem spletu smo predstavili dve razstavi, ki smo jih v tem času nameravali odpreti v našem muzeju, pa nam je koronatorost to preprečila. Prvo smo posvetili rojaku, začetniku umetnostne zgodovine na slovenskem, dr. Avguštinu Stegenšku ob stoti obletnici smrti. Drugo pa dogodkom ob koncu II. svetovne vojne, ko je v Kuretnem strmoglavilo letalo zavezniškega pilota Barnabyja Daviesa. Morda ste nekateri vse to opazili, ko vam je bilo doma dolgčas in ste brskali po internetu. Zra-

ven tega smo konkretno snovali že tudi nove razstave, ki jih boste lahko v našem muzeju občudovali in se ob njih izobraževali v prihajajočih mesecih, pripravili smo prispevek za mednarodni simpozij o laški rudarski dediščini. Prispevali smo svoj delež za projekt, ki bo naše mesto naredil turistom še bolj privlačno in zanimivo.

Ko vam bodo dovolili, da greste iz stanovanj, pa se le kaj oglasite v Muzeju Laško, da si ogledate razstave in rečemo o vsem tem še kakšno v živo ...

Tomaž Majcen

Knjižnica Laško

V času epidemije in zaprtih knjižnic

Stanje v zvezi z razglašeno epidemijo zaradi koronavirusa je poseben čas tudi za našo knjižnico kot zavod in za vse enote naše knjižnice – osrednjo in krajevni knjižnici ter izposojevališča. Tako kot se je ustavilo javno življenje v celoti, je svoja vrata zaprla tudi Knjižnica Laško. V knjižnici smo že v drugem tednu marca močno omejili naše dejavnosti in izvajali praktično le še izposojajo knjižničnega gradiva. **Skladno z navodili ministrstva za kulturo in v dogovoru z našima ustanoviteljema Občino Laško in Občino Radeče pa smo naše knjižnice zaprli v petek, 13. marca.** V vsej novejši zgodovini Knjižnice Laško, se pravi od l. 1974 dalje, se še ni zgodilo, da bi bila knjižnica za uporabnike zaprta toliko časa, kot je oz. bo sedaj – tudi ob velikih prostorskih adaptacijah in selitvah ne. Tudi zato nam je bilo ob zaprtju težko, a v danih okoliščinah je bilo to edino mogoče.

Najprej vam želimo še enkrat pojasniti, da izposoja in vračilo gradiva v času zaprtosti knjižnic ne bosta mogoča, prav tako ne naročila in rezervacije gradiv. Za vse vaše izposojeno gradivo ne bo tekla zamudnina, tudi obstoječa naročila in rezervacije ne bodo potekli. Zaradi zaprtja knjižnice pri vas ne bodo nastali nobeni stroški. Vse tovrstne zadeve bomo razumevajoče uredili, ko se spet srečamo v naših knjižnicah.

V tem času pa vas vabimo k uporabi knjižničnih storitev na daljavo, čemur posvečamo ves naslednji prispevek. Že na tem mestu opozarjamo, da smo za vse občane, ki niso naši člani, omogočili **brezplačni spletni vpis v knjižnico za uporabo e-knjig in drugih e-virov v času epidemije.**

V teh dneh si vsi zastavljamo podobna vprašanja: koliko časa oz. do kdaj še bo trajalo takšno stanje, kako bodo zadeve funkcionirale, ko se bodo ukrepi zmanjševali oz. ukinjali, ipd. Odgovorov seveda nimamo, situacija se hitro spreminja. Strinjamo se, da je trenutni čas negotov in da bo v prihodnje marsikaj drugače, da bo težko. Hkrati pa vam tudi lahko zagotovimo, da smo splošne knjižnice v Sloveniji povezane v zelo dober sistem, da v teh razmerah delujemo zelo usklajeno, se povezujemo in si pomagamo. **V času epidemije in po njej pa se bomo na podlagi skupnih odločitev pripravili na novo situacijo in po najboljših močeh poskrbeli, da bomo čim boljše izvajali javno knjižnično službo v korist vseh naših občanov in državljanov.**

Ko fizični stiki niso mogoči, lahko knjižnico uporabljate prek **spletnih storitev**, ki vam jih omogočamo. Spremljajte nas na **družbenih omrežjih in spletni strani**. Na nas se lahko obrnete prek **e-pošte info@knjiznica-lasko.si** ali pa nas pokličete vsak **delovni dan med 9. in 12. uro** na telefonsko številko: **03 73 44 304**, tudi za pogovor ali informacije, ki jih potrebujete v teh razmerah.

Matej Jazbinšek

► **Izposoja e-knjig v slovenskem in angleškem jeziku** ► **Sveži časopisi in revije z vsega sveta** ► **Nasveti za dobre knjige** ► **Slike in zgodbe vaših sokrajanov** ► Največja zbirka poslovnih informacij ► **Kulturni zakladi Slovenije** ► **Strokovni članki na enem mestu** ► **Knjižnični katalogi** ► Vse v zvezi s pravom ...

Zaradi epidemije so tudi slovenske splošne knjižnice do nadaljnjega zaprte, a to še ne pomeni, da ne morete dostopati do kakovostnega branja. Za vas gradimo virtualno knjižnico, ki je odprta je 24 ur na dan in 7 dni v tednu, dosegljiva pa je s samo nekaj kliki iz varnega zavetja vašega doma.

Za izposajo e-knjig in uporabo določenih podatkovnih zbirk je pogoj, da ste član knjižnice. V kolikor to še niste, vam knjižnica omogoča brezplačen spletni vpis v času zaprtosti knjižnice. Povezavo na spletni vpis najdete na spletni strani knjižnice ali na knjižničnih profilih na družbenih omrežjih.

Za dodatne informacije, nasvete ali težave z dostopom do e-knjižnice pokličite v Knjižnico Laško – 03 73 44 304 (vsak delovnik, 9.00 – 12.00) ali pišite na info@knjiznica-lasko.si. Z veseljem vam bomo pomagali!

Vsebine virtualne knjižnice slovenskih splošnih knjižnic, ki so na voljo tudi članom Knjižnice Laško:

E-KNJIGE

Biblos – izposoja e-knjig v slovenščini

Biblos ponuja izposajo in prodajo e-knjig v slovenščini, portal je povezan tudi s katalogom COBISS+. Zbirka e-knjig se redno dopolnjuje z novimi naslovi.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Laško (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

Audibook – zvočne knjige

Aplikacija za poslušanje zvočnih knjig v slovenskem jeziku, od romanov in in poljudno strokovnih knjig do pravljic. 90-dnevna brezplačna uporaba.

Dostop: prosti dostop

E-RAZISKOVALEC

Pressreader – 5.500 naslovov svežega časopisja v 60 jezikih

Zbirka vključuje tekoče izdaje časopisov in revij z vsega sveta (tudi slovenskih). Nabor revij pokriva modo, ročna dela, računalništvo, avtomobilizem, kulturo, šport idr.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Laško (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

VEČER – spletni arhiv – zbirka člankov časopisa Večer

V elektronski obliki dostopni članki, objavljeni vse od prve številke iz leta 1945.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Laško (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

E-SPECIALIST

EbscoHost – dopolnite vaše seminarsko/diplomsko delo s tujimi strokovnimi članki

Večdisciplinarna zbirka omogoča dostop do baz podatkov s celotnimi besedili v angleščini. Ponuja e-knjige, strokovne revije ter članke s področij kulture, medicine, izobraževanja ...

Dostop: s spletne strani Knjižnice Laško (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

FinD-INFO – finance, davki, računovodstvo

Portal povezuje zbirke obsežnih strokovnih vsebin s področij financ, davkov in računovodstva. Ponuja tudi spletne seminarje.

Dostop: s spletne strani Knjižnice (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

IUS-INFO – vse v zvezi s pravom

Portal sestavljajo trije vsebinski sklopi: zakonodaja, sodna praksa, pravna literatura. Ponuja tudi pravni terminološki slovar, seznam pravnikov in notarjev ter pravne revije.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Laško (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

E-BONITETE – zbirka poslovnih informacij

Ta aplikacija omogoča popoln pregled več kot 200.000 poslovnih subjektov. Na enem mestu lahko pridobite splošne, računovodske in ostale finančne podatke o izbranem podjetju.

Dostop: s spletne strani Knjižnice Laško (z uporabo članske številke in COBISS+ gesla)

E-KNJIŽNIČAR

COBISS+ – navigacija po policah slovenskih knjižnic

Portal povezuje slovenske knjižnice v knjižnični informacijski sistem. S tega mesta je mogoč dostop do informacij v več kot 400 knjižnicah.

Dostop: prosti dostop

dLib – kulturni zakladi Slovenije, združeni in dosegljivi na vsakem koraku

Portal vam omogoča dostop do digitaliziranega gradiva (časopisi, knjige, razglednice ...). Vanj prispevajo knjižnice, muzeji, društva in drugi.

Dostop: prosti dostop

E-ZNANJE IN SPOMINI

Dobreknjige.si – lščete dobro knjigo? Poglejte, kaj predlagajo slovenski knjižničarji.

Njegovo zanesljivost in ažurnost zagotavljamo splošne knjižnice. Vabljeni k ocenjevanju in komentiranju priporočenih knjig!

Dostop: prosti dostop

Kamra – lokalna zgodovina v zgodbah

Portal združuje digitalizirane vsebine s področja domoznastva. Vsebine so predstavljene kot zgodbe, značilne za neko območje. Vabljeni k prispevanju!

Dostop: prosti dostop

Album Slovenije – osebne zgodbe v slikah iz naše bližnje preteklosti

Album (na portalu Kamra) zbira digitalne kopije naših fotografij, pisem in drugih osebnih spominov. Objavljamo le gradivo, ki je nastalo pred letom 2000. Vabljeni k prispevanju!

Dostop: prosti dostop

Biografski leksikoni slovenskih splošnih knjižnic

Gorenjci.si, Koroški biografski leksikon, Celjskozasavski.si, Dolenjski biografski leksikon, Notranjci.si, Obrazi srca Slovenije, Pomurci.si, Šaleški biografski leksikon, Primorci.si, Kamniško-komendski biografski leksikon, Spodnjepodravci.si in Štajerci.si vključujejo življenjepise pomembne osebnosti, ki bivajo na določenem območju in s svojim delovanjem soustvarjajo njegovo podobo.

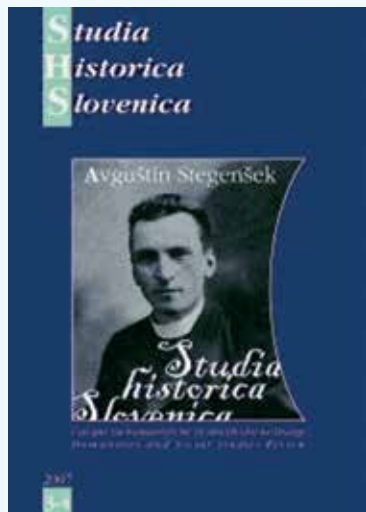
Dostop: prosti dostop

Razstava o Avguštinu Stegenšku

Konec marca je minilo 100 let od smrti našega rojaka dr. Avguština Stegenška – duhovnika, prvega slovenskega umetnostnega zgodovinarja, filozofa, konzervatorja in teologa. V knjižnici smo ob tej obletnici pripravili priložnostno razstavo.

Na njej predstavljamo Stegenškovo življenje in delo ter pomen v strokovnem prostoru. Izpostavljammo njegovi originalni topografiji *Dekanija Gornjegrajska (1905)* in *Konjiška dekanija (1909)*. V predgovoru h Konjiški dekaniji je Stegenšek podaril: »Ta knjiga, kakor vse podobne, ima poleg znanstvenega namena še posebno nalogo - vzbuditi zanimanje za domače starine in umetnine, vzgajati čut spoštovanja in veselja za nje.« Stegenškova Konjiška dekanija poleg Dekanije Gornjegrajske po več kot sto letih še vedno velja za temeljno umetnostno-zgodovinsko literaturo na Slovenskem. »Obe knjigi sta še z današnjega zornega kota, stoletje po izidu, resnično imenitni deli, ki ju kasneje ni uspelo preseči nobeno podobno delo na Slovenskem.« (Igor Sapač)

Na ogled je tudi nekaj člankov oz. razprav, ki so izšle v strokovnih glasilih in poljudnih časopisih, kot npr. *Jurkloštrski kartuzijski pisatelji (1901)*, *O starih najdbah na Razborju nad Loko pri Zidanem Mostu (1910)* in *O početkih jurkloštrske kartuzije (1911)*. Bibliografija dr. Avguština Stegenška obsega preko 270 naslovov.

Razstavljamo publikacije, ki ga obravnavajo: Slovenski biografski leksikon, Enciklopedija Slovenije, Kovačič, Metka: Znani Laščani, Slovenika itd. O Stegenšku so pisali še: zgodovinar Franc Kovačič, teolog in patrolog Franc Ksaver Lukman, Tatjana Košak pa je napisala diplomsko nalogo o njem.

Na simpoziju Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva l. 2005 v Mariboru je bil predstavljen pomen Stegenška za slovensko umetno-

stno zgodovino. Prispevki s tega mednarodnega znanstvenega simpozija so bili l. 2007 objavljeni v Studii Historici Slovenici (časopisu za humanistične in družboslovne študije), ki je bila skoraj v celoti posvečena Avguštinu Stegenšku.

V Laškem smo Stegenška približali občanom l. 2006 v knjižnici s predavanjem Slavka Kranjca in l. 2011, ko je v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine v organizaciji STIK-a na Vrhu nad Laškim potekala okrogla miza. Na njej so strokovnjaki različnih področij predstavili njegovo življenje in delo.

Stegenšek je obravnavan tudi na raznih spletnih portalih. Na Digitalni knjižnici Slovenije (dLib.si) lahko dostopate do knjige Dekanija Gornjegrajska in člankov. Pred kratkim je objavo na KAMRI pripravil Muzej Laško, kjer Stegenška v digitalni zbirki spoznate v rubrikah: Stegenškova domačija, Mož molitve in srečen duhovnik ter Umetnostni zgodovinar in spomeniški topograf. Sergej Vrišer je prispeval zapis za Slovensko biografijo. Geslo o Stegenšku je tudi na Celjskozasavski.si (biografskem leksikonu Celjskega območja in Zasavja) in Mariborskem biografskem leksikonu. Zapise pa najdete še na Wikipediji, Mariborart itd.

Razstavo si boste lahko ogledali, ko se bodo ponovno odprla vrata knjižnice. Če pa to kmalu še ne bo mogoče, bomo pripravili razstavo za objavo v virtualnem okolju.

Gabrijela Pirš

2. april – mednarodni dan knjig za otroke

Za letošnji 2. april smo v Sloveniji načrtovali še posebej slavnostne obeležitve, saj je »sponzor« mednarodnega dne slovenska sekcija IBBY. Dan knjig za otroke namreč praznujejo po vsem svetu in spodbujajo mlade, mlajše in najmlajše k branju kakovostnih knjig s plakatом slovenskih ustvarjalcev: pisatelja Petra Svetine, ilustratorja Damijana Stepančiča (oba sta tudi nominiranca za Andersenovo nagrado 2020) in oblikovalke Melite Rak.

Tudi knjižničarji naše knjižnice vas vabimo, da pri izbiri mladinskih in otroških del sledite znaku »zlata hruška« (vrsto let jih podeljuje Mestna knjižnica Ljubljana - Pionirska), ki pomenijo, da so te knjige kakovostnejše. Na voljo so vam še številna druga bralna priporočila, ne glede na to pa bomo vedno veseli vaših vprašanj: Katera knjiga je dobra?, Kaj naj berem; Je tale vredna mojega časa?

Naj vam letošnja poslanica ob 2. aprilu 2020 vsaj za trenutek osmisli čas, ko je vsaka beseda še tako pomembna in ne pozabite: nikoli ni prepozno – še posebej, da postanete ljubitelji branja. Prepustite se.

Peter Svetina: LAKOTA PO BESEDAH

V moji deželi konec aprila ali začetek maja ozelenijo grmi, ki jih kmalu nato naselijo zapredki metuljev. Kot vata ali kot sladkorna pena zgledajo, ličinke pa požirajo list za listom, dokler grmi niso videti popolnoma opustošeni. Ko se metulji razvijejo, odletijo, grmički pa kljub temu niso uničeni. Ob letu ponovno ozelenijo, spet in spet.

To je podoba pisateljice, podoba pesnika. Zgodbe in pesmi ju izjejo, izčrpajo ju, in ko so napisane, odletijo, odidejo v knjige, odidejo med poslušalce. To se ponavlja.

In kaj se zgodi s pesmimi in zgodbami?

Poznam fanta, ki so mu operirali oči. Dva tedna po operaciji je moral ležati le na desnem boku, potem še mesec dni ni smel brati, ničesar. Ko je po mesecu in pol prijel v roko knjigo, se mu je zdelo, kot da bi besede z žlico zajemal iz sklede. Kot da bi jih jedel, zares jedel.

In poznam dekle, ki je zdaj učiteljica. Pravi: Otroci, ki jim starši niso brali knjig, so siromašni.

Besede v pesmih in zgodbah so hrana. Niso hrana za telo, nihče si z njimi ne bo napolnil želodca. So hrana za duha in dušo.

Kadar je človek lačen in žejen, se mu stisne želodec, osušijo se mu usta. Išče, kje bi lahko dobil vsaj kos kruha, skodelico riža, koruze, kakšno ribo ali banano. Bolj ko je lačen, bolj se mu oži pogled, ne vidi več drugega kot par grižljajev, ki bi ga nasitili.

Lakota po besedah se ne kaže tako, kaže se kot malodušnost, kot brezbržnost, kot arogantnost. Ljudje, ki jih tare ta lakota, se ne zavedajo, da je njihova duša premražena, ne zavedajo se, da hodijo mimo sebe, pa se ne vidijo. Del sveta jim odteka, ne da bi ga sploh kdaj opazili.

To lakoto potešijo pesmi in jo potešijo zgodbe.

Če tega doslej nismo počeli, je upanje, da se nasitimo?

Je. Fant bere, skoraj ni dneva, da ne bi bral. Punca, ki je postala učiteljica, bere zgodbe svojim šolarjem. Vsak petek. Vsak teden. Če kdaj pozabi, jo na branje spomnijo otroci sami.

Pa pisateljica in pesnik? Ob letu bosta ozelenela. In spet ju bodo izjedle zgodbe in pesmi, ki bodo kot metulji poleteli na vse strani. Spet in spet.

Odповed tekmovanja Branje = neskončno potovanje

Mladi bralci – ki ste se navdušeno odzvali našemu vabilu in se prijaviли na letošnje **3. bralno tekmovanje v glasnem branju Branje = neskončno potovanje** – hvala vam! Žal pa vam sporočamo, da **tekmovanje letos odpade**. Zavedamo se, da boste imeli vi in vaši učitelji do konca šolskega leta (držimo pesti, da se leto ne bo zavleklo v počitnice) še veliko pestrih in neodložljivih opravkov, tekmovanje pa bi vam predstavljalo nepotreben stres. Kdaj drugič, prav? Morda bomo prihodnje leto tekmovanje razširili še na sedmošolce (da boste imeli tudi letošnji šestošolci možnost dokazati in pokazati se kot odlični bralci).

Za letošnje šolsko leto pa naj bo dovolj **nagovor k branju**, takšnemu prostočasnemu, po vašem okusu. Morda si izposodite **kakšno e-knjigo** na portalu **Biblos**. Prelistate pa lahko tudi kakšen **svetovno znani spletni časopis** v e-bazi **PressReader**. Z nekaterimi razredi smo letos skupaj že reševali **knjižnično-muzejski Megakviz**. Ker pa je sklopov več, vas vse vabimo k spletnemu reševanju (www.megakviz.si).

Se še spomnite, kaj je rekel naš lanskoletni gost Poletnih bralcev **Pižama**? **Branje nam odpira vrata v neskončno število svetov, poistovetimo se lahko z mnogo življenji in doživimo nemogoče. Zdaj imate odlično priložnost, da vsi postanete super carji branja!** ☺

Jerica Horjak

Bralna značka za odrasle

Aprila smo se veselili tradicionalnega **zaključka Bralne značke za odrasle** z avtorico najbolj branega slovenskega romana zadnjih let **Belo se pere na devetdeset**. Obisk Bronje

Žakelj, ki nas s svojo življenjsko zgodbo tudi v teh časih preizkušnje opominja na svetlobo znotraj nas samih (in neprecenljivo vrednost zdravja!), tako **prestavljamo za nedoločen čas**. Vabimo vas k branju romana tudi v elektronski obliki na portalu **Biblos**, zaključek bralne značke pa bomo izvedli, ko bo to mogoče, in vas o tem sproti obvestili.

Obenem intenzivno mislimo na **naslednjo sezono**, ki jo bomo predvidoma začeli v juniju. Prosimo vas, če tudi vi preberete kaj, kar bi bilo vredno priporočiti drugim, da nam svoje predloge posredujete na e-naslov info@knjiznica-lasko.si, najkasneje do **20. maja**.

Prireditveni utrip v naših knjižnicah

Predstavitve knjige patra dr. Karla Gržana

Pravljica urica v Laškem z Aljo Kapun

Predavanje rojaka Staneta Pinterja o gibanju za člane UTŽO

Predstava vzgojiteljic Vrtca Laško v Rimskih Toplicah

INTERVJU Z IGRALCEM ROKOM MATKOM

Rok Matek (1982) je doma iz Hude Jame. Kot študent AGRFT je bil Zoisov štipendist in dobitnik akademijske nagrade za najboljšo moško vlogo. Študij dramske igre in umetniške besede je končal leta 2006 v letniku Dušana Jovanovića in Janeza Hočvarja z vlogo v predstavi Pomembno je biti Ernest O. Wilda. Za vloge, odigrane v 3. letniku akademije, je prejel študentsko Severjevo nagrado in v času študija kot gost nastopil v predstavah Gledališča ŠKUC in SNG Drama Ljubljana. Po diplomi je dve leti deloval v svobodnem poklicu in nastopil v uprizoritvah ljubljanske Drame, Slovenskega mladinskega gledališča, Gledališča Glej, Lutkovnega gledališča Jože Pengov, Prešernovega gledališča Kranj, zavoda Flota, Gledališča ŠKUC in v drugih zunajinstitucionalnih projektih. Član Gledališča Koper je od l. 2009. Prejel je nagrado tantadruj za igralsko stvaritev v predstavi Trio l. 2016. Leta 2018 je bil nagrajen z Aškerčevim priznanjem Občine Laško za dosežke na kulturnem področju. Na večeru v Knjižnici Laško ob slovenskem kulturnem prazniku se je z njim pogovarjal Matej Jazbinšek.

Prireditve se je začela s petjem in mladi pevki Ani Mariji Ojsteršek si namenil kar dolg aplavz. Zato me zanima, kako se je razvijalo tvoje petje, glede na to, da nastopaš v veliko predstavah, kjer precej poješ?

Moje petje se je začelo doma, s prepevanjem ob navadnih kasetah, pri čemer je zanimivo, da nisem iskal glavnega vokala, ampak druge in tretje glasove. Kot član Folkorne skupine Lipa Rečica sem se podrobno seznanil z ljudskim petjem, za kar gre velika zasluga gospe Eriki Krašek. Vsa ta leta so mojemu petju postavila močne temelje, kar mi koristi predvsem pri mjuziklih. V srednji šoli sem pel prvi tenor v pevskem zboru. Si pa nisem nikoli predstavljal, da bom imel takšno možnost razviti svoj vokal na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo na številnih urah gledališkega petja. Zelo sem užival predvsem pri operah. Zdaj imam veliko možnosti, da skozi petje pripovedujem gledališke zgodbe. Ravno spomladi imamo v Gledališču Koper premiero Stoletje mjuzikla s Patrikom Greblom – svetovno znane komade.

Te trenutno poleg omenjenega okupira še kakšna druga predstava?

V teku je še vedno predstava Ventilator,

tor, ki bi morala januarja gostovati tudi v Laškem, a žal zaradi bolezni v ansamblu ni – gre pa za koprodukcijo z gledališčem madžarske manjšine iz Novega Sada in petja je veliko. V Slovenskem mladinskem gledališču trenutno nastopam v predstavi Obuti maček. Iz preteklosti bi od predstav, v katerih sem pel, omenil Besede, besede, parole, parole (italijanska popevka).

V kateri predstavi v vašem gledališču pa sicer trenutno nastopaš?

Z mladim kolegom Blažem Popovskim pripravljava absurdno dramo oz. komedijo Jašek Harolda Pinterja o dveh plačanih morilcih, ki čakata na svojo žrtev, ob tem pa se dogajajo čudne, absurde stvari.

Kakšnih je zadnjih 14 dni pred premiero za igralca, ki ima glavno vlogo?

Takrat predvsem še pilimo tekst, naslednja faza so kostumi, nato končna scena z rekviziti, načrt scenskega dogajanja in usklajevanja s tonskim tehnikom. Potem mora svoje delo opraviti maskerka in fotograf, ki poslika vse za gledališki list. Zelo pomembna je kontrolna vaja, na katero pride vodstvo gledališča, pokomentira izvedbo, še kaj predlaga. Sledi tiskovna konferenca, generalka in z njo že malo treme pred samo premiero.

Vrniva se še malo k tvojim igralskim začetkom. Kakšna je bila tvoja pot iz Laškega – do študija, do izbire poklica in sedanje službe v koprskem gledališču?

Vedno sem imel hobije, ki so bili dobra iztočnica za mojo kasnejšo odločitev za akademijo (folklora, petje, ples

ipd.). A če se vrnem še bolj nazaj, moram omeniti svojo učiteljico v 1. razredu, Ireno Grešak. Takrat smo igrali Rdečo Kapico – enkrat sem bil lovec, enkrat smrečica – in že sem pokazal neko navihanost, potrebno za gledališče. Odločilna za študij pa je bila srednja šola, I. gimnazija v Celju. Omenil sem že pevski zbor, še pomembnejši pa je bil kulturni maraton ob slovenskem kulturnem prazniku. V našem razredu smo pripravili predstavo Improliga. To nam je kar dobro uspelo, celo trikrat v enem letu. Po tem sem se pa že povezal z JSKD v Celju in Živkom Beškovnikom. Z njim sem sodeloval pri dveh predstavah, Alkestida ter Celjski grofje danes in nikdar več. Ob tem se je dalo vsaj začutiti, kako resni teater deluje. Lahko rečem, da sem se v tretjem letniku srednje šole odločil za študij igrilstva. Po naključju sem spoznal Ljerkko Belak in bil nekajkrat pri njej s teksti. Pomagala mi je in pomnil njene besede, da se v tem poklicu ne dela, ampak gara. Talent je sicer res sreča, dar, a ga je treba zelo natančno ostriti in ga na pravi način piliti, da se izrazijo prave stvari pri posameznem igralcu, saj smo lahko nadarjeni na zelo različnih področjih. Omeniti pa moram tudi sodelovanje, že v prvem letniku akademije, s Kulturnim centrom Laško pa z Ivanom Medvedom iz JSKD. Eno predstavo v Laškem sem režiral, še eno postavil.

Nato seveda ne moremo mimo AGRFT. Zanima me, kaj je najpomembnejši nauk – poleg gotovo širokega znanja –, ki si ga oduševil z Akademije?

Naj na tej točki omenim, da sem zelo vesel, da je danes tu prisotnih nekaj mla-

dih, nadebudnih privrženecv dramske igre. To so člani Lux Theatruma, s katerimi sodelujemo že dve leti – ne samo, da delamo gledališče, ampak se skozi gledališče pogovarjamo o življenju, kako doživljajo gledališče. Imamo zelo zanimiva srečanja, na katera rad prihajam.

V osnovi je akademija za igralca neverjetno praktična zadeva, nad čimer sem bil presenečen. Naštel bom nekaj predmetov, za katere boste verjetno kar presenečeni: balet, boks, sabljanje, kontaktna improvizacija, standardni plesi. Najbolj bistvena je dramska igra, potem petje, od praktičnih predmetov pa še tehnika govora, odrski govor in umetniška beseda, ki je bila meni zelo ljuba pri Alešu Valiču. Omeniti je treba tudi teoretična znanja: zgodovina drame, dramaturgija, slovenski jezik, naglaševanje besed. Akademija ima zelo širok spekter. Je pa pomembno, da sam veliko vložiš, kot npr. pri tehniki govora. Čeprav sem v gledališču dobrih 12 let, zaradi glasovnih naporov še nikoli nisem ostal brez glasu.

Pred nekaj meseci je minilo 10 let, kar si član Gledališča Koper. Kako te je pot zanesla iz Laškega na povsem drug konec Slovenije?

Po diplomu sem imel veliko srečo, saj sem lahko preizkusil marsikaj. Igral sem po ljubljanskih gledališčih, ki so institucije, v manjših gledališčih na neodvisni sceni. Sodeloval sem z gledališči s klasičnim repertoarjem, eksperimentalnimi gledališči, v performansih, v Ljubljani sem spoznal skoraj vse. Potem pa me je Katja Pegan povabila v kranjsko gledališče, kjer smo uprizorili Blazno resno o seksu, predstavo za najstnike. Mesec, dva po tem pa me je povabila v koprsko gledališče za stalnega člana, kar me je intuitivno zelo zanimalo in kmalu sem se odločil. Ocenil sem, da bom imel v majhnem gledališču veliko različnih in zanimivih priložnosti. In res, iz mjuzikla grem v dramo, nato v komedijo, to potrebujem. Poleg tega k nam pridejo zelo zanimivi igralski gostje, ki bi jih sicer na odru težko srečal – Pavle Ravnohrib, Aleš Valič, Uroš Smolej. Kot malo gledališče se tudi precej povezujemo v koprodukcijah – z novogoriškim gledališčem, MGL, z mladinskim gledališčem. Sam sem nastopal v koprodukcijah s številnimi tujimi gledališči, iz Sarajeva, Novega Sada, Trsta, Reke, Banja Luke, kar se mi zdi zelo odprto in povezovalno, za bogatenje gledaliških izkušenj.

Torej mladi igralec lažje napreduje v manjšem gledališču?

Ja. Kot prvo, dobiš več glavnih vlog. Lahko bi se tudi odločil za samostojno pot, ampak rad imam nekoga nad sabo, ki je nekoliko distanciran, da me lahko usmerja. V manjšem okolju je tudi povezanost večja, bolje lahko spoznaš celoten gledališki mehanizem, kaj je vse tam zadržaj, ljudje, ki so ravno tako pomembni, pa jih nikoli ne vidimo. Zame je gledališče še vedno magičen svet. In kljub vsem novostim, spremembam gledališče še vedno živi.

Kako je z izborom vlog? Ima igralec na to kakšen vpliv ali vse vloge dodeli režiser? V koprskem gledališču si doslej odigral več kot 60 vlog. Je bila med njimi kakšna, ki je nisi mogel sprejeti ali pa si se ob igranju mučil z njo?

Umetniško vodstvo igralca kmalu dobro spozna in mu zna dati primerno vlogo. Zanimivo je, da sem kmalu dobil cel spekter vlog negativcev, česar se moraš zelo analitično lotiti. Tudi če je nekdo na prvo žogo slab človek, ga moraš skušati razumeti. Če pa se v določenem tipu vlog dobro znajdeš, bodo kmalu sledile še kakšne podobne. Sicer ni bila nobena vloga tako negativna, da je ne bi sprejel. Načeloma pa imam možnost sugerirati, kakšno vlogo bi igral.

Kakšne so tvoje preference, so ti kakšne vloge bolj všeč? Bi kakšno posebej izpostavil?

Iz Filomene Marturano se spomnim vloge enega izmed treh sinov, kar je bil zame prvi stik s primorskim dialektom. Potem sem trikrat sodeloval še z Iztokom Mlakarjem: Pašjon, Sljehrnik, Tutošomato. Moram priznati, da so mi vloge v primorskem dialektu zelo ljube, saj je zame tako očarljivo speven, se pa tudi dobro poveže s štajerščino.

Si odraščal s kakšnimi idoli, vzorniki iz gledališko-filmskega sveta? Kdo pa ti je vzornik zdaj, ko si v tem poklicu?

Prej sem se srečal s televizijo kot gledališčem. Že prej, pa tudi zdaj, je zame kraljica dramske igre pri nas Nataša Barbara Gračner, tudi Saša Pavček. Omeniti moram še Aleša Valiča, Bineta Matoha, ki je izjemen igralec. Pri vsakem pa vidiš kaj dobrega, zanimivega, zato se ne bi opredelil samo za enega. Ne smem pozabiti na Borisa Cavazzo, s katerim sva odigrala veliko ponovitev Zadnjih lun. To so klasiki, od katerih se vedno veliko naučiš.

Za igralca je verjetno pomembno, da spremlja tudi delo drugih gledališč in stanovskih kolegov? Ob tem, da je igrilstvo garaški poklic, je to zagotovo težko,

hkrati pa spremljati še drugo kulturno dogajanje?

Kolikor lahko, obiščem kakšno razstavo. Najrajši zahajam v knjižnice. Sem reden obiskovalec ljubljanskega filmskega festivala. Glede drugih predstav skrbim, da si ogledam čim bolj raznolike. Skratka, potrudim se, da sem vsaj dvakrat mesečno še na kakšnem kulturnem dogodku kot obiskovalec.

Igral si tudi v televizijski seriji Usodno vino. Kakšna je tvoja televizijska izkušnja in ali načrtuješ še kakšen angažma v to smer?

To je bila zelo zanimiva in bogata izkušnja. Ker sem precej samokritičen, sem zadovoljen s svojim igranjem šele nekako od tretje sezone naprej. Presenetilo me je, koliko se lahko posname v sorazmerno kratkem času ter koliko koncentracije in dela to zahteva. V tej vlogi sem imel veliko fizične akcije, saj sem pretepel praktično vsakega drugega soigralca. Najbolj grozno je bilo, ko sem se moral tepsti celo s svojim mentorjem Janezom Hočvarjem Rifletom. Ta mi je tudi pojasnil, da takšni negativni liki na igralcu pustijo pečat kar za lep čas. In ga res. Kakor koli, izkušnja je bila lepa, ampak v naslednjih letih kaj podobnega ne načrtujem.

Že prej si omenil laško dramsko skupino Lux Theatrum, s katero sodeluješ. Kakšen potencial imajo ti mladi in kako je delati z njimi?

Treba je poudariti, da je to delo z mladimi zelo odgovorno. Pomembno je, kaj in kako jim poveš, da se to pri njih manifestira na pravi način. Pri tej skupini nekateri že resno razmišljajo o sprejemnih izpitih, nekateri so že sodelovali pri prireditvah. Všeč mi je, da so zelo timski, znajo delati skupaj, dovezetni so za različne ideje in izvedbe, hitro razumejo, kaj želim od njih, so ambiciozni in nadebudni. Trudim se, da skupaj delamo vsaj enkrat do dvakrat na mesec.

Za zaključek pogovora te prosim, da z nami podeliš kakšno misel v duhu kulturnega praznika?

V teh časih, ne glede na to, kar se dogaja ali se bo zgodilo, velja, da bolj kot se bomo zazirali vase, si vzeli čas zase, za kulturne dogodke, sami ali z ljudmi, ki so nam blizu, bolj nas bo to bogatilo, ne samo ob prazniku, ampak kadar koli. Hvala za lep odziv in lep poklon s tako številčnim obiskom – in imejte še naprej v mislih nas, kulturne ustvarjalce.

Matej Jazbinšek

PETINDVAJSET LET OD SMRTI PROF. MILOŠA RYBÁŘA

Prvega maja bo minilo petindvajset let od smrti prof. Miloša Rybářa. Mladi verjetno ne vedo zanj, razen tistih, ki jih zanima domača preteklost. Sicer se ga dobro spomnijo starejši Laščani, saj je bil markanten, do ljudi zelo odprt, prijazen, lahko bi rekli »ljudski človek«, deležen splošnega spoštovanja zaradi velike učenosti, ki jo je podeljeval vsakomur, kdor je pokazal le malo zanimanja.

Sama sem ga spoznavala v obdobju okoli trideset let. Spomnim se, kako je oče, ko sem bila še majhna, pripovedoval o Elsbacherjevem »večnem študentu«. Vedelo se je, da je končal dve fakulteti, da je pravnik, zgodovinar, pa še kar študira ... Takšni ljudje pred kakšnimi petdesetimi leti v naših krajih niso bili običajni. Kasneje sem ga kot študentka bibliotekarstva spoznavala na Pedagoški akademiji ter na Filozofski fakulteti, in sicer kot predavatelja predmetov Sistematika in razvoj znanosti, Sistematika ter Zgodovina knjižnic. Srečevala sem ga tudi kot bibliotekarja Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK), kjer je sprejemal skupine z različnih fakultet in nam ob katalogih razlagal, kako priti do informacij o zelenih gradivih. V NUK-u je bil zadolžen tudi za sprejeme različnih strokovnih delegacij iz domovine in tujine, tako se ga je prijel vzdevek »ambasador NUK-a«. Starejši pravniki se ga spomnijo tudi kot predavatelja latinščine na Pravni fakulteti. Vsi študentje oz. slušatelji, ki smo bili deležni njegovih predavanj ali predstavitev, pa smo si bili verjetno edini, da so bila le-ta izredno zanimiva, živahna, podprta tudi s humorjem. Znal je pritegniti poslušalce, jih navdušiti, saj je svoje znanje podajal z velikim žarom.

Kdo je pravzaprav bil Miloš Rybář? Sam se je imel za Laščana, čeprav v Laškem ni bil rojen in tu ni nikoli uradno prebival. Laško je bilo mesto mladosti njegove matere, sicer pa je njegova družina živela v Ljubljani, nekaj časa tudi v Mariboru. V Laškem je bivala materina družina Elsbacherjev z energično babico Aneto, ki jo je imel Miloš neizmerno rad in je močno vplivala nanj. Zelo navezan je bil tudi na družinsko služkinjo in varuško Meto Pazlerjevo. Ta je preživela njegove starše in ostala na koncu edina predstavnica družine v Laškem. Elsbacherji so bili veletrgovci, doma iz Kanalske doline, zelo zavedni Slovenci, sorodstveno povezani z znanimi pivovarji Kukci, tudi Primorci. Rybář je, ko je odrasel, ostal v stanovanju svojih staršev na Salendrovi ulici v Ljubljani, kjer je baje nekoč živela Primičeva Julija, in se neprestano vračal v Laško. Bil pa je tudi navezan na očetovo družino Rybářev, ki je izhajala s Češke. Milošev oče je bil bančni strokovnjak, sicer je bilo v družini nekaj diplomatov, posebno znan je bil Milošev ded, Otokar Rybář, med drugim v letih 1907–18 poslanec državnega zbora na Dunaju in med 1921 in 1923 pogajalec z Italijo za ureditev pravnega stanja po Rapalski pogodbi.

Rybář se je rodil 7. 11. 1928. Leta 1959 se je zaposlil v NUK-u, leta 1962 je prevzel vodstvo oddelka stvarnega kataloga. Koordiniral je delo vsebinske klasifikacije knjižničnih gradiv s področja humanistike ter določanja gesel in številčnih vrstilcev po univerzalni decimalni klasifikaciji UDK. Bil je član in odbornik Društva bibliotekarjev Slovenije, tovrstnega jugoslovanskega društva in od leta 1980 Mednarodne organizacije za dokumentalistiko (FID). Bil je vodilni slovenski strokovnjak in soavtor več publikacij na področju klasifikacije.

Pomembno področje Rybářevega delovanja je bilo sestavljanje bibliografij periodičnih publikacij s področja prava, zgodovine in izdaj Mohorjeve družbe ter zapisov o kartuzijanih. Nje-

gova široka razgledanost se je zrcalila tudi v biografiki. Laščani smo včasih strmeli, koliko je vedel o ljudeh iz našega kraja, a strmeli so lahko tudi drugje. O Primorcih je pisal v Primorskem biografskem leksikonu, za Slovenski biografski leksikon je napisal številne biografije slovenskih pravnikov, objavil pa je tudi nekaj zapisov v Avstrijskem biografskem leksikonu. Precej objav, predvsem iz našega okolja, najdemo v Enciklopediji Slovenije, o bibliotekarjih pa v reviji Knjižnica. Znane Slovence je predstavljajal tudi v koledarju Mohorjeve družbe. Kot izredno odprt in komunikativen človek je vzpostavil stike z avstrijsko bibliotekarsko stroko in dosegel obsežno predstavitev slovenskega bibliotekarstva v avstrijski osrednji bibliotekarski reviji Biblos. S cerkveno-zgodovinskimi predavanji je nastopil v okviru Slovenika v Rimu, s predavanjem o kulturnem pomenu Mohorjeve družbe pa na Avstrijski akademiji znanosti in umetnosti na Dunaju. Seveda je bil gost raznih strokovnih zborovanj in simpozijev tudi po Sloveniji. Njegovo široko udejstvovanje je bilo v NUK-u spoštovano, pojavili pa so se tudi ljudje, ki so želeli prof. Rybářa omejevati, česar pa on ni prenesel. Leta 1983 je zapustil NUK in se zaposlil pri pravni sekciji na SAZU, kjer se je ukvarjal s pravno terminologijo. Po štirih letih se je povrnil k bibliotekarski stroki in predavateljskemu delu, kjer je ostal do smrti.

Vseskozi se je ukvarjal tudi z zgodovino. Napisal je nekaj znanstvenih člankov, pomagal zgodovinarjem s podatki z nekaterih manj znanih področij in seznanjal širše množice s slovensko zgodovino. Največ pozornosti je posvetil lokalni zgodovini. Med pomembnejšimi deli s tega področja sta članka Laško gospostvo v dobi Babenberžanov in Pregled zgodovine Laškega do leta 1941, objavljena v Laških zbornikih. Njegovo najobsežnejše delo Osemsto let Jurkloštra pa je bilo leta 2000 objavljeno v knjižni obliki. Sicer se je Rybář precej posvečal proučevanju kartuzijanskega reda, še posebno kartuzije v Pleterjah, kamor se je večkrat umaknil, ko je potreboval mir za svoje strokovno delo. Bil je član Evropskega centra za raziskovanje verskih kongregacij in redov (CERCOR) pri univerzi St. Etienne. Proučeval je tudi fašistično nasilje, najtemeljitejše tovrstno delo je razprava Nacistični ukrepi zoper duhovščino lavantinske škofije 1941–1945. Več pa se je Rybář ukvarjal s pisanjem krajših poljudno strokovnih zgodovinskih zapisov, objavljenih v številnih revijah, zbornikih, časopisih in Mohorjevih koledarjih. V okviru Mohorjevega koledarja in Mohorjeve družbe je bilo njegovo delovanje zelo obsežno in raznoliko.

V Laškem je Rybář v mladosti prijateljeval s kar nekaj družinami, pogosto je obiskoval gospoda Pernata v laškem muzeju in bil večkrat »zeleni car« na akademskih plesih. To praznovanje je obogatil s tradicijo starih pivskih običajev. Zelo je spoštoval dekana Franca Kruljca in vzdrževal stike tudi z njegovimi nasledniki. Objavljal je članke v Našem delu in sodeloval pri poimenovanju laških ulic. Ob 750-letnici prve omembe kraja je v

našem mestu organiziral posvetovanje Zgodovinskega društva Slovenije, posvečenega zgodovini Laškega. Potrudil se je za objavo predavanj tega zborovanja v Laškem zborniku, ki je izšel v okviru Časopisa za zgodovino in narodopisje leta 1976. Nekaj prispevkov iz tega časa pa je izšlo šele v naslednjem zborniku leta 2002.

Rybář je vseskozi spremljal tudi delovanje naše knjižnice. V 90. letih je izvedel pri nas ciklična domoznanska predavanja, h katerim je pritegnil še svoje kolege – arheologa Toneta Kneza, jezikoslovca dr. Toma Korošca, agronoma in zgodovinarja ddr. Jožeta Mačka in novinarja Jureta Krašovca. V svojih prispevkih so nam predstavili zgodovino Laškega z različnih zornih kotov. Predavanja so posneta in dostopna v naši domoznanski zbirki. Pomagal nam je tudi pri nastajanju publikacije Znani Laščani, kjer nas je opozoril na številna imena in nas z nekaj takrat še

živečimi osebami tudi seznanil. Po Rybářevi smrti smo za njim podedovali večino njegove knjižnice.

Za zaključek bi lahko rekli, da je bil Rybář polihistor, kakršnih danes skoraj ne srečamo več. Svoje delo je opravil vedno suvereno, dostojanstveno, z velikim veseljem in z enako mero spoštljivosti do občinstva bodisi, da je nastopil pred visokim zborom strokovnjakov, pred skupino študentov, pred različnimi udeleženci predavanj v laški knjižnici ali pa dirigiral pevcem na ljudski svečanosti pri sv. Mihaelu. In menim, da se ne bomo zmotili, če bi rekli, da bodo spoznali, kaj je Rybář naredil za Laško tisti, ki bodo poskusili narediti nekaj primerljivega ob bližajoči se 800-letnici, kot je storil on ob 750-letnici.

*Prispevala: Metka Kovačič
Rubriko pripravlja Knjižnica Laško
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije*

ŽENSKI PEVSKI ZBOR LAŠKO

Društvo upokojencev Laško je leta 1980 ustanovilo Ženski pevski zbor Laško s 37 pevkami. Prvi zborovodja je bil Julij Gorič, ki je zbor vodil 15 let. Večina pevk je bila upokojenk, kasneje so se pridružile tudi mlajše.

Krajši čas so zbor vodile še zborovodkinje Mateja Škorja, Mojca Lukman in nato 5 let Jožica Soko. Septembra 2001 pa so pevke sklenile, da se osamosvojijo. Registrirale so se kot društvo Ženski pevski zbor Laško. Pod vodstvom Jožice Soko so se udeležile številnih nastopov in letnih koncertov. Leta 2004 je zbor prevzela zborovodkinja Vida Bukovac. Zbor je ostal zvest vsem prejšnjim predstavitev

in se je odločil še za nastope na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani. V program je zbor dodal še pevsko revijo »Pesem pomladi« v Bočni. S pretežno ljudskimi pesmimi smo razveseljevale stanovalce v domovih starejših v Laškem (kjer so bile tudi bivše starejše pevke) in v Šentjurju. S podobnim programom smo nastopile na prireditvi Hitre nogice in pred novoletnim srečanjem v Laškem.

Naš zbor krasi dobrovoljnost, prijaznost, srčne pevke, odlični gostje. Posebno vesele smo bile skupine Pisank iz Rečice pri Laškem in Trubadurčkov. Izvajanje zbora povzdigne tudi spremljiva harmonikarja Štefana Starovasnika. Omeniti pa je treba, in se tudi zahvaliti, dobro organiziranemu odboru, odličnim solistkam, snovalki scene Mariji Štruklec in moderatorkama Mateji Ben Ali in Marjeti Knez. Pika na i so razigrani koncerti za paciente v Zdravilišču Laško, ki s prešernostjo napolnijo duše poslušalcev in pevk.

Jožica Golob, predsednica

KUD OFIROVCI IN KOLEDNIKI NA NASTOPU »DOBRA ŠTIMA« V LJUBLJANI

Po trinajstletnem uspešnem delovanju našega društva pri ohranjanju slovenske ljudske pesmi in ohranjanju šeg in običajev našega področja smo z velikim veseljem sprejeli vabilo Glasbene matice Ljubljana, da v prostorih Atrija ZRC SAZU izvedemo svojo predstavitev. Prikazali smo običaj ofiranja in koledovanja ter tudi del kmečke ohceti v našem okolju. Ponosni smo, da tudi naše delovanje sestavlja mozaik ohranjanja dediščine pokrajin naše Slovenije. Za spodbudo za nastop se zahvaljujemo predsednici KUD STOPinJE Ivani Žvipelj in dr. Urši Šivic, ki nam je to omogočila.

Valentin Deželak

NIKOLI NI (BILO) DOLGČAS

Sonce se je že skoraj skrilo za hrib, ko sva se v nedeljo popoldne s fotografom pripeljala pred domačijo Hrastnikovih v Stopcah, a bilo je še ravno toliko časa, da smo se z Magdaleno in Martinom, glavama družine Hrastnik, sprehodi-

med družinskimi člani je navzoča že od nekdaj. »Morda se razumemo tako dobro prav zato, ker se ne vidimo tako pogosto,« malo v šali razlaga Krištof. Družino zaznamujejo delavnost, skromnost in udejstvovanje na kulturnem področju.

li do kapelice ob njihovi kmetiji, kjer je nastalo par fotografij, in si ogledali posledice plazu, ki zadnjih nekaj mesecev ogroža vas. V času našega srečanja sta bila doma dva izmed sedmerice otrok, Rebeka s sinom in hčerko ter Krištof s partnerko Doro. V zakonu so se Magdalen in Martinu rodili še Iztok, Leon, Lara, Tobija in Sofija. »Če prideta domov dva para, je čisto v redu, ker lahko več časa posvetiš njima,« pravi Magdalena, mož pa jo dopolni, da ne vedo, kaj je dolgčas.

V domači hiši v Stopcah izstopa velika miza, ki daje vtis središča hiše, kjer so se skozi leta tkale trdne družinske vezi. Čeprav so se otroci že odselili, trenutno je doma le še najmlajša Sofija, se radi vračajo v domačo vas. Žal se zaradi mnogih obveznosti le redko uspejo zbrati v polnem številu (vključno s partnerji in otroki), nazadnje je bilo to pred približno tremi leti. Se pa zato večkrat srečajo »ena na ena«. Družinska srečanja so običajno zelo pestra in hrupna, opisujeta Rebeka in Iztok, saj se odraslim pridruži še šest nadobudnih najmlajših članov družine, Magdaleninih in Martinovih vnukov. Krištof dodaja, da je takrat prava norišnica, »splah če nisi vaju našega tempa opravljanja različnih stvari in jakosti sporazumevanja.« Medsebojna povezanost

jo, se je s kmetijstvom še nekako dalo preživeti,« pripoveduje Martin in dodaja, da je pomen panoge v zadnjih 35 letih vse skozi padal. Magdalena je pustila službo v Pivovarni Laško in se tudi ona posvetila delu na kmetiji, kjer je glavna dejavnost živinoreja. Krištof, ki nekajkrat na teden pride na domačijo in pomaga pri delu, pravi, da mlekarne vsakih nekaj let nižajo cene prevzema mleka, hkrati pa se višajo kriteriji, več je inšpekcij in pride do točke, ko ne zmoreš več. »Moral bi delati na količini, ampak žal ne moremo več dohajati,« pojasnjuje Martin. A še vedno iščejo nove možnosti in priložnosti za izpopolnjevanje svoje dejavnosti – učijo se predelave mleka ter proizvodnje probiotičnih in grških jogurtov, mladih sirov, sirotke, albuminske skute ...

V številčnejši družini izzivov vsekakor ni manjkalo. Med največje starša omenjata skrb za finance, ko več kot pol meseca razmišljaš, kako boš uspel prebroditi mesec. »Mogoče bi bilo drugače, če bi Magdalena ostala v Pivovarni, vendar sem skoraj prepričan, da ne bi imela toliko otrok. Mogoče bi bilo gmotno stanje drugačno in bi si lahko privoščili več, ampak ko danes pogledam otroke, ni cene, ki bi vse to nadomestila,« pripoveduje Martin. Kljub izzivom, s katerimi so se soočali kot številčnejša družina, je ta prinesla mnoge prednosti, pravi Magdalena. »Drug od drugega se učijo, da morajo deliti, da se morajo skupaj socializirati in skupaj živeti. Tudi če so se kot otroci ali mladostniki prepirali, so v trenutku tudi stopili skupaj. Da gredo skozi otroške prepire in so potem zvečer spet prijatelji. Veliko gnezdo je vsekakor prednost – da sta vsaj dva, da se brusita drug ob drugem.« Tudi otroci imajo lepe spomine na odraščanje in pravijo, da v družini ni bilo nikoli dolgčas. »Doma je bilo vedno glasno, nikoli ni bilo miru. Pretepanje, zmrdovanje nad hrano, neuboganje ...,« opisuje Iztok, Rebeka pa

Nikoli sami

Magdalena in Martin Hrastnik sta se spoznala na odru. Oba sta obiskovala mladinsko veroučno skupino, ko so pripravljali igro Vera zmaguje – po knjigi Quo vadis –, kjer sta zaigrala v glavnih vlogah. Druženje in sprehodi so prerasli v ljubezen, ki sta jo leta 1985 nadgradila s poroko. Kar kmalu za tem sta prevzela tudi kmetijo v Stopcah, kjer je Martin odraščal skupaj s še desetimi brati in sestrami. »Magdalena je prišla v ogromno družino in takrat, ko sva prevzela kmeti-

se spominja, da so si med seboj večkrat ponagajali, se kregali, tudi preteпали, »a ko je bilo potrebno, smo znali stopiti skupaj in biti najboljši prijatelji. Starejši smo pazili mlajše, jih kdaj pa kdaj tudi malce po svoje vzgajali, a staršema s tem vseeno pomagali.« Predvsem kot prednost številčnejše družine izpostavljajo dejstvo, da niso bili nikoli sami.

»Čeprav smo prišli vsi iz istega gnezda, smo si vseeno zelo različni,« razlaga Rebeka. Tudi Martin poudarja, da lahko prebereš še toliko učbenikov o vzgoji otrok, v praksi je vsak otrok knjiga zase.

Kultura kot pomembna družinska vrednota

Kulturno udejstvovanje je bilo v družini Hrastnik vedno pomembno oziroma še vedno je. »Bila je naša prioriteta,« pritrudi Martin. V kulturo so vpeti že od nekdaj in tudi otroci so odraščali s to vrednoto. Magdalena in Martin sta pela v pevskem zboru, skupaj so ustvarjali razne predstave, igre, skeče ... »Verjetno je drugače, če starš nekam pelje otroka in zunaj čaka v avtu. To je drugačna dimenzija, kot pa če tudi sodelujemo kot starši – naj bo to v zboru ali kje drugje. Mogoče res bolj verjamejo v to vrednoto in tudi sami zdaj ustvarjajo naprej,« razlaga Magdalena in dodaja, sta z Martinom želela, da otroci zaključijo nižjo glasbeno šolo.

Zaradi mnogih aktivnosti in obveznosti otrok ter dela na kmetiji je bila logistika za starša velik zalogaj. Medtem ko je Martin ostal in delal na kmetiji, je Magdalena postala taksistka. »Če jih ne bi vozila na dejavnosti in hodila po njih, otroci ne bi bili nič doma. Skoraj vsak dan v tednu je kdo imel kakšno obveznost,« pravi Magdalena in ob tem nadaljuje: »Vedno sem razmišljala, če se mi bo kdaj to obre-

stovalo, ali se bo iz tega kaj izcimilo, zdaj pa, ko gledam nazaj, vidim, da se je. Če nekaj seješ, obrodi sad – pa tudi če seješ med trnje, kamenje in ne vem kam še.«

Danes so vsi otroci uspešni na svoji poti. Zanimivo, vsak izmed njih se je v otroštvu navdušil nad drugačnim instrumentom – tako je Rebeka, profesorica glasbe, izbrala klavir, Iztok je poleg violine igral še kitaro, vendar pa se je kasneje odločil za kontrabas in je danes član Dunajske državne opere in dunajskih filharmonikov. Leon je izbral harmoniko in čeprav v glasbo ni več tako vpet – dela namreč v managementu, znake glasbenega udejstvovanja kažeta njegova otroka, pravi Magdalena. »Kopriva ne pozebe,« dodaja. Krištof je tolkalec in član orkestra SNG Maribor ter zasedbe Louie's Cage Percussion (nekaj časa je v otroštvu igral tudi saksofon), Lara trenutno študira v Salzburgu, kjer zaključuje podiplomski študij harfe, Tobija je na začetku podiplomskega študija trobente v Hannoveru, Sofija, ki je letos maturantka, pa je šla po Iztokovih stopinjah in zaključila nižjo glasbeno šolo iz violine.

Kultura je bila otrokom družine Hrastnik položena že v zibko. Oba starša sta ljubitelja glasbe, igre oziroma kulture na sploh. Magdalena se je kot režiserka podpisala pod pasijon, ki je zagotovo največji in množičen projekt, pa pod mnoge igre, operete in božičnice, ki so nastale v sklopu oratorija ali Kulturnega društva Korral, pod okriljem katerega delujeta pevski zbor in dramska skupina. Pri mnogih projektih so sodelovali tudi ostali družinski člani kot igralci ali kot vodje skupin. »Najbolj sem hvaležen za to, da sem že kot otrok lahko sodeloval pri projektih, skozi katere sem ta občutek umetniškega izražanja ponotranjil in ga povesakdanjil,« pripoveduje Krištof. Omeniti velja tudi

družinske koncerte, organizirali so jih že okoli 13, na katerih so predstavili svoja kulturna udejstvovanja, pogosto so za zaključek pripravili kakšno skupno točko, k sodelovanju pa so povabili tudi gostujoče glasbenike. Podobno kot na družinskih srečanjih se je tudi na koncertih večkrat zgodilo, da se ni zbrala cela družina, a v šali pravijo, da se odsotnost posameznikov skoraj da ni poznala in da je bilo kljub temu gradiva za koncert kaj hitro več kot dovolj.

Čas zase in za družino

Morda se zdi, da je danes, ko so skoraj vsi otroci že odšli od doma, življenje na domačiji Hrastnikovih bolj mirno, a Martin pravi, da je s kmetijo čedalje več skrbi, v zadnjem času jim dodatne preglavice povzroča še bližnji plaz. »Kmetijo zdaj težje obvladamo, nama pa otroci pridejo pomagat. V nadaljevanju bomo videli, če se bo kdo odločil in ostal doma. Otrok ne siliva v to,« dodaja.

Čeprav pravita, da je pravi logistični in organizacijski zalogaj, se rada odpeljeta na obisk k otrokom, ki so razseljeni po Sloveniji in tujini, ali na njihove koncerte. »Nekoga morava najti, da je tisti čas doma ali vsaj zvečer v hlevu, a veliko nama pomeni, da lahko greva,« razlaga Magdalena. Hrastnikova dodajata, da sta prav zaradi nastopov otrok poslušala veliko lepih koncertov. Poleg tega rada zahajata v hribe in upata, da bosta v prihodnje imela še več priložnosti, hkrati pa sta se tudi odločila, da bosta ponedeljkove večere izkoristila za kopanja v Thermani Laško. »A tisti ponedeljki vedno kar nekam gredo,« smeje pripoveduje Magdalena, pri čemer jo Martin popravi, da pa sta trikrat le uspela najti čas: »To je vse bilo v lanskem letu, pred tem pa 20 let nič. Tako da je napredek.« Dodatno veselje jima prinašajo vnuki, saj se jima zdi pomembno, da imajo stik s starimi starši.

Del družine so danes tudi partnerke in partnerji Hrastnikovih. Jera, Iztokova žena, nam je zaupala, da se je kot potencialna »ta mlada« počutila lepo sprejeto in »resnično sem čutila, kot bi bila še eden od otrok in kot bi bili otroci moji bratje in sestre. Hrastnike občudujem in zame so postali ideal družine, ki ogromno zmore, zna komunicirati in ima samoiniciativo. /.../ Vesela sem tudi, da je del njihovega življenja, ki jim pomaga presegati težaven vsakdan, ravno kulturno udejstvovanje – to je tisto, kar so kmečki ljudje od nekdaj razumeli in gojili in tu gre kultura naroda naprej.«

Sestre in bratje Hrastnik so se vsekakor brusili drug ob drugem in čeprav so se tudi kregali, kdo bo prej v vrsti za kopalnico, se tiščali v avtomobilu ali kombiju, prav to predstavlja čar njihove družine, opisuje Rebeka. Hkrati so se naučili, kako je pomembno biti fer ali kako sestaviti zvezdo iz petard, se spo-

minja Iztok. Radi se vračajo domov v Stopce, kjer sta jim starša privzgojila mnoge vrednote, ki jih danes spremljajo na življenjski poti. »Vero, družino, ljubezen, vztrajnost, zaupanje vase, delavnost,« pravi Rebeka, medtem ko Krištof izpostavlja empatijo, sprejemanje stvari kot so in se iz njih učiti, hvaležnost za dane stvari in da so lahko iz hobija razvili poklic in potencialni kruh. »Dobili smo voljo do življenja, kakršnegakoli že, voljo do razvijanja umetniške žilice. Denar ni tako pomemben, če ga nimaš,« še razlaga Iztok.

Med našim srečanjem morda res ni bilo tako glasno kot opisujejo družinska srečanja, a vseeno smo lahko že samo ob pripovedovanju začutili vrvež za štirimi stenami, ko se vsa družina zbere za veliko mizo v jedilnici, in tako dobili vpogled v življenje družine, kjer so umetniško izražanje, glasba in delavnost pomembne vrednote, kjer je medsebojna povezanost prisotna kljub kilometrom oddaljenosti posameznih članov in kjer ni nikoli dolgčas.

Nika Teraž

Foto: Rok Deželak

Osebni arhiv družine Hrastnik

GODBA V KARANTENI

»V naravi ni najti nič lepšega in popolnejšega od glasbe. Ona usmerja človeka v globino njegove duše.« Marij Kogoj

Obdobje socialnih distanc in samoizolacije je čas in življenje ustavil tudi našim godbenicam, godbenikom, mažoretam in bobnarjem. A v obdobju, ko se godbeniki, mažorete in bobnarji ne moremo družiti, smo svoj čas posvetili glasbi, ki tudi drugače izpopolnjuje naše vsakdanjike.

Da bi trajanje izolacije popestrili, smo svoje godbenike pozvali, naj zai-grajo dele koračnic, ali pa celo spesnijo svoje skladbe in njihove video posnetke objavili na naši Facebook strani, v izziv pa povabili tudi druge godbe pod naslovom #plehmuzikakoronachallenge.

Potrudili smo se tudi za objavo v Laškem biltenu, kjer smo tokrat kot avtorje povabili vse člane našega društva, ki so nam preko simpatičnih sporočil poveda-

li, kaj počnejo v času karantene, hkrati pa objavili dokaz o tem, kako pridno vadijo.

Dušan Ojstršek, Duško

»Zdaj, ko moramo biti doma, si godbeniki čas krajšamo kar z igranjem na kavču,« je povedal naš Duško, ki je tudi prvi, ki je izziv #PLEHMUZIKAKORONACHALLENGE opravil odlično, saj smo njegov posnetek delili med prvimi, hkrati pa se je Duško pridružil tudi akciji »igrajmo za naše zdravnike«, saj ob nedeljah ob 18.00 sodeluje pri projektu »glasba z balkonov«.

David in Jernej Polanc

Akciji »igranja z balkonov« sta se pridružila tudi mlajša izmed bratov Polanc, ki jima le-to ni predstavljalo tako velikih težav kot nam, ki igramo sami. Zakaj?

»Četudi smo doma zaradi novega koronavirusa in so odpovedani vsi nastopi, pri nas nikoli ne zmanjka glasbe. Pridno vsak dan vadimo in igramo Avsenikove skladbe, s stricem in atijem pa v svoj repertoar dodamo tudi kakšno skladbo Elvise Preslyja in Franka Sinatre.«

Barbara Jančič

Nekateri so v času korone posegli tudi po učenju drugih inštrumentov kot denimo naša Barbi, ki je klarinet zamenjala za ukulele. In kako si čas krajša ona?

»V času, ko imamo glavo polno skrbi, se lahko zagotovo sprostimo s kančkom glasbe. To velja za vse, od tistih, ki so v službi, do tistih, ki so trenutno deležni šole na daljavo. Tudi med učenjem je potrebno imeti premore in glasbeni odmori so zelo dobrodošli. Če pa se nam pri tem pridružijo še naši hišni ljubljenci, bo to zagotovo še bolj pozitivno vplivalo na naše počutje. V času izolacije tudi sama najdem čas, da malo poprimem za inštrumente in kaj zaigram za dobro voljo.«

Ajda Klepej

Ajda je ena izmed tistih, ki se letos pripravljajo na maturo, zaradi česar je glasba zanjo še kako pomembna sprostitev.

»S toliko dodatnega časa najprej nisem znala razpolagati. Preveč je bilo gledanja filmov, serij in poležavanja. Potem pa se je začelo šolsko delo in vse je potekalo normalno. Zaradi toliko neodgovorjenih vprašanj so se začele pojavljati stare skrbi. Vedno bolj iščem sprostitev v sprehodih, telovadbi, jogi, petju in seveda igranju na flavto. S sporočili in video klici ohranjam komuniciranje, da omilim osamo.«

Maks Benedek

Javili pa so se nam tudi naši tolkalisti iz Bobnarske skupine Laško. Naš Maks, ki je eden mlajših članov, nam je sporočil, da je sicer: »... v karanteni dolgočasno, a si lahko čas krajšam z vajami iz bobnarske skupine in glasbene šole. Včasih vadam na bobnih, ko pa tega ni pri roki, pa vadam kar v glavi in si malo pomagam z rokami.«

»Čeprav je v karanteni dolgočasno se moramo držati pravil, da bo epidemije čimprej konec,« s čimer se strinjamo tudi mi!

Kaj pa mažorete? Tudi nanje nismo pozabili. Čeprav je staršem z njimi verjetno malce težje, saj so ob obratih in metih palic v stanovanju v življenjski ogroženosti kakšni krhki kosi pohištva, a nič zato. Mi svoje zelene rakete že resnično pogrešamo. Poglejmo kaj nam sporočajo:

Špela Ojsteršek

»V času karantene imam veliko časa, zato se ob lepih dnevih odpravim pred hišo ter tam treniram mažoretne koreografije in gibe ali pa si izmišljujem nove«

ter dodaja, da tudi v slabem vremenu poskrbi za mažoretno kondicijo tako, da telovadi v hiši.

Špela je za varnost torej poskrbela, medtem pa se Ema poslužuje še varnejše oblike.

Ema Romih

»V času karantene se predvsem dobro naspim, zato imam veliko motivacije za šolske obveznosti, hkrati pa veliko prostega časa, ki ga rada posvečam vrtenju mažoretne palice, poslušanju glasbe in gledanju dobrih filmov.«

Kaj pa vi. Nas že pogrešate? Mi priznavamo, da smo čisto na trnih, saj pogrešamo obdobje nastopanja, skupnih vaj in druženja. A le, če bomo skupaj ostali doma, se držali navodil in predpisov, bomo lahko tako vas kot nas ponovno razveseljevali s svojo glasbo.

Ostanite zdravi, ostanite doma!

Vaši godbenki!

ZVONOVI ŠE VABIJO

Nedelja je dan molitve in dan počitka. Tako so nas učili naši starši v moji mladosti.

Ob nedeljah smo obvezno šli k sve-ti maši vsi člani družine skupaj. Starša sta na hitro opravila pri živini, otroci pa smo postorili dela v hiši. Mati je pregledala oblačila, še na hitro zašila kakšno malenkost in že smo jo mahnili mimo Gajškove domačije čez hrib proti šentlenartski cerkvi. Običajno se je njen zvon oglasil že, ko smo prišli na hrib nad našo domačijo v Laško vasi. To je pomenilo, da moramo kar pohiteti, da bomo ob desetih pri svetem Lenartu.

Spustili smo se v Boršt. Hodili smo skozi star bukov gozd. Starejši so nas otroke vedno strašili, da se po tem gozdu ponoči sprehajajo strahovi in zlovešče coprnice. Po gozdnih poteh so se nam pridruževali sosodje. Kmalu nas je bilo kakih ducat, ko smo hodili proti Grahovšam. Tam smo se združili z verniki, ki so prišli iz Velikih Grahovš, Lok in Malih Grahovš in kmalu nas je bilo že kar lepa procesija. Običajno smo bili pri cerkvi še pred zvonjenjem ,na četrt'. Matere in žene so šle v cerkev molit rožni venec, možje in fantje pa so se ustavili pod košato cerkveno lipo. Tudi jaz sem se s prijatelji že upal postaviti zraven, saj je bilo tako čudovito opazovati mimoidoča mlada dekleta, ki so s svojo lepoto kar vabila naše poglede.

Kmalu je zazvonilo povabilo za mašo. Če se nismo takoj podali v cerkev, je žu-

pnik stopil na prag zakristije v mašni obleki in to je pomenilo – takoj v cerkev. Skoraj vsi smo se pomaknili proti glavnim cerkvenim vratom in le redki so bili junaki, ki so si upali ostati ali se podati proti Rikovi gostilni.

Po končanem obredu se je veselo druženje nadaljevalo pred mežnarijo, kjer smo vsi pričakovali občinskega sla. Prišel je, se po stopnicah povzpел na mežnarjev balkon, iz žepa vzel papir, pogledal po ljudeh in na ves glas zaklical: ,Razglas!'

Živahni pogovori med ljudmi so utihnili in vsi smo pazljivo poslušali. Če je bila novica slaba, so med ljudmi završale pridušene kletvice, pa tudi kakšna glasna sočna kletev se je slišala, čeprav smo stali na blagoslovljeni zemlji. Saj vesele novice iz občinske strani so tiste čase bile bolj redke. Po razglasu se je začela burna debata, ki je trajala vsaj pol ure in več. Nato se je nadaljevala v Rikovi gostilni vse tja do poznega popoldneva.

Leta so minila in mene že dolgo ni več med vaščani Šentlenarta. Sem si pa na stara leta zaželel spet druženja in modrovanja s Šentlenartčani pod mogočno šentlenartsko lipo in prva nedelja me je zvalila k nedeljski maši v Šentlenart.

Zgodaj sem se odpravil od doma, saj sem računal na pozdravne pogovore že pred mašo. Malo čez pol deseto sem že bil pod cerkveno lipo. Čudno se mi je zdelo, ker ni bilo nikjer nikogar. Preveril sem glavna cerkvena vrata. Zaklenjeno. Šel sem okrog cerkve in na oglasni tabli prebral oznanila za maše: v nedeljo 19. junija bo sv. maša ob deseti uri. Na mobilnem telefonu sem

preveril današnji datum in ugotovil, da se nisem zmotil. Stopil sem do mežnarije, ki je sicer lepo obnovljena, a osamljena in brez človeške duše. Skozi nova okna so me pozdravili le pajki. Zamišljen sem se vrnil pod mogočno staro lipo in naenkrat sem zaslišal zvoniti ,četrt'. Spomnil sem se, da ni več mežnarja Fabjana, tako je tudi tukaj elektronika zamenjala človeške roke. Kmalu sem zagledal duhovnika. Odklenil je najprej zakristijo in nato še glavna vrata cerkve. Le nekaj minut pred deseto je oživel tudi promet pred cerkvijo. Avtomobili so parkirali povsod, ob cesti, na travniku in na prostoru, kjer je nekoč rasel cvetoč vrt.

Zagledal sem sošolca. Spregovorila sva par besed in že mi je ušel v cerkev. Še nekaj neuspešnih poskusov za klepet sem vzpostavil, ko je v zvoniku zabrnelo in zvonovi so oznanili začetek maše.

Po maši sem spet pohitel in se postavil pod lipo z željo po pozdravih in pogovorih z znanci iz mojih mladih let. A glej ga zlomka, spet je vse hitelo mimo mene. Prijazno so mi sicer kimali v pozdrav z izgovorom, da se jim mudi domov, da jih tam nekje čaka prevoz, da imajo doma obiske in delo in ... in ...

Ko je minilo 10 do 15 minut so se parkirni prostori izpraznili in spet sem sam samcat stal pod mogočno šentlenartsko lipo.

Razočaran in brez zelenih pogovorov o mojih mladih letih sem se s sklonjeno glavno tudi jaz podal nazaj v dolino.

Valentin Deželak

ŠE VEDNO ŽIV SPOMIN

RAZMIŠLJANJE

Ne vem zakaj
je danes na svetu tako,
da vsi tisti,
ki zadosti vsega imajo
zatirajo delovno rajo
in jemljejo si vse
tudi tisto, kar naše je.

A tudi mi navadni ljudje
imamo svoje cilje
čisto vsakdanje želje,
ki si jih lahko
le v sanjah zaželimo
in po vsem le hrepenimo.

Čas pa vsem enako tiktaka,
vsem se življenje enako izteka!
Ne vem, kako vam
pri srcu bo takrat,
ko se od bogastva
boste morali posloviti
in se v črno zemljo skriti!
S seboj ne boste odnesli prav nič,
tako kot nas, vas vzal bo hudič.

Mira Rezec, Strmca

ROŽMARIN

Sinoči je bil ukraden rožmarin,
po celi vasi je šla za njim,
po celi vasi za njim je šla,
da nazaj dobila bi ga.

Ko je tako po vasi šla,
tamkaj je srečala fantiča.
Nazaj, nazaj daj rožmarin,
ne boš se postavljaj z njim.

Rožmarina nazaj ne dam,
sinoči sem klical te pa zaman,
zato sem ukradel ti rožmarin,
imel ga bom za spomin.

Nezvesta ljubezen veliko pove,
če se delaš norca iz nje,
dišeč rožmarin pa nič ni kriv,
le kdo ga bo zdaj zalil?

Stanko Gotar

V zasneženo jutro se je zbudil,
na hitro nekaj pojedel in »divko« je spil.
Otroka poljubil in ženko objel,
nato pa v rudnik na delo je šel.

Takrat nihče ni pomislil na to,
da bilo je to od domačih zadnje slovo
in jih nikoli več videl ne bo.

V jami je delo pod zemljo nevarno, težko,
a on že na cesti vzal je slovo.
Pa ni bil edini, ki takrat mu srce je na
cesti obstalo,
še nekaj »kameratov« se ni nikoli več
na delo v rudnik podalo.

Mnogo solza se takrat je prelilo
in bolečin v ranjena srca se je naselilo,
zato na to nesrečo in preminule
»kamerate« se ne bo nikoli pozabilo.

Marija Janc

KUŽNI SVET

Kdaj zapihal boš
veter južni
in odtajal svet naš kužni,
pometel vse smeti
in za vlado našo
zabrisal vse sledi.

Vse naj se v vetru izgubi
vse, kar kdaj ste rekli vi!
Nove zakone bi morali
ustvarjati mi,
ki delamo zato,
da lepše živite vi
in nam delite le ostanke,
kot da smo psi,
ki čakajo na vaše kosti.

Mira Rezec, Strmca

KOT KAMEN

Lahko okamenim.
Lahko se delam, da ne čutim nič.
Lahko sem nasmejana.
Lahko igram to igro.
Lahko okamenim.

Lahko ti kažem, da mi je vseeno.
Lahko požiram solze.
Lahko bežim stran.
Lahko okamenim.

Ampak potem spet jočem.
In se počutim tako samo.
Edino.
Samo zase.
Lahko okamenim.
Kamne zbiraš, mar ne?

J. D.

POD VEČER

Žareče večerno nebo
se boči nad našo dolino.
Za obronke se zlato
sonce je skrilo,
k počitku zaspane
hiše ovilo.

Šumenje potoka je
pesem s strun trubadurja,
nekje daleč –
kot izpod dežnika,
v hrastovi krošnji
sova skovika.

V tihi bližini
je zbrana družina,
nosi molitev njihov veter
do nebes gospodarja.
V zahvalo zanjo poboža
jutranja zlata nas zarja.

Hermina Palčnik

OBJEM

Svet je kar naenkrat obstal!
Glej, kot izgubil bi zalet.
Kot bi s kletko se obdal,
Ki mu brani nov polet.

Vse drobne stvari, ki otrok se jim čudi-
Bližina, toplina in stik,
Tudi če kdaj smo na drugega hudi,
Kar šteje je pristen- dotik.

Dotakne pa duše se mnogo čudes,
Prijatelji, sonce in knjiga.
In misel na to, da – ko gre zares-
Obstaja nekdo, ki ga briga.

Zato za vse vas, ki zdaj ste bolj stran,
Ker pesem lahko- in tu ni dileme,
Polepša, popravi in okraši dan,
Z njo stiskam vas v srčne objeme.

Mojca Delač

KORONAVIRUS

Najpomembnejše informacije o koronavirusu

Ker gre za nov virus, natančnih informacij o poteku bolezni še ni. Dosedanji podatki kažejo, da obolenje v 80 % poteka v lažji obliki, pri približno 20 % obolelih pa v težji. Bolezen

se kaže s slabim počutjem, utrujenostjo, nahodom, vročino, kašljem in pri težjih oblikah z občutkom pomanjkanja zraka. Za težji potek je značilna pljučnica. COVID-19 se med ljudmi širi **kapljično - s kapljicami slin ob kihanju in kašljanju**. Inkubacijska doba je 2-14 dni, celo dlje, saj ni točno določena. Bolnik je kužen tik pred pojavom bolezenskih znakov, to pomeni kakšen dan prej, in ob pojavu bolezenskih znakov.

To pomeni, da je za prenos potreben tesnejši stik z bolnikom, manjši od 1,5 metra. Zato pri preprečevanju okužbe s koronavirusom veljajo **enaka načela preventive kot pri preprečevanju drugih nalezljivih bolezni**, ki povzročajo okužbe dihal. Najbolj učinkovita sta vsakodnevna preventivna ukrepa: **redno umivanje rok z vodo in milom ter higiena kašlja**.

Pri preprečevanju okužbe z virusom SARS-CoV-2 je tako kot pri drugih nalezljivih boleznih, ki povzročajo okužbe dihal, priporočljivo upoštevati naslednje **vsakodnevne preventivne ukrepe**:

- Izogibamo se tesnim stikom z ljudmi, ki kažejo znake nalezljive bolezni. Ne dotikamo se oči, nosa in ust.
- V primeru, da zbolimo, ostanemo doma. Upoštevamo pravila higiene kašlja.
- Redno si umivamo roke z milom in vodo.

- Splošna uporaba zaščitnih mask je priporočljiva (lahko tudi doma izdelana).
- V času povečanega pojavljanja okužb dihal se izogibamo zaprtih prostorov, v katerih se zadržuje veliko število ljudi. Poskrbimo za redno zračenje zaprtih prostorov.

Bolniki s COVID-19, pri katerih bolezen poteka v blažji obliki, praviloma niso hospitalizirani in bolezen prebolevajo v domačem okolju. V ta namen je Nacionalni inštitut za javno zdravje pripravil navodila za ravnanje v času osamitve (izolacije) v domačem okolju.

Do konca pojavljanja bolezenskih težav in najmanj 14 dni po pojavu prvih bolezenskih znakov **morate ostati v osamitvi (izolaciji) v domačem okolju**.

Prosimo vas, da z namenom preprečevanja širjenja novega koronavirusa **v času OSAMITVE (IZOLACIJE)** v domačem okolju upoštevate sledeča navodila:

Nasveti za umivanje rok

— Novi koronavirus SARS-CoV-2 —

1

Roke najprej dobro splaknemo pod toplo tekočo vodo.

2

Z milom, ki ga nanesemo po celotni površini rok, si drgnemo roke **1 minuto**, po vseh predelih (dlani, hrbtišča, med prsti, palca in tudi pod nohti obeh rok).

3

Milo dobro speremo z rok s toplo vodo.

4

S papirnato brisačo za enkratno uporabo si roke obrišemo do suhega. Pipo zapremo s papirnato brisačo in pazimo, da se je z umitimi rokami ne dotaknemo več.

Več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: www.nijz.si.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

Pravilna higiena kašlja

— Novi koronavirus SARS-CoV-2 —

1

Preden zakašljate/kihnete si pokrijte usta in nos s papirnatim robčkom.

2

Zakašljajte/kihnite v zgornji del rokava.

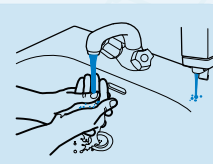
ali

3

Papirnat robček po vsaki uporabi odvrzite v koš.

4

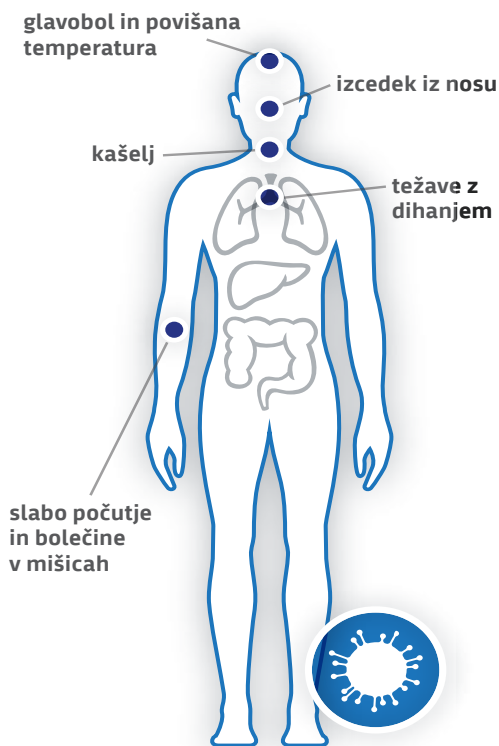

Po kašljanju/kihanju si umijte roke z milom ter vodo.

Več informacij na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje: www.nijz.si.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

SIMPTOMI

PRENOS VIRUSA

kapljično s kašljanjem ali kihanjem, varna razdalja vsaj 1,5 m.

s tesnejšim stikom z okuženo osebo

lahko tudi

ob stiku z onesnaženimi površinami

PREVENTIVA

Redno si umivajte roke z vodo in milom.

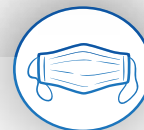
Kašljajte v rokav.

Izogibajte se zaprtih prostorov, kjer se zadržuje veliko ljudi.

Redno zračite zaprte prostore.

Glede na trenutno epidemiološko situacijo splošna uporaba zaščitnih mask ni potrebna.

RIZIČNE SKUPINE:

Najbolj so ogroženi starejši ljudje in tisti z že obstoječimi zdravstvenimi stanji (kot je sladkorna bolezen, bolezn srca itd.).

- Ostanite na vašem domu. Izogibajte se stikom z drugimi ljudmi.
- Večino časa preživite v drugi sobi kot ostali družinski člani, če je to mogoče. Omejite stike z družinskimi člani (vzdržujte razdaljo najmanj 1,5 metra med vami in ostalimi družinskimi člani).
- Redno prezračujte prostore, v katerih se zadržujete, za pet do deset minut večkrat na dan.
- Upošteвайте pravilno higieno kašlja (preden zakašljate/kihnete, si pokrijte usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljajte/kihnite v zgornji del rokava). Papirnat robček po vsaki uporabi odvrzite v koš in si nato umijte roke.
- Pogosto si umivajte roke z milom in vodo, po potrebi jih tudi razkužujte (tudi po uporabi sanitarij).
- Uporabljajte svoj jedilni/higienski pribor, perilo in brisače.
- Obroke hrane uživajte ločeno od ostalih družinskih članov. Pred pripravo hrane si skrbno umijte roke. Ne pripravljajte hrane za ostale družinske člane.
- Površine, vidno onesnažene z respiratornimi izločki, očistite. Prav tako redno čistite ostale površine, ki se jih pogosto dotikate (kljuke, pulti, nočne omarice, telefoni, tipkovnice, sanita-

rije ...). Uporabite čistila, ki jih imate doma in jih običajno uporabljate.

- Svoje perilo operite z običajnim pralnim praškom pri temperaturi vsaj 60° C.
- Obvestite osebe, s katerimi živite v skupnem gospodinjstvu in s katerimi ste imeli tesne stike 1 dan pred pojavom simptomov in v času po pojavu bolezenskih znakov, da naj opazujejo svoje zdravstveno stanje in se samoizolirajo takoj, ko se jim pojavijo bolezenski znaki.

Tudi po prenehanju izolacije še naprej upošteвайте pravilno higieno kašlja in si še naprej pogosto umivajte roke.

V primeru poslabšanja bolezn (na primer poslabšanje kašlja z gnojnim izpljunkom ali težko dihanje), se po **TELEFONU** posvetujte z vašim izbranim osebnim zdravnikom. Če ta ni dosegljiv, **pokličite najbližjo dežurno ambulanto ali v res življenjsko ogrožujočih primerih nujno medicinsko pomoč na telefonsko številko 112**, kjer boste prejeli nadaljnja navodila. Povejte jim, da ste bolnik s COVID-19.

Zaradi izredno hitrega širjenja se obnašamo skrajno odgovorno. Izogibajmo se socialnim stikom in druženjem, še posebno s starejšimi in kroničnimi bolniki. Za starejše je priporočljivo, da ne obiskujejo trgovin za nakup hrane in nujnih potrebščin, pogovorite se o pomoči. Če starejši nujno potrebujejo pomoč pri oskrbi ali nujnih opravilih, pa jim tega ne morejo zagotoviti svojci ali njihovi bližnji, se lahko obrnejo na štab Civilne zaščite v svoji občini.

Ne hodite v trgovine po nepotrebnem, če pa že morate kamorkoli, upošteвайте medsebojno razdaljo vsaj 1,5 metra. Kjer se dotikate česarkoli, se zavedajte, da je prenos ROKE - OBRAZ (oči, nos, usta).

Več navodil v zvezi s COVID-19 dobite na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-za-splosno-javnost> ali na brezplačni telefonski številki **080 14 04**.

Sicer pa # **OSTANI DOMA!**

Nobena preventiva ni pretirana! Zdravstveni delavci odhajamo na delovno mesto vsak dan, skrbimo za druge, rešujemo življenja in tvegamo svoje zdravje! Tu smo za vas, vendar bodite za nas tudi vi! **OSTANITE DOMA!**

Mojca Mraz, dipl. babica

SARS-COV-2 IN DUŠEVNO ZDRAVJE

Zadnje tedne nas preplavljajo članki o koronavirusu, o številu obolelih, o smrtnih žrtvah, o morebitni rušitvi sistema ter o gospodarski nestabilnosti, ki jo je za pričakovati. Bolj malo člankov pa se osredotoča na vpliv trenutnega položaja na duševno zdravje.

V situaciji, v kateri smo se znašli, je pričakovati, da se bo s težavami v duševnem zdravju spoprijelo nekoliko več ljudi kot običajno. Namreč izpostavljenost samoizolaciji, strogi karanteni in omejenim stikom z bližnjimi močno vpliva na naše psihično stanje in ga lahko tudi poruši. Morda smo se nekateri soočili ali pa se še soočamo z lastno boleznijo, boleznijo bližnjega, finančno stisko ali s težavami v medosebnih odnosih.

V zadnjih tednih lahko torej občutimo precej več strahu in aksioznosti. Predvsem nas je strah lastne okužbe, okužbe naših bližnjih, odstoten pa ni niti strah pred tem kaj bodo rekli drugi, kako se bodo vedli, ko bodo izvedeli, da smo okuženi. Veliko ljudi se je, sploh v začetku pojavljanja virusa SARS-CoV-2, soočalo z negativnim odzivom okolice ter stigmatizacijo. S takšno situacijo se nas večina v našem življenju še ni srečala, prav tako nam je virus nepoznan, zato so takšni občutki normalni. V situaciji, ki je negotova, ko ne vemo kaj lahko pričakujemo, je v naši človeški naravi, da nas je strah, se počutimo tesnobne. Sčasoma, ko bomo bolj obvladovali stanje, natanč-

neje poznali bolezen in njene simptome ter njen potek, bo tudi tesnobe manj.

V tem obdobju, ko več časa preživljamo doma, med štirimi stenami, se lahko močno poruši naša dnevna rutina. Morda smo navajeni bolj zgodaj vstajati, sedaj pa nimamo razloga; hodimo na skupinske vadbe, ki so sedaj odpovedane ... Občutimo veliko več dolgočasje in brezvoljnosti, postajamo razdražljivi. Veliko več časa preživimo skupaj z družino, kar je seveda pozitivno, vendar pa se lahko zaradi vseh zgoraj naštetih dejavnikov pojavljajo pogostejša trenja v partnerskem odnosu ter družinski prepiri, ki jih trenutno težje rešujemo ali se jim izognemo.

Kaj torej narediti v takšnem času?

Pomembno in odgovorno je, da vsakodnevno spremljamo novice o poteku epidemije ter navodila, ki jih podajajo pristojne inštitucije, vendar pa ni potrebno, da medijem in socialnim omrežjem sledimo ves čas, saj nas informacije, ki so pogosto negativno podane, le še dodatno čustveno obremenijo. Sedaj, ko toliko časa namenimo gledanju televizije in brskanju po spletu je pomembno, da ga razporedimo tudi na druge vsebine, kot so vsebine povezane s hobiji, klepetanje s prijatelji, učenje novih jezikov, branje ipd. Sedaj imamo odlično priložnost, da raziščemo naša zanimanja, ki jih bomo lahko razvijali tudi v prihodnosti.

Za naše zdravje je nujno tudi, da ostanemo fizično aktivni. Sprehodi v naravo v naši domači okolici ter športna aktivnost doma pozitivno vplivata tudi na naše duševno zdravje, saj se ob njej sprožajo endorfini, ki pozitivno vplivajo na naše počutje. Prav tako je pomembno, da pazimo na prehrano, tako na količino kot tudi na jedi po katerih segamo. Dolgčas nas namreč hitro lahko pahne v prenajedanje ali prepogosto poseganje po sladkih, nezdravih jedeh.

Torej, dobro načrtujmo svoje dneve, da ohranimo rutino, ohranjajmo socialne stike z bližnjimi preko telekomunikacijskih sredstev ter skrbimo za svoje telesno zdravje, da bomo lažje premagali stiske ob epidemiji. V kolikor postane stiska pretežka pa se obrnimo na strokovno pomoč. Pogovor s psihologom nam lahko zelo pomaga pri razbremenitvi duševnih stisk.

V ZD Laško je na voljo psiholog na telefonski številki: 040 372 660 ali na e-mailu: psiholog@zd-lasko.si.

Z delavnicami duševnega zdravja v sklopu Zdravstveno vzgojnega centra pa upamo, da bomo lahko začeli že v mesecu maju ali juniju, ko bo najprej na vrsti delavnica Podpora pri spoprijemanju z depresijo. Nanjo se prav tako lahko prijavite na zgornji številki ali e-mail naslovu.

Barbara Fidler, mag. psihologije

Spoštovani občani občine Laško!

Na vse bralce Laškega biltena se obračam s prošnjo, da se vse v občane opozori, da naj ne zapustijo starejših njihovi otroci, svojci in ostali pomembni, ker kot patronažna medicinska sestra v ZD Laško ugotavljam, da nekateri svojci ne upajo prinesiti hrane iz trgovine, ali jim jo skuhati. Ne upajo staršem, starejšim poznanim ali sosedom prinesiti zdravil iz lekarne. Bojim se, da bodo nekateri postali preveč socialno izolirani in ostali brez osnovnih živil in tudi brez zdravil. Na začetku imajo še vsi starejši nekako zaloge, ker pa ta karantena traja že nekaj časa in bo nekaj časa še trajala, obstaja nevarnost, da se bodo osnovni socialni stiki ustavili in bodo, ne zaradi virusa, ampak zaradi strahu pred tem, da če komu prinesejo živila iz trgovine ali pa zdravila iz lekarne, okužili starejše ali posameznike. Vse v občini Laško prosim, da pogledate okoli sebe in po svojih najboljših močeh pomagajte starejšim, jim po vseh

navodilih preprečevanja okužbe prinesete vsaj najnujnejše. Živila iz trgovine se po dostavi očistijo, kruh se lahko da v pečico za nekaj časa in podobno. Starejši tudi zelo težko razumejo trenutno situacijo in se ne bodo znali ravnati po pravilu, ki ga ta čas narekuje. Zanje je namreč enostavno pretežko, kaj takega razumeti. Vsekakor verjamem, da vas je večina že pomagala svojim bližnjim, sosedom in ostalim starejšim. Opozarjam samo na morebitne še kakšne starejše družine ali starejše posameznike, ki bi potrebovali pomoč. V teh kriznih razmerah se moramo ozreti okoli sebe in pozabiti stare zamere ter si pomagati, ker smo vsi v istem čolnu. Vsem, ki ste pomagali do sedaj, se vam zahvaljujemo in v primeru, da potrebujete pomoč ali nasvet pokličite v ZD Laško.

Ostanite zdravi.

*Tomica Kordiš, patronažana medicinska sestra
ZD Laško, mag. man in vzg. v zdr.*

FELDENKRAIS VADBA: VAJE NA ZVITI ODEJI

Feldenkrais vadba ponuja delo na sebi s pomočjo ozaveščanja skozi gib, dotik in lastno motoriko. Način posameznikovega gibanja je povezan z razumevanjem, zavedanjem in čutenjem.

Odejo ali večjo brisačo trdno zvijete v obliko valja in ležete nanj, da poteka po hrbtenici od trtice do vrha glave. Ves čas vadbe naj bodo noge pokrčene, kolena pa naravnost. Za stopala poiščite ugoden položaj. Sprostite vse mišice, ki niso aktivne in ni potrebno, da jih napenjate. Če delate z nogami, ne zategujte ramen ali čeljustnega sklepa. Ležite umirjeno, da občutite dihanje.

Dvig roke od tal

Levo roko odlepate od tal, jo malo dvignete in spustite na tla. Opazujte, če se je dih ustavil. Po počitku, ko ste odejo odmaknili, ponovite vajo v prejšnjem položaju na zviti odeji še z desno roko in dihanja ne ustavljajte.

Spust ene strani medenice na podlago

Medenico in levi kolk nežno spustite na podlago in ju vrnite v zravnani položaj. Zdaj je desni kolk v zraku, zarotirajte se v trupu in povabite glavo ter oči naj sledijo gibanju. Vajo izvedite čim bolj počasi. Če niste prepričani, kaj morate narediti, pritisnite kolk na podlago. Nato prepustite težnosti, da naredi delo. Ne odlepate križnice od odeje. Manjši kot bodo gibi, bolj boste občutili igro v sklepih, spust medenice, hrbtenice in zasuk vretenca.

Dvig rame od podlage

Izmenoma dvignete ramo in imejte pred sabo sliko hoje. Ne izolirajte nobenega dela telesa. Ali pri hoji res tako gibate z rameni, katera rama gre gor in katera dol? Pozornost prenesite

na medenico, kateri kolk se spušča ali sta nogi pri miru, ali se zasučejo medenica, vretenca, glava in oči.

Dvig stopala od podlage

Najprej odlepate podplat od tal in pri tem ne motite dihanja. Gib povečajte, ko je koleno v smeri proti prsnici. Kaj se dogaja z medenico, ali zategnete trebuh, ali pustite da težnost spusti medenico proti tlam? Kolena izmenoma dvigate naravnost, medenica gre nazaj v tla in povleče v gib vretenca, rebra, lopatice, vrat, glavo in oči. Skotalite se z odeje in počivajte v položaju, ki vam ustreza; na hrbtu s stegnjenimi ali pokrčenimi nogami ali na boku.

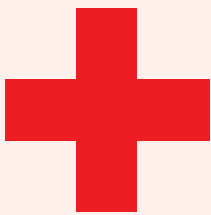
Levi komolec proti stropu

Dvignete obe roki proti stropu in objemite komolce, da ustvarite kvadrat. Levi komolec počasi potisnite v smeri proti stropu, da se odlepi leva lopatica od podlage in spustite. Rebra, vretenca ter lopatice učite posebnih funkcij gibanja, ki jih nismo vajeni. Ponovite še z desnim komolcem in opazujte, če ostaneta roki v isti liniji, ne smeta v smeri glave v desno in levo. Roki položite na tla in počivajte. Ponovno dvignete sklenjeni roki in pogledjte, katera roka je zgoraj. Zamenjajte prijem, da je tista roka, ki je bila prej zgoraj nato spodaj. Ko dvigate komolec ene roke proti stropu, se nasprotna rama spušča proti tlam, nato se zamenjata. Vzemite odejo izpod telesa in počivajte. Po počitku se obrnite na bok in z zravnano hrbtenico vstanite na trdo podlago. Hodite in opazujte, kaj se je v telesu spremenilo.

Vaje lahko izvajate v prostorih TEHNOPOLIS 1 Kidričeva 24, Celje (v 1.nadstropju) v sredo ob 17:50 in ob 19:00 ter ob petkih ob 18:00, pod vodstvom Darje Šoštarč, dipl.fizioterapevtke in učiteljice FM, ATM in FI, ki je študij Feldenkrais metode opravila na Feldenkrais Institut Wien 2015.

Majda Anžin, fizioterapevtka

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA LAŠKOIZ NAŠIH KRAJEVNIH
ORGANIZACIJ RDEČEGA
KRIŽA

VRH

Izpeljali smo še eno usposabljanje za pravilno uporabo defibrilatorja pri oživljanju

Zadnje dni februarja smo pripravili usposabljanje iz temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja še za vse prijavljene krajanke Vrha nad Laškim.

Doslej smo po celotni laški občini v vseh krajevni skupnostih, skupaj s predsedniki in Občino Laško, pripravili uradne predaje defibrilatorjev svojemu namenu in hkrati ob tem povabili vse krajanke, da se prijavijo na usposabljanje, ki smo ga potem pri vseh tudi izvedli. Ostala nam je le Krajevna skupnost Laško. Ko to opravimo še v Laškem, bomo lahko rekli, da smo vsem občankam in občanom dali možnost in priložnost, da se poučijo o oživljanju in uporabi AED.

Skupaj z zdravnikom Anžetom Vindišarjem, dr. med., smo se za rep ulovili trenutek za usposabljanje na Vrhu

Naš projekt usposabljanj iz tega področja pa bomo strnili še z združenim usposabljanjem za vse tiste, ki smo jih enkrat že povabili na usposabljanje, vendar so takrat svojo prisotnost opravičili. Načrt nam je trenutno prekrizala epidemije, obljublamo pa, da se bomo tudi za Laško potrudili takoj, ko bo to mogoče, ker bi tudi sami želeli obljubljeno nalogo pripeljati k svojemu koncu.

Vlado Marot

RIMSKE TOPLICE

Zavzeta skrb njihove Krajevne organizacije Rdečega križa ob epidemiji

Na žalost se tudi v Sloveniji soočamo s koronavirusom in epidemijo. Zato smo se tudi v KO Rdečega križa Rimske Toplice odločili, da po svojih močeh pomagamo starejšim in občutljivim krajanom, ki so v teh razmerah še posebej rizične osebe. Pozvali smo prostovoljce, ki bi bili pripravljene starejšim in osamljenim krajanom pripeljati hrano iz trgovine in zdravila iz lekarne. Oglas o tem smo peljali preko socialnega omrežja in radia. Odzvalo se je kar nekaj prostovoljcev, ki so pripravljene

pomagati. Koordinacija dela na terenu poteka preko Območnega združenja Rdečega križa Laško.

V teh težkih trenutkih smo prostovoljke naše organizacije v kontaktu s krajan po telefonu in si vzamemo čas za kratek pogovor, saj menimo, da še bolj potrebujemo drug drugega, ob tem pa se moramo držati pravil, ki nam jih narekuje država. Samo tako bomo lažje zdržali in ostali zdravi.

Lidija Dovjak

REČICA

Ob dnevu žena so se znova družile žene, matere, dekleta ...

8. marec je pomemben datum za ženske. Ta dan nas spominja, da so mnoge žene po svetu izbojevale pravice, ki se nam danes zdijo samoumevne. Na priemr možnost šolanja, pravica do dela, pravica do odločanja o rojstvu otrok, volilna pravica itd. Teh pravic pa še niso izbojevale vse žene sveta. Prav je, da ob tem prazniku opozarjamo na hude kršitve pravic žena v mnogih delih našega sveta, kjer se še vedno bojujejo za osnovne pravice, zato nas ta dan opozarja, da podpremo njihove zahteve zanje in za enakost obeh spolov.

V Rečici je bilo živahno ob dnevu žena

KO RK Rečica je s podporo Krajevne skupnosti Rečica tudi letos ob dnevu žena organizirala srečanje članic in krajanek Rečice. Udeležba je bila lepa in podobna kot prejšnja leta, kar nas veseli.

V kulturnem programu so sodelovali učenci POŠ Rečica in otroci iz Vrtca Laško, enota Rečica pod vodstvom mentoric Svetlane Ulaga, zborovodkinje Cvetke Teršek in pomočnic. Pripra-

»Vsi na ples!«, in plesala je večina prisotnih žena

vili so prisrčen in bogat nastop s petjem, narodnimi plesi, običaji in deklamacijami in zato poželi velik aplavz. Z igranjem na trobento in harmoniko sta nastopila učenca Glasbene šole Laško Zala in Gašper Kajtna Poženel, Martina Juteršek, učenka 6. razreda POŠ Debro, se nam je predstavila kot odlična pevka, Kiara Vodišek, dvakratna državna prvakinja in svetovna podprvakinja, pa z osupljivim disco-dance plesom. Kiara ima že veliko priznanj iz plesnih nastopov oz. tekmovanj po Evropi. Vsem se za njihovo sodelovanje najlepše zahvaljujemo.

Drugi del druženja je bil namenjen sproščenemu klepetu in plesu ob dobri glasbi g. Petra, ki se rad odzove na naše povabilo. Lepo sta nas zabavali tudi gospa Ivanka in njena prijateljica, ki sta nam z njunim humorjem popestrili večer. Vsem ženam smo pripravili presenečenje z manjšim darilom in cvetjem. Veseli smo bili, ker se je druženja kljub starosti in nekaterim zdravstvenim težavam udeležila naša dolgoletna članica Marija Jelenko, zato smo jo nagradile z velikim aplavzom. In tako je kar naenkrat v prijetnem vzdušju minil še en lep večer, še preden nas je ustavila epidemija.

Marija Šmauc
Foto: Saška Maček

OBISKI NAŠIH SLAVLJENCEV

Letošnje leto, ki se razvija nekoliko drugače, kot smo si ob njegovem rojstvu želeli, pa je vsaj po nečem zanimivo. Med drugim, ker je prvič število vseh, ki ste in boste letos praznovali svoj 90-letni jubilej v laški občini presešlo številko petdeset. Poleg vseh vas pa imamo še v radeški občini deset njihovih občanov, ki bodo prav tako dosegli tako lepo, okroglo obletnico. Torej skupaj več kakor šestdeset. Zato smo ob tem skupaj z vsemi, ki v tem projektu sodelujejo, začeli razmišljati o morebitnem drugačnem pristopu, s katerim bi vsem slavljenecem poskušali izkazati čast in pozornost. O vseh pobudah je prve dni februarja razpravljala Komisija za socialna vprašanja in elementarne nesreče pri RKS, Območnem združenju Laško-Radeče in sprejela odločitev, da za letos z obiski nadaljujemo tako, kot je to potekalo zadnjih 25 let. Vsem tistim, ki so do te odločitve praznovali rojstni dan, smo poslali čestitko oz. telegram, ponekod so vas obiskali krajevni predstavniki Rdečega križa in društva, katerih člani ste, mi pa obljubljam, da bomo vse slavljenke, ki ste nas na nek način prehiteli, še obiskali skupaj z županom. V mesecu februarju in v začetku marca, do razglašene epidemije so praznovali svoj 90-letni jubilej **Veronika Cintauer** iz Senožet pri Rimskih Toplicah, **Marija Knez** iz Sela nad Laškim, **Fanika Šmit** z Blatnega Vrha, **Fanika Žafran** iz Laškega, **Gabrijela Gorišek** iz Sevc pri Rimskih Toplicah, **Franja Kolšek** iz Marija Gradca in **Marija Deželak** iz Badovinčeve ulice v Laškem. Vsem slavljenecem, ki ste praznovali v tem času iskrene čestitke.

Nekaj smo jih v tem času tudi obiskali.

Fanika ŠMIT

Bili smo povabljeni, da se pridružimo družinskemu slavlju in ji po kosilu tudi voščimo. Poleg župana Občine Laško Franca Zdolška so se nam pridružili še podpredsednik KS Jurklošter Franc Lesičar, predsednik Društva upokojencev Željko Grofelnik in predstavnik Rdečega križa Jurklošter Ivan Klavžar ter Šentruperta Mirica Zeme, saj je slavljenka njihova članica. Fanika si je po bolezni lepo opomogla in bila vsa vesela in zadovoljna, da so se ob njej zbrali vsi domači in da smo ji prišli pozornost in čast izkazati tudi vsi mi. Povedala nam je, da je bila

srednja po vrsti med petimi otroki, ki so se rodili pri Čemповih v Trobnem Dolu, kakor se je po domače reklo. Še zelo mlada se je pri devetnajstih letih poročila na kmetijo in celo življenja garala. »Po letu 1970 sem mislila, da ne bom nikoli dočakala tako visoko starost. Pa sem jo, kot tudi moja sestra Marija, ki je bila najstarejša rojena v naši družini,« nam je razlagala. V največje veselje ji je, ker ima štiri zlate otroke, hčerki Faniko in Marijo ter sina Milka in Janija z družinami in pridno snaho Jožico, ki je prišla za »ta mlado« in skupaj lepo skrbijo zanjo. »Drugače bi me že verjetno ne bilo,« pravi Fanika. Kljub napornim trenutkom je rada pela, zato je sodelovala v Kulturnem društvu Trobni Dol, dokler je zmogla. Čeprav se je primožila na Blatni Vrh, ji je Trobni Dol še vedno po srcu zelo blizu, zato je malo Jurkloštrčanka in malo Šentrupertčanka.

Na praznovanju ob jubileju Fanike Šmit v Trobnem Dolu je bilo živahno ob velikem omizju

Fanika ŽAFRAN

Čeprav je uradno Frančiška, jo vsi bolje poznamo z imenom Fanika. Obiskali smo jo na njen rojstni dan, pri njej doma v centru Laškega in zgodilo se je, da je to bil ravno pustni torek. Svojemu rojstnemu dnevu in 90-letnici ni želela posvečati velike pozornosti, zato smo k njej prišli v bolj okrnjeni sestavi, vendar v imenu vseh opravili voščilo tako, kot se spodobi.

Fanikina življenjska zgodba je dolga. Bila je težka, a kljub vsemu je ohranila vedro srce in je prijetna sogovornica. Živi sama

Slavljenka Fanika Žafran v družbi prostovoljke Rdečega križa Adolfine in zeta Janeza

in po svojih najboljših močeh še skrbi zase, le kdaj pa kdaj ji priskoči na pomoč hčerka Marica z družino. Rodila se je Rajhovi v Šentrupertu, v družini kjer je bilo kar enajst otrok. Fani-ka je bila četrta po vrsti. Skromno so morali živeti, saj ni bilo enostavno preživeti enajst lačnih ust. Zato se kmalu podala od doma, se zaposlila v Volni Laško, kasneje Dekorativni in ji ostala zvesta vse do upokojitve. Ker je bila pokojnina skromna, je dolgo časa še obdelovala njivo in pomagala nekaterim pri urejanju bivalnih prostorov. Takrat, ko je spoznala svojega sopotnika Slavka Žafrana, se je odpirala možnost, da bi morebiti prevzela domačijo pri Gradovskih v Šentrupertu, a se je odločila iti po svoji poti. Zato sta potem s Slavkom kupila stanovanje v centru Laškega in se tudi poročila. Žal pa je Slavko po 22 letih zakona umrl in tako je ostala sama. Pravi, da sedaj lepo in mirno uživa in je zadovoljna. Želi si, da bi ji zdravje vsaj toliko služilo kot ji sedaj. Fani-ka ima izjemen spomin, saj ve za marsikatero datume in druge podrobnosti iz njenega življenja.

Gabrijela GORIŠEK

Gabrijeli smo voščili v Domu starejših Laško, saj tam živi že več kot deset let. Prišla je še sorazmerno mlada, polna energije, zato ji je to drugi dom. »Lahko bi bila doma, ali pri enem od otrok, pa je težko, ker mi morajo zaradi hude sladkorne trikrat na dan dati inzulin,« nam pove. Takšno odločitev je sprejela nekaj časa po smrti moža.

Elika, kakor jo kličejo domači in sosede, izhaja iz Cviklove družine v Sevcah. Njen oče, sicer mizar je bil tudi dober muzikant. Tako je njo in še druge naučil igrati na citre in kitaro, sam je najraje igral harmoniko in potem sta večkrat skupaj zaigrala in zapela. Njeno veselje je bilo postati šivilja in to se ji je tudi uresničilo. Ker je uživala v krojenju in šivanju, so ji izdelki odlično uspevali, zato ji dela ni zmanjkalo. Ne v službi v Trbov-

Priložnostna slovesnost ob 90-letnem jubileju Gabrijele Gorišek je bila v Domu starejših Laško, zato sta se nam pridružili tudi predstavnici njihovega doma

ljah in v šivalnici v Rimskih Toplicah, ne doma, kjer je šivala za svoja dva otroke, Jožeta in Magdo, kakor še kasneje za njene vnuke in druge sorodnike, znance, sosede. Tudi po prihodu v dom je še vsaj pet let ustvarjala, dokler so jo ubogali prsti, zato je bilo veliko njenih izdelkov, slik in gobelinov razstavljenih na priložnostnih razstavah. Zdaj pa si krajša čas z gledanjem televizije. Od vsega ima najraje šport, od skokov, smučanja do vsega ostalega, poročila pa pogleda zato, da ve, za kaj se gre. Ima lepe spomine na prehojeno pot in meni, da se ji je večina tistega, kar si je zadala tudi uresničilo, zato je srečna in zadovoljna.

Vse aktivnosti na tem področju nam je sedaj, ko imamo še naprej voljo in pogum, prekrizal virus. Upamo, da ga uspešno premagamo in potem gremo veselo naprej.

Vlado Marot

CENTER ZA SOCIALNO DELO
CELJE
ENOTA LAŠKO

OBVESTILO CSD CELJE GLEDE VLOG ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV NA ENOTAH CSD CELJE V ČASU RAZGLAŠENE EPIDEMIJE COVID-19

Spoštovani uporabniki centra za socialno delo, v času razglašene epidemije zaradi COVID-19 vas zaradi zagotavljanja zdravja vseh uporabnikov in zaposlenih na CSD prosimo, da v prostore centrov vstopate le v nujnih primerih.

Vloge za pravice iz javnih sredstev lahko na CSD vložite:

- prek e-uprave brez kvalificiranega digitalnega potrdila,
- po elektronski pošti brez kvalificiranega digitalnega potrdila,
- po navadni pošti in
- v nabiralnike na centrih za socialno delo
- v izjemnih primerih po telefonu.

V skladu s sprejetimi ukrepi se lahko

v tem času vloge po elektronski poti vložijo brez varnega elektronskega podpisa, ki je sicer standardna in formalna zahteva. CSD bo kot organ identiteto vložnika ugotavljal ali preverjal na drug način, na primer s tem, da bo zahteval, da stran-ka sporoči še uradno dodeljeno identifikacijsko številko (EMŠO, DŠ) ali tudi na druge načine.

Predlagamo, da na vlogo napišete svoj elektronski naslov in telefon, kjer boste za strokovne delavce CSD dosegljivi v primeru nejasnosti ali pomanjkljive vloge.

Vlogo najdete na spletni strani <https://www.gov.si/.../ministrstvo-za-delo-druzino-.../storitve/>, v fizični obliki pa predvhodi CSD in njihovimi enotami.

Prav tako lahko posamezniki ali družine, ki so se znašli v položaju ogroženosti zaradi epidemije COVID-19, ki predstavlja višjo silo, uveljavlja izredno denarno pomoč v višini treh njihovih minimalnih dohodkov za izredne stroške, nastale zaradi naravne nesreče ali višje sile.

Obveščamo vas, da se za vse oblike izredne denarne socialne pomoči po Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakonu o socialno varstvenih prejemkih obrnite na pristojne enote CSD Celje in ne na štabe civilne zaščite občin.

Ostanite zdravi!

Kolektiv CSD Celje-Enota Laško

SPOŠTOVANI UPORABNIKI POMOČI NA DOMU

V času epidemije pomoč na domu CSD Celje-Enota Laško poteka v najnujnejši obliki: dnevno nudimo osnovno nego in dovoz enega pripravljenega obroka.

Trenutno oskrbujemo le tiste uporabnike, ki nimajo svoje socialne mreže.

Zahvaljujemo se Vam za razumevanje, potrpežljivost in spoštovanje. Le tako bomo skupaj ostali zdravi in močni.

Vsem uporabnikom sporočamo, da so socialne oskrbovalke zdrave in se veselijo snidenja z vami takoj, ko bodo razmere na terenu to omogočale.

V vašem in našem imenu pa se zahvaljujemo vsem socialnim oskrbovalkam, ki v teh dneh, kljub vsakodnevni izpostavljenosti okužbi, še vedno z ljubeznijo in odgovornostjo skrbijo za tiste, ki brez pomoči ne morejo sami živeti v zavetju svojega doma. S svojo prisotnostjo in prijazno besedo lajšajo dnevne življenjske tegobe kljub strahu, ki ga tudi same doživljajo vsakič, ko se v teh dneh odpravijo od doma.

Pomoč na domu Laško

ZAHVALA POMOČI NA DOMU LAŠKO

Naš ata Ferdo Pajk se je poslovil. Umrl je na svojem domu v 99. letu starosti. V času, ko sta bolezen in starost obeh staršev zelo odločno potrkali na naša vrata, ste nam priskočile na pomoč spoštovane socialne oskrbovalke in spoštovana gospa koordinatorica pomoči na domu Darja Trupi s Centra za socialno delo Celje-Enota Laško.

Še posebej zdaj, v času slovesa, je nam svojcem v veliko uteho misel, da sta bila lahko oče in naša 92-letna mama skupaj na svojem domu. Kljub tegobam let, sta preživljala lepe zadnje dneve skupnega življenja. Brez vaše pomoči bi nam bilo vsem mnogo težje. Iskrena hvala za vaše delo, ljubeznivost, predvsem pa za bližino, ki ste jo ob negi podarjale.

*S hvaležnostjo in spoštovanjem,
Pajkovi*

PROGRAM ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

KRESNICE

Občina Laško

- Se v svojem okolju **ne počutite sprejete?**
- Si želite pridobiti **dodatne veščine** in spretnosti ter pridobiti nove izkušnje?
- Si želite izboljšati **samopodobo** in ohraniti stik s seboj ter razmišljati bolj **pozitivno**?
- Želite poiskati svoje **notranje vire moči**?
- Želite imeti **več stika** z drugimi ljudmi in biti bolj aktivni?
- Ste **svojec** osebe, pri kateri opazate umikanje iz vsakodnevne dogajanja, duševno stisko, ki je posledica različnih vzrokov, neuspešno premagovanje ovir in škodljivih razvad, neuspešno doseganje zastavljenih ciljev ipd. ter pri tem potrebujete ustrezno podporo in pomoč?
- Skupinsko/individualno družabništvo (skupinsko družabništvo poteka **ob petkih ob 11.00** v Hiši generacij Laško)
- Pomoč družini
- Ustvarjalne delavnice
- Predavanja
- Tečaje (računalniški, kuharski, igranje kitare ...)
- Športne in kulturne aktivnosti
- (nordijska hoja, telovadba, prireditve, razstave ...)

... potem je naš program prava odločitev za vas!

Ponujamo Vam:

- Individualno svetovanje
- Delavnice (samopodobe, socialnih veščin), ki potekajo **ob ponedeljkih ob 11.00** v Hiši generacij Laško
- Skupine za samopomoč »Krog RESNICE«, ki potekajo **ob četrtek ob 11.00** v Hiši generacij Laško

Za več informacij se obrnite na:
Center za socialno delo Celje - Enota Laško
Kidričeva ulica 2a, 3270 Laško
Pisarna 1

Center starejših – Hiša generacij Laško
Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško
pokličite na:
03 734 31 02
03 734 31 00
040 943 510

ali pišite:
socialnoranljivi@gmail.com

PROGRAM ZA OSEBE S TEŽAVAMI V DUŠEVNEM ZDRAVJU

KRESNICE

IŠČE NOVE PROSTOVOLJKE IN PROSTOVOLJCE, ki so pripravljene svoje znanje, spretnosti in čas nesebično deliti v okviru Programa za osebe s težavami v duševnem zdravju KRESNICE. Delo poteka individualno ali skupinsko.

Za več informacij se obrnite na vodjo Programa za osebe s težavami v duševnem zdravju Kresnice Jasmino Špes (CSD CELJE – enota Laško, Kidričeva ulica 2a, Laško, pisarna številka 1; tel.: 03/734 31 02 ali 040 943 510; e-mail: socialnoranljivi@gmail.com)

CENJENI OBISKOVALCI HIŠE GENERACIJ LAŠKO

»Noben človek ni otok, popolnoma sam zase; vsak človek je kos celine, del kopnega; če morje odplavi grudo zemlje, se Evropa zmanjša, kot bi se zmanjšal rtič, kot bi se posestvo tvojih prijateljev ali pa tvoje lastno; smrt slehernega človeka vzame del mene, ker pripadam človeški vrsti; in zato nikdar ne pošiljaj poizvedovat, komu zvonijo; zvonijo tebi,« je zapisal angleški metafizični pesnik John Donne in njegovo misel je kot predgovor h knjigi Komu zvonijo uporabil Ernest Hemingway. Ljudje smo družbena bitja in kot taka, ustvarjena za druženje. Ko se družimo, medsebojno sodelujemo za dobro sebe in sočloveka, tako ali drugače.

Trenutno je naše druženje prešlo v oblike, ki jih morda nismo toliko vajeni (stik preko telekomunikacijskih naprav, časopisa,

navadnega pisma), a nam kljub vsemu omogočajo vez in sodelovanje, ki se bo še dodatno okrepilo, ko bo nastopil čas, ko nam bo dovoljeno in bo varno za vse v naši družbi, da se bomo družili tudi v prostorih Hiše generacij Laško.

Ostanite zdravi, vedri, mirni, odgovorno sprejemajte in se držite navodil, ki jih vsi izrekamo v kratkem stavku: OSTANI DOMA! Če vam zdravje dopušča, se razgibajte v naravi in spremljajte nas, če vam znanje in tehnologija dopuščata, na socialnem omrežju Facebook: Hiša generacij Laško.

V primeru, da čutite potrebo, željo, da se s kom pogovorite, da menite, da bi vam kratek telefonski klepet koristil, smo vam na voljo na mobilni številki: 051 436 240 (ponedeljek, torek, četrtek med 7. in 15. uro, v sredo med 7. in 17. uro in v petek med 7. in 13. uro), imamo dve ušesi, da poslušamo in ena usta, da govorimo.

Vse dobro in hvala, ker ste.

Petra Kolšek,
koordinatorka aktivnosti Hiše generacij Laško

PROSTOVOLJSTVO ali kako posvetiti delček sebe drugemu?

TVOJ UGLED SE NE MERI V TEM KOLIKO IMAŠ, AMPAK V TEM KOLIKO DAŠ

Prostovoljstvo je dejavnost, ki daje tebi in drugim tisto nekaj več. Čas, nasmech, pomoč, lepši dan. S prostovoljstvom tujci postanejo tvoji prijatelji.

Pred slabimi tremi meseci sem pozvonila na vrata Hiše generacij v La-

škem, ene od ustanov, ki omogoča opravljanje prostovoljnega dela. Prijazno me je sprejela Petra Kolšek, prisluhnila moji prošnji in dogovorili sva se za dejavnosti in termin. Moje prvo delo je bilo delo z otroki v času zimskih počitnic.

Načrtovanih je bilo pet zanimivih delavnic. Všeč mi je bilo medgeneracijsko sodelovanje otrok z njihovimi ba-

bicami. Moja naloga je bila sodelovati v pripravah na delavnice, med samim potekom in po zaključku.

V ponedeljek, 24. 2. 2020, smo izdelovali voščilnice. Naučila sem se izde-

lovanja voščilnic na povsem nov način. To je iris folding tehnika. Presenetila me je spretnost otrok in njihovo pričakovanje, kaj bo nastalo.

Drugi dan je potekal v posebnem vzdušju, bil je pustni torek. Ker je vzhodni del slovenskih vrtčevskih in šolo-obveznih otrok uživalo počitnice, se je organizatorica delavnice odločila, da se bodo pridni otroci lahko posladkali. Prvič v življenju sem tudi sama cvrla miške in flancate. Bilo mi je v užitek, saj rada pečem. Otroci so uživali zlasti na koncu, ko so se smele dobrote namakati v lešnikov in čokoladni namaz ter se sladkati po »trdem garanju«.

O pomladi je februarja še težko govoriti. Starejše občanke Laškega, ki sodelujejo s Hišo generacij, so prispevale

svoj čas, znanje in izkušnje, in nas mlade naučile ročnih spretnosti. Učili smo se izdelovati rože iz krep papirja in prostor napolnili tudi s pomladnim cvetjem. Ni tako preprosto kot morda izgleda. Prvi izdelki niso bili niti pol tako lepi, kot izdelki izkušenih gospa. Vesela sem bila novega znanja in naučenih spretnosti.

Četrtek, 27. 2. 2020, je bil namenjen pletenju zaplestnic, verižic - nakita. Misliła sem si: »Oh, saj to je pa nekaj, kar že znam!« Pa mi je dekle, ki je pripravilo delavnico, hitro zaprlo usta. Pletlo se je popolnoma drugače kot to počnem jaz. Nova tehnika in nov material. Vseeno sem hitro ujela ritem in bila pripravljena pomagati mladim v primeru njihovih težav.

Napočil je petek, zadnji, poslovilni dan. Ta dan je bil še posebej ustvarjalno obarvan. Izdelovali smo okraske iz slanege testa. To smo zagotovo izdelovali tudi v vrtcu ali prvih razredih osnovne šole. Ta dan me ni presenetil. Bila sem lahko soustvarjalna. Nastali so ježki, venčki, rožice in odtisnjena horoskopska znamenja.

V veselje mi je bilo opravljati prostovoljstvo pod okriljem te ustanove. Vsak dan je bil nov korak iz cone udobja, pa sem se ga kljub temu veselila. Pomoč pa ni bila vidna samo z moje strani, temveč s strani vseh prisotnih.

EN VELIK HVALA ZA MOŽNOST OPRAVLJANJA PROSTOVOLJSTVA!

Iva Tušek

ŽIVLJENJE V DOMU STAREJŠIH LAŠKO

Naš stanovalec praznoval 99. rojstni dan

V Domu starejših Laško vsak mesec pripravimo praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Praznovanje v mesecu februarju je bilo za nas nekaj posebnega, saj je svoj 99. rojstni dan slavil gospod **Ludvik Molan**, ki je s svojimi častljivimi leti tre-

Foto: Irenca Kovčan

nutno tudi najstarejši stanovalec našega doma. Gospod Ludvik je v naš dom prišel na okrevanje po bolezni v letu 2017. Z železno voljo, ki mu je ne manjka niti danes, je počasi okrevljal do te mere, da je lahko ponovno samostojno hodil, ter potreboval le nekaj pomoči pri dnevnih aktivnostih. Vsak dan je večkrat telovadil, za dnevni sprehod na svežem zraku pa sta skrbeli hčerki Marjeta in Minka. Kakšen je recept, da dočakaš tako lepa leta, pa smo povprašali hčerki.

Povedali sta, da je imel njun oče težko otroštvo, saj je v zgodnji mladosti izgubil očeta. V času druge svetovne vojne je bil izseljen v delovno taborišče v Nemčijo. Celo življenje je trdo delal. Lepši del njegovega življenja se je začel, ko je spoznal ženo, ki mu je rodila dve hčeri. Zgradil si je majhno hišo z velikim vrtom, za katerega je zelo lepo skrbel. Živel je skromno in zdravo, kar ohranja še danes. Na življenje gleda pozitivno ne glede na situacijo v kateri se znajde. To je vsekakor ključ do njegovega zdravega in dolgega življenja.

Hčerki Marjeta in Minka sta zelo skrbni in sta očeta pred pojavom epidemije

tudi vsak dan obiskali. Povesta, da sta z oskrbo zelo zadovoljni, prav tako tudi z osebjem doma. Veseli sta, ko vidita, da se zaposleni očetu posvetijo, da znajo prisluhniti njegovim težavam in željam ter jih znajo odpraviti oziroma uresničiti. Vidita, da se vsi zaposleni trudijo po svojih najboljših močeh, da zagotovijo čim lepšo jesen življenja njihovim najbližjim.

Gospodu Ludviku vsi zaposleni želimo, da mu zdravje služi in da naslednje leto skupaj nazdravimo 100-tici.

Življenje v domu v času epidemije

Kot povsod drugje se je tudi v Domu starejših Laško v zadnjem obdobju življenje precej spremenilo.

V smeri prizadevanj za obvladovanje širjenja kapljicnih okužb zaradi novega koronavirusa SARS-CoV-2 oziroma bolezni COVID-19 smo v skladu s priporočili Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Ministrstva za zdravje ter Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja sprejeli mnoge ukrepe s katerimi skušamo zaščititi naše stanovalce pred možnostjo okužbe. Zavedamo se, da je starejša populacija v primeru pojave okužbe najranljivejša, zato smo k ukrepom pristopili z vso resnostjo in odgovornostjo.

Med drugim smo 6. marca vrata doma zaprli za vse obiskovalce. Zaposlenim vsakodnevno ob prihodu v službo in ob odhodu domov izmerimo telesno temperaturo in preverimo njihovo počutje. Pri

izvajanju storitev uporabljamo potrebno zaščitno opremo, še bolj smo pozorni na higieno rok, higieno kašlja, razkuževanje površin in zračenje prostorov. Primorani smo bili omejiti skupne aktivnosti, le-te se v manjšem obsegu izvajajo v sobah stanovalcev, kjer se prav tako izvajajo individualne storitve fizioterapije. Obroke stanovalcem zagotavljamo v sobah in ne več v jedilnicah, tudi razne priboljške iz restavracije stanovalcem postrežemo v sobi.

Stanovalcem skušamo omogočiti, da s svojci ohranjajo stike preko telefonov in druge sodobne tehnologije. Podjetje Telekom nam je v ta namen zagotovilo brezplačni najem mobilne naprave, ki omogoča video komunikacijo, za kar smo jim zelo hvaležni. Mnogi stanovalci so s svojimi bližnjimi že vzpostavili video kontakt, večini tak način ohranjanja povezanosti ogromno pomeni. Vse svojce, ki bi s svojimi bližnjimi še želeli vzpostaviti video klic vabimo, da pokličejo na recepcijo doma (03 734 56 00) in se dogovorijo za termin.

Navedeni ukrepi vplivajo na življenje in počutje stanovalcev, a jih velika večina sprejema z razumevanjem, kar nam je v pomoč pri našem delu.

Zaposleni smo za podporo v teh dneh hvaležni tudi svojcem stanovalcev, saj nam njihova skrb in vzpodbudne besede veliko pomenijo. Veseli smo, da omejitve sprejemajo z odobravanjem in zavedanjem, da se izvajajo izključno z namenom zaščite stanovalcev.

Z željo, da to obdobje čimprej mine, se veselimo časa, ko bomo lahko naša vrata spet na široko odprli za svojce, prostovoljce in vse tiste, ki ste z različnimi nastopi polepšali marsikateri dan naših stanovalcev.

Vsem vam želimo vse dobro in ostanite zdravi!

Janja Podkoritnik Kamenšek

Zdravstvene teme v skupini »Račke«

»Zdravje je za človeka, tako za odraslega kot za otroka, posebna vrednota, zato se ga mora že kmalu začeti zavedati, ga ljubiti, spoštovati in čuvati.«

V sodelovanju z Zdravstvenim domom Laško, s programom Zdravstveno vzgojnih tem za vrtnice, smo otrokom približali nekatere vsakodnevne teme. Rdeča nit v naši skupini je bila: Umijmo si roke (prikaz higiensko umivanje rok z zgodbico) in Odpravljanje strahu pred zdravnikom.

V mesecu novembru je k nam prišla gospa Mojca Mraz, ki je zaposlena v ZD Laško. Na zanimiv način, preko zgodbe, demonstracije in s pesmico nam je prikazala, kako si pravilno umijemo roke. Pogovorili smo se tudi, kako poskrbimo za zdravje. Z vsakim otrokom si je umila roke, mu pokazala pravilno umivanje, ostali pa so ta čas barvali pobarvanke na temo »Umijemo si roke.« Tudi mi v skupini smo se veliko pogovarjali o umivanju rok, si ogledovali fotografije bacilov, ki se nahajajo na rokah, se pogovarjali kdaj in zakaj si umivamo roke. Vsekakor pa nikoli ne pozabimo umiti naših rok pred obroki, ko pridemo z igrišča, po dejavnostih, po opravljanju potrebe na stranišču.

Mojco pa smo povabili tudi v mesecu marcu, ko je predstavila temo »Odpravljanje strahu pred zdravnikom.« Predstavila nam je poklic zdravnika. Najbolj zanimivo je bilo, ker je imela s sabo vse pripomočke, ki jih pri svojem delu uporablja zdravnik. Otrokom je predstavila in pokazala uporabo vsakega pripomočka (stetoskop, maska za inhaliranje, palčka za pregled grla, pripomoček za pregled ušes ...). Otroci so imeli možnost pripomočke preizkusiti na sebi ali prijatelju in tako so videli, da obisk pri zdravniku ni noben »bav, bav« in da nam zdravnik samo pomaga, ko smo bolni. V vrtcu se pri dejavnostih velikokrat igramo igro vlogo »zdravnik«. Imamo lesene pripomočke, zdravimo dojenčke, živali ...

Otroke začnemo vzgajati zelo zgodaj, že v vrtcu, saj so takrat najbolj dovzetni za spremembe. Cilj zdravstvene vzgoje otrok je, da jih informiramo in naučimo zdravega načina življenja ter pozitivnega odnosa do zdravja.

»... Zdaj fant je bolnik, ga kuha vročina, mu reče zdravnik: Rok, to je angina!«

Otroci in vzgojiteljice skupine »Račke«

Teden kulture v vrtcu Laško

V okviru praznovanja slovenskega kulturnega praznika smo si privoščili TEDEN KULTURE. Skupino Pikapolonice iz enote

Laško sestavljajo otroci, stari od tri do štiri leta. Posvečali smo se različnim umetnostnim zvrstem. Vsak dan nova umetniška panoga. Najprej smo se prelevili v glasbenike in s pomočjo Orffovih glasbil spremljali enostavne otroške pesmi, kot so Kuža Pazi, Marko skače in Pastirček. Nadaljevali smo z delavnico ilustriranja. Vsak otrok je s svinčnikom, dobrim opazovanjem posebnosti obraza in postopnim potekom risanja, narisal obraz svojega prijatelja. V sredini našega kulturnega tedna smo poslali kiparji za en dan. Nastali so doprsni kipi po dveh motivih: deklica ali deček. Dejavnost, pri kateri smo dodobra urili prstne in oblikovalske spretnosti otrok. Četrty dan smo posvetili knjigi. Otroci so od doma prinesli knjigo, ki jo dobro poznajo. Vsebinsko so z malo pomoči vzgojiteljice na kratko predstavili ostalim otrokom v skupini. Nastale so prave obnove pravljic, skoraj tako kot v šoli. Opaziti je bilo, da otrok ni bilo strah nastopanja. Teden kulture smo zaključili s slikanjem. Naslikali smo žogo. Glede na starost otrok v skupini je bil to motiv, ki je dopuščal svobodo kompozicije, svobodo v slikanju, ustvarjalno svobodo. Žoga, kot jo naslikajo otroci. Žoga, kot jo vidijo otroci.

To je bila priprava na kulturni praznik na malo drugačen način. Otroci so postali umetniki.

Za konec pa še misel:

»Brez kulture in s tem povezane svobode, se zdi še tako popolna družba kot džungla. Zato je pristna kreacija darilo prihodnosti.«
- Albert Camus

Otroci iz oddelka Pikapolonice z Lucijo, Zvonko in Tomažem.

Izdelovanje gregorčkov v vrtcu Rimske Toplice

Na predvečer gregorjevega, ki je star slovenski praznik zaljubljenec, smo se na povabilo TDRT v Šmarjeti zbrali otroci, starši in delavke vrtca Rimske Toplice, z namenom, da izdelamo vsak svojega gregorčka (čolniček, splav, ladjico ...) in jih z dobrimi željami spustimo po reki Savinji.

Za izdelavo le-teh iz naravnih materialov idej ni zmanjkalo. Otroci so skupaj s starši zavihali rokave in iz lubja, suhih trav, paličic, cvetočih vejic, izdelali izvirne izdelke.

Vsi skupaj smo odšli do izliva Ične v reko Savinjo, kjer smo na gregorčkih prižgali še svečke in jih s pomočjo gasilcev spustili po vodi. Nekateri so se od njih težko ločili, a pogled na odsev teh lučk na vodni gladini, jih je omajal.

V veri dobrih poslanih želja in da se drugo leto spet dobimo, smo odšli domov.

Hvala TDRT za povabilo in članom PGD za pomoč pri spustu. Nasvidenje spet drugo leto v še večjem številu.

Ostanite zdravi.

*Za male in velike iz vrtca
Rimske Toplice zapisala Romana*

OTROŠKI KOTIČEK

Dragi veliki in mali!

Sredi aprila smo in pomlad se že bohota s svojimi drhtečimi lici. Že res, da je čas, v katerem smo se znašli malo bolj zapleten, pa vendar lahko v vsakem vdihu, sekundi in trenutku uzremo lepoto narave in nas samih.

Pred vami je slikopis o pomladi in vseh naših čutih ter gibalni izziv, ki si ga lahko izrežete, prilepate na trši list/karton ter sestavite v kocko. K igri povabite še koga od družinskih članov in razmigajte svoje telo.

Alenka

POMLAD

MOJA MALA SOBA

ENO IMA.

SKOZENJ VSAK DAN GLEDAM,

KAJ NARAVA ZNA.

SLIŠIM PTIČJE PETJE,

VIDIM , DEŽ.

ZDAJ SE JE PREBUDIL

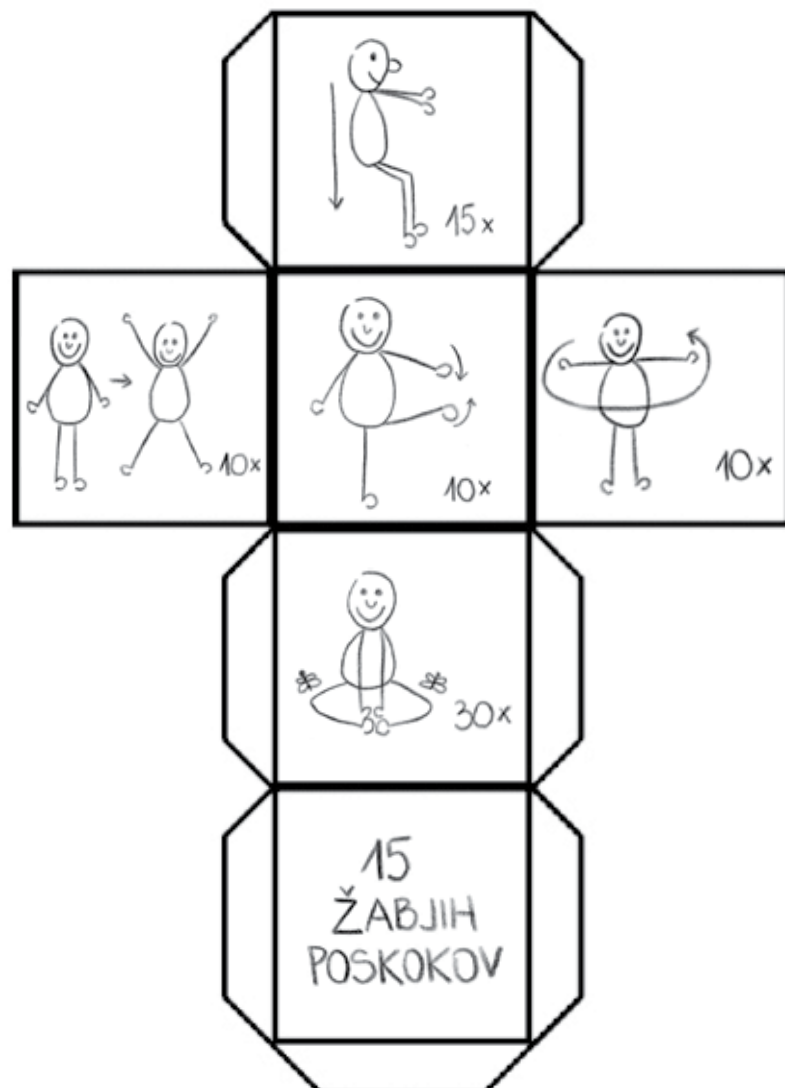
TUDI SHUJŠAN !

VČASIH ČUTIM VETER.

MMM, DIŠI !

NAJBOLJ PA SO VŠEČ MI

MOJA LICA.

Ostajamo doma, poučujemo in se učimo na daljavo ter sledimo ideji, ki daje smisel našemu delu – ostajamo zdravi

Naj v uvodu zapišem, da nisem privrženec učenja na daljavo, še manj tovrstnega šolanja. Zgodilo se je praktično čez noč, da so se šole zaprle in nam je učenje na daljavo postalo edina možna oblika dela.

Ob tem sem se spomnil besed Alvina Toflerja, ameriškega pisatelja in futurista, ki je natančno pred petdesetimi leti zapisal: »Nepismeni v 21. stoletju ne bodo tisti, ki ne znajo pisati in brati, ampak tisti, ki se ne morejo naučiti, pozabiti in nato ponovno naučiti.«

In res, čez noč smo bili prisiljeni pozabiti, kako smo učili včeraj, in se spopasti z novimi izzivi. Pravzaprav se učitelji vsak dan na novo učimo, kako čim boljše poučevati na daljavo. Z nami se učijo in uporabljajo tehnologijo učenci in prepričan sem, da tudi starši. Vsem učiteljem, ki so se bili prisiljeni čez noč prilagoditi, sprejeti in uporabljati nove tehnologije poučevanja, izre-

Miha Hrastnik, 6.a

kam vso pohvalo. V tej skupini seveda niso sami. Velika pohvala in zahvala pritiče tudi staršem, ki so sledili novim pogojem poučevanja in doma prevzeli delež učenja. Pohvaliti je treba tudi učence, ki so se učenja na daljavo lotili z vso resnostjo in zagnanostjo.

Na Unescovi spletni strani lahko najdete podatek o vplivu koronavirusa na izobraževanje po svetu (<https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>). Od 31. marca 2020 so zaradi nje zaprte šole in univerze v 188 državah. 85 odstotkov ljudi, ki se izobražujejo, je doma. Ta podatek razkriva nepredstavljenih 1.543.446.152 učencev, dijakov in študentov, ki se trenutno izobražujejo na daljavo ali so prekinili izobraževanje.

Med njimi je natančno 749 učencev Osnovne šole Primoža Trubarja Laško. Prav je, da smo v teh trenutkih pozorni predvsem na tiste, ki imajo s takšno obliko šolanja težave. Na tiste, za katere dostop do tehnologije in interneta ni samoumeven. Na tiste iz številčnejših družin, ki si opremo delijo ne le z brati in s sestrami, ampak tudi s starši. Nekateri starši v teh kriznih časih rešujejo življenja in ne morejo pomagati otrokom pri učenju ... Globoko sem hvaležen vsem, ki so pomagali z opremo. Tudi šola je med učence razdelila nekaj svoje opreme, ki bi drugače osamljena čakala na konec karantene.

V tem spreminjajočem se svetu je pomembno, da v težkih trenutkih stopimo skupaj. Prav je, da se naši učenci še naprej učijo in zamudijo čim manj snovi v času stroge karantene, ki je zaprla šole po Sloveniji. Ti izjemno zoprni časi so svojevrstna učna ura. Učna ura o tem, kako je treba stopiti skupaj, si pomagati in stvari narediti včasih tudi drugače, kot so nas naučili ali smo jih bili navajeni izvajati. S tem bomo dokazali, da smo pismeni in pripravljeni za 21. stoletje. Da smo se sposobni naučiti, naučeno uporabljati, pozabiti in se ponovno naučiti nekaj popolnoma drugega.

Nihče trenutno ne ve, do kdaj bomo učitelji, učenci in starši morali vztrajati pri tej obliki učenja. A poučevali, učili in pomagali pri pouku bomo vsi skupaj le tako dolgo, dokler bomo zdravi. Zato do nadaljnjega učitelji in učenci ostajamo doma, poučujemo in se učimo na daljavo ter sledimo ideji, ki daje smisel našemu delu – ostajamo zdravi.

Marko Sajko, ravnatelj OŠ Primoža Trubarja Laško

Zdaj je čas, da nepomembne vsebine postavimo na stranski tir

Toliko, da smo vstopili v leto 2020, že nas je doletela popolnoma nova nevarnost, katere prihod smo pred tem spremljali po televiziji. Od prejšnje dinamike, ko smo bili tako zaposleni, da smo pri opravkih skorajda srečevali samega sebe, smo morali naenkrat zaživeti čisto drugačen življenjski ritem. Spominjam se, da sem tisti petek, zadnji dan uradnega pouka, z vso vnemo vpisovala ocene v e-redovalnico. V šoli sem pustila vse, s prepričanjem, da bo pouk prekinjen samo za dva tedna.

Vendar so že prve dni prostega tedna začele prihajati zahteve, naj se začne pouk na daljavo. Pred mano so se pojavile nove, prej nevidene zahteve in s tem tudi nove skrbi. Dnevi so bili naenkrat

namenjeni komunikaciji s sodelavci in starši, vendar najprej samo z nekaterimi, saj se je e-sistem sesul. Kot razredničarka 6. razreda sem na e-pošto začela prejemati prve naloge, ki jih je bilo treba posredovati učencem. Jasno je bilo, da so se na vsakega od nas zgrnile takšne in drugačne težave, ki jih prej ni bilo ali niso bile zaznavne.

Sledili so prvi odzivi staršev. Nekateri ugodni, spodbudni, drugi polni skrbi, tretji tudi upravičeno nezadovoljni, še posebej če so primerjali izvajanje pouka na daljavo naše šole z drugimi. Že prve dni sem opazila, da je nalog veliko in s tem tudi sporočil za starše ter da bi bilo najbolje, da pošiljam naloge za dva ali tri predmete enkrat na dan. Spoznala sem, da mi manjka večšin za takšno delo s sodobno tehnologijo in pomoč mlajše generacije mi je postala še kako dobrodo-

šla. Pomislila sem tudi, da je lahko naš pouk na daljavo služba, ki traja cel dan in vse dni v tednu.

Na to so me začeli opozarjati tudi starši. Kolikor smo učence prej naganjali od računalnikov, smo jih zdaj posadili prednje za cele dni. Odločila sem se, da bom pošiljala naloge samo med tednom, kar bi jim sprostilo konce tedna za prostočasne dejavnosti ali za morebitno delo, ki bi jim ostalo od prej. Sreča je tudi, da šesti razred še nima posebej veliko obveznih predmetov, a kljub temu imajo nekateri učenci neobvezne izbirne predmete, ki jih pouk na daljavo prav tako zajema. Slišati je mogoče, da na daljavo poteka tudi glasbena šola in verjetno še katera druga dejavnost. Da se tudi zdaj izvaja jo vse šolske in ponekod tudi izvenšolske dejavnosti, je povzročila vladna zahteva, naj vodimo tedensko evidenco časa, ki ga

porabimo za pouk na daljavo, in s tem upravičimo mesečni dohodek. Pozivi, da so učenci in s tem tudi cele družine preobremenjeni, so popolnoma upravičeni.

Vsi smo se znašli v situaciji, ko smo s klasičnega načina poučevanja (pisanje v zvezke, razlaga učitelja, dodatna pojasnitev in spodbuda, velikokrat tudi učiteljeve prošnje, da bi učenci prisluhnil razlagi) prešli na nov način, ki ga omogoča tehnologija. Vendar se pri tem pričakujejo samostojnost učencev, bralna pismenost, miselna zbranost pri reševanju nalog, časovna organiziranost, znanje in spretnosti pri rokovanju s tehnologijo, do katere nekateri sploh nimajo dostopa. In tako so se pokazale velike razlike med vsemi udeleženi, ki sodelujemo pri tem načinu pouka. Dobra stran učenja na daljavo je mogoče tudi, da bodo nekateri učenci pridobili ravno te veščine, saj smo velikokrat ugotavljali, da vse

preveč naredimo namesto njih.

V tednu, ko smo imeli z ravnateljem videokonferenco, smo precej časa namenili razgovoru o problematiki preobremenjenosti učencev ter temu, kako pomagati tistim, ki imajo težave pri reševanju nalog ali so trenutno v stiski zaradi drugih vzrokov. Mislim, da smo našli dobre rešitve in da bomo na ta način kolikor se da pomagali učencem in njihovim družinam. Zdi se mi pomembno, da ostanemo realni in da je zdaj pravi čas, da vsak učitelj za svoje področje razmisli, katera so tista temeljna znanja, ki naj bi jih učenci usvojili. Ves čas govorimo, da je v učnih načrtih veliko balasta, in zdaj je priložnost, da nepomembne vsebine postavimo na stranski tir.

Ne vemo kdaj, ampak enkrat se bomo vrnili v šolo in takrat si bodo starši za kratek čas oddahnili. Več ali manj bomo nadaljevali tam, kjer smo ostali. Izvaja-

nje pouka na daljavo je mogoče za učitelja lažje, ker se ni treba ukvarjati z disciplinskimi težavami. Zase vem, da je lepše poučevati v razredu, ko imam vsakega učenca pred sabo. Veliko bolj prijetni so občutki, ko privedem učence do lepih izdelkov, s katerimi potem okrasimo šolo. Vesela sem, ko vidim, da tudi zdaj doma učenci radi likovno ustvarjajo in da so iznajdljivi z materiali, ki jih imajo na razpolago. Ko se bomo vrnili k normalnem poteku dela, bomo vsi imeli za sabo novo izkušnjo, ki nas lahko na nek način obogati. Želim si, da bi bil pouk na daljavo za učence izkušnja, s katero bodo spoznali, kako zelo so pomembni prijateljski odnosi med sošolci, disciplina med poukom in pozorno spremljanje razlage učitelja.

Anita Drnovšek, učiteljica likovne umetnosti ter tehnike in tehnologije v OŠ Primoža Trubarja Laško

Počitnice (ki to niso)

Začelo se je, ko so nam v četrtek, 12. marca, učitelji in pomočnica ravnatelja sporočili, da bo šola od ponedeljka zaradi virusa SARS-CoV-2 zaprta. V petek je bila šola še odprta, vendar se je večina učencev s starši odločila, da je najbolje, da že v petek ostanejo doma. Ravnatelj se je odločil, da bomo šolanje tako kot tudi drugje po Sloveniji nadaljevali doma.

Mami dobi od razredničarke snov na e-poštni naslov. Tako kot, da bi bilo normalno šolsko leto, imamo tudi konce tedna proste.

Prvi teden šolanja doma nisem jemal preveč resno, saj je bilo lepo vreme in sem zunaj na domačem dvorišču igral košarko ter veliko bral. V drugem tednu sem dojel, da so stvari zelo resne in

da še dolgo ne bom šel v šolo. Organiziral sem si čas za šolo. Vsak dan delam za šolo od 15.00 do 19.00. Vmes imam krajši odmor.

Navodila, ki jih moji učitelji pošiljajo, razumem in nimam težav z učenjem na daljavo. Pri učenju mi pomaga ati, saj je mami po poklicu medicinska sestra in zdaj zelo veliko dela ter je ni veliko doma.

S sošolci se slišimo preko Snapchata skoraj vsak dan. V prostem času zelo veliko berem, dobil sem tudi mlado mucko Kitty, s katero se veliko igram. Zelo veliko jem in igram košarko.

Upam, da bom lahko kmalu šel v šolo, saj zelo pogrešam prijatelje, treninge košarke in tudi učitelje.

Jaka Brod, 7.a OŠ Laško

Zdaj bi bil prav vesel testov in spraševanja, samo da bi bilo spet vse po starem

Ko se je začelo govoriti, da nam grozi koronavirus in da se bodo šole zaprle, nisem bil ravno v šoku, saj sem to pričakoval. Doma smo se veliko pogovarjali o tem in spremljali dogajanje po svetu. Najprej me je skrbelo, da se bo zaradi tega pouk podaljšal v počitnice, a sem kmalu ugotovil, da to trenutno sploh ni pomembno. Začel sem razmišljati o precej bolj pomembnih in bistvenih stvareh. Ena in najpomembnejša je zagotovo, da ostanemo zdravi in da ta virus ne bo zahteval preveč smrtnih žrtev.

A imam še eno skrb, ob kateri me vedno stisne pri srcu. Moja sestra je po poklicu zdravnica in dela v bolnišnici. Mora biti v pripravljenosti za primer, da se bo stanje poslabšalo in jo bodo potrebovali pri okuženih bolnikih. Zdravniki, medicinske sestre, trgovci in vsi, ki so izpostavljeni in se trudijo ter pomaga-

jo pri zaustavitvi tega zahrbtnega virusa, so po mojem mnenju največji heroji. Res jim moramo biti hvaležni.

Zdaj ko moramo biti doma in poteka pouk na daljavo, se postopoma navajam tudi na takšen način življenja in dela. Pri učenju na daljavo sem včasih presenečen nad sabo, saj mi pogostokrat uspe, da sem ob tej vrsti pouka še bolj zbran in se snov še hitreje naučim. Seveda ni vedno tako in verjamem, da tudi drugi, tako kot jaz, včasih izgubijo osredotočenost, ne naredijo sproti in preusmerijo pozornost na druge stvari. A ko je treba, se vrnemo k delu in naredimo, kar je treba.

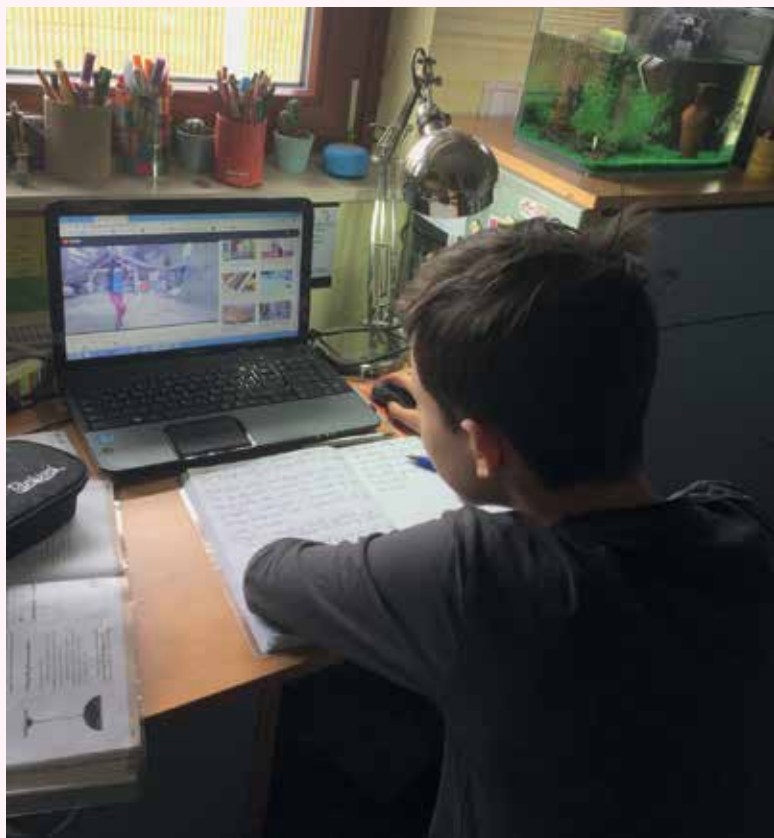
Prvi teden pouka na daljavo sem bil malce zmeden, nekam površen in sem kdaj tudi kaj izpustil. Zdaj sem vedno bolj natančen in organiziran. Skrbi me, da potem v šoli, če bom zdaj kaj izpustil, ne bom znal. Velikokrat pomislim, kako bo, ko bomo spet v šoli in kako bomo dobili ocene. Zanimivo, kako se lahko naše želje hitro spremenijo. Zdaj bi bil prav vesel testov in spraševanja, samo da bi bilo spet vse po starem.

Razredničarka nam po e-pošti vsak dan pošlje prijazna in spodbudna sporočila z nalogami, razlagami in navodili ostalih učiteljev, ki niso pretežka in preobsežna. Imam tudi veliko prostega časa za šport, branje, računalniške igre ... S staršema igram družabne igre, se veliko pogovarjam, za sprostitev skupaj pogledamo kakšen film.

Časa za delo mi nikoli ne zmanjka, mogoče le volje. Ampak naslednje dni to nadoknadim. Pri delu ne potrebujem veliko pomoči, a vem, da so mi starši, sestra in učitelji vedno na voljo.

Na družabnem omrežju Snapchat ima naš razred skupino, kjer si pošiljamo tudi učno gradivo in se pogovarjamo. Kot sem že prej omenil, se v prostem času ukvarjam s košarko, telovadim v sobi za šport, igram Xbox ali druge videoigre s sestrinim fantom. Žal ju zdaj ne morem videvati, ker živita v Žalcu, zato ju zelo pogrešam.

Moram priznati, da je to zame precej nenavadno in čudno obdobje in verjamem, da tudi za vse druge. Nekako skušam iz

vsega tega potegniti najboljše in delati na način, ki mi najbolj ustreza. Seveda bi bil raje v šoli z družbo, obiskoval ure klavirja, hodil na treninge košarke, igral na tekmah, obiskoval sorodnike in prijatelje ... Vem in verjamem, da bo tudi vse to kmalu prišlo na vrsto.

Po mojem mnenju bo svet po tej epidemiji drugačen in tudi razmišljanje ter vrednote ljudi se bodo spremenili. Ljudje bodo previdnejši, bolj bodo skrbeli za higieno, cenili bodo svoje zdravje in svobodo gibanja, druženja ... Zdaj nam res ni lepo, a če bomo zdržali in upoštevali vsa navodila glede gibanja, zaščite in higiene, bo boleznj manj in epidemija se bo hitreje končala. #ostanidoma

Nejc Teršek, 8.a PŠ Debro

Utrinki iz šole na daljavo

Učenka Tinea Trbovc je pri delu doma zelo ustvarjalna: spekla je odlično pico in spletla čudovito jopico.

7. in 8. marca 2020 je v Ljubljani potekalo 28. državno tekmovanje plesnih miniatur Opus 1. Učenke mentorice Špele Medved so uspešno zastopale šolo in v svoji kategoriji prejele: Katarina Polanc, miniatura ŽVEČILKA, srebrno priznanje, Mija Razboršek, miniatura DANES SEM VETER, zlato priznanje, Kiara Stiblik in Zala Topole, miniatura KO ZGODBA OŽIVI, srebrno priznanje, Frida Benedek in Anja Jančič, miniatura OD PŠENICE DO KRUGA, srebrno priznanje, Zala Ajdnik in Eva Senica, miniatura LA PRIMAVERA, srebrno priznanje, Neža Čepin in Kaja Terček, miniatura V TOVARNI, zlato priznanje.

V začetku meseca marca, 4. 3. 2020, se je začelo 49. državno tekmovanje (TEMSIG), ki pa je bilo zaradi razglasitve pandemije koronavirusa prvič v svoji zgodovini prekinjeno. Rezultate tekmovalcev bomo zaradi tega objavili naknadno, ko bodo zaključili nastope vsi tekmovalci - Jernej Polanc, Ana Kmetič, Jošt in Krištof Kavšek, Tilen Lapornik ter Gal Gros.

Naši učenci so v februarju in delno v marcu nastopili na nastopih izven šole ter z igranjem popestrili kulturne programe različnih društev ter ostalih. Bili so na predstavitvi knjige Nogomet v Laškem, na regijski proslavi Civilne zaščite ter na otvoritvi razstave, vse prireditve pa so bile v Kulturnem centru v Laškem.

Ob praznovanju obletnice šole pa so se povabilu odzvale nekdanje učenke godal Manica Slapšak, Hana Lavrinc, Mateja Ulaga ter Val Jelenski v triu A la Parrilla z gostjama Anamarijo Božič in Anjo Praprotnik. V polni dvorani Glasbene šole smo slišali raznovrsten program, od solo izvedbe do komornega muziciranja,

na klavirju je nastopajoče spremljal Dejan Jakšič.

Zaradi izrednih razmer smo sredi marca začeli s poukom na daljavo. Od povedali smo nastope in ostale prireditve, med drugim tudi nastope ob praznovanju obletnice šole.

V skladu s šolskim koledarjem imamo v mesecu maju planiran vpis za naslednje šolsko leto, zato naprošamo vse zainteresirane kandidate in njihove starše, da spremljate našo spletno stran, kjer bomo objavljali tudi aktualne informacije v zvezi z vpisom (www.gslasko-radece.si).

Tako kot vsi, si tudi mi želimo, da se naše življenje čimprej vrne v ustaljene tirnice, da se bomo spet srečevali na nastopih.

Rosana Jakšič,
ravnateljica

ŠMOCL Z ENO NOGO ŽE V POMLADI

Društvo Šmocl je v pomlad vstopilo s predstavo za otroke in z že tradicionalnimi ustvarjalnimi sobotami, s katerimi smo popestrili otroško kreativnost. Naš cilj je, da z različnimi načini popestrimo čas ne samo mladostnikom, temveč tudi

najmlajšim, saj je pomembno, da v Laškem vzpodbujamo dogajanje za otroke, ki je v celoti zastojnske narave.

Kako?

Tako kot so to počeli naši predniki, tudi mi svojim najmlajšim navadno pripovedujemo in beremo zgodbe. Res je, da je v današnjem času krajšanje večernega časa precej popestrila televizija, roko pa ji občasno podaja še internet, a ne skrbite. V Otročjem centru kino Laško skrbimo, da si bodo vaši najmlajši čas krajšali na bolj pester, zanimiv in didaktičen način.

29. februarja je v naše prostore Otročjega centra – Kina »zašla« prava otroška predstava z naslovom »Moja luna«, v kateri so vaši najmlajši, predšolski, otroci, pa tudi osnovnošolski frajerji in frajerke spoznali sovico Uhico.

Kdo je Uhica?

Uhica je zelo vedoželjna in radovedna sovica, zato vsak prosti trenutek prebira knjige. Najraje tiste, v katerih so čudovite fotografije sveta, ki nas obdaja. Ko pa neke noči oblaki zakrijejo luno, ki noč za nočjo sveti s temnega neba, se Uhica v trenutku odloči: »Poiskala bom luno! Svojo luno! Obesila jo bom na najvišjo vejo starega hrasta in nobena noč ne bo več temna.«

Najti in doseči luno pa ni tako preprosto, pa če tudi sovici ves čas pomagajo otroci, ki vedo in znajo skorajda vse.

No, naši Uhici je uspelo, saj je poleg svoje lune našla še nekaj drugega. Kaj, vprašajte tiste, ki so si predstavo ogledali!

Vsekakor pa ni šlo brez otroških ustvarjalnic, s katerimi smo na vse možne načine kreativno ustvarjali na temo pusta in drugih dogodkov, hkrati pa izvedli tudi poslikave obrazov.

In kaj vse smo v teh mesecih pripravili za člane društva?

Vsak četrtek je bil v prostorih društva Šmocl organiziran filmski večer, ki ga je organiziral Demian Florian Weishiet.

Šmoclenci vam želimo, da bi obdobje karantene preživeli čim bolj kreativno. Spremljajte tudi našo spletno TV (TV Laško Šmocl, MMC Tv Laško), kjer vsak dan pripravljajo veliko zanimivih vsebin!

Ostanite zdravi in predvsem, ostanite doma!

Špela Juhart

16. nagradni fotografski natečaj kLAK

Letos poteka že 16. fotografski natečaj kLAK, pri katerem lahko sodelujejo amaterski fotografi iz Slovenije, ki imajo status študenta, dijaka ali osnovnošolca. Tema letošnjega natečaja so spremembe. Indijski modrec Gandhi je nekoč dejal: »Bodite tista sprememba, za katero si želite, da bi obarvala svet.« Kaj pa za vas predstavlja pojem »Spremembe«? Potrudite se, bodite ustvarjalni in glejte na temo izven okvirjev, saj ponuja ogromno vsebinskih možnosti.

Zaradi trenutnih razmer v Sloveniji in po svetu smo se odločili, da rok

za oddajo fotografij podaljšamo do 30. aprila 2020.

Več informacij o natečaju lahko najdete na naši spletni strani in našem Facebook profilu.

62. akademski ples

Zaradi trenutnih razmer smo bili primorani prestaviti tudi letošnji akademski ples. Dogodek bo predvidoma potekal v mesecu septembru.

KAKO ODMISLITI STRES V ČASU KARANTENE

Stres je pojav, s katerim se ljudje že od nekdaj srečujemo v svojem vsakdanjiku. V zadnjem času je bilo veliko govora o stresu na delovnem mestu, kjer so Aljoša Bagola in drugi pisali predvsem o pojavu izgorelosti. A zadnje dni je po celem svetu govora o povsem drugačnem stresu. Saj veste o kakšnem, kajne? Govorimo o paniki, ki je poplavela svetovne medije, hkrati pa tudi domove vseh prebivalcev. Strah pred pojavom epidemije je v določeni meri lahko tudi preventiven, a lahko med ljudmi zaseje tudi neželeno paniko, ki na koncu ne prinaša nič novega.

V poplavi medijskih objav, ki strahijo pred tem in onim in napovedujejo najtemnejše scenarije, pa na MMC TV Laško pripravljamo objave, ki vas bodo vsaj malce odklopile od stresa in trenutnega dogajanja. Za vas smo spregovorili s profesorico defektologije **Polonco Teršek**, sicer pomočnico direktorice CSD Celje, vodjo OI CSD Laško, ki nam je zaupala, kako reagirati v času panike in stresa.

Najpomembnejše vprašanje, ki smo ji ga zastavili, je bilo namreč vprašanje, kako stresa in panike ne prenašati na naše najmlajše, na katere v času panike kar največkrat pozabimo.

Se vam zdijo otroci v zadnjem času, ko smo v izolaciji še posebej razdražljivi, kljub temu, da ste zanje, vsaj po vašem mnenju naredili vse, kar je bilo v vaši moči?

Otroci namreč čutijo naš nemir, nam je zaupala Terškova, saj projicirajo naše stanje ter prevzamejo notranje doživljanje, kar lahko otroka precej prestraši.

V spodnjem delu članka smo besedo predali Terškovi, ki nam je zaupala, da je morda ravno ta čas samoizolacije, čas, ko moramo starši najprej najti stik s samim sabo in ozavestiti svoja notranja občutja, in se vprašati ključnih osem vprašanj.

1. Ali sem sposoben stika s seboj?
2. Znam ozavestiti svoje počutje?
3. Kaj počnem avtomatizirano?
4. Kdaj prekinjam stik s seboj?
5. Kaj moti mojo zbranost?
6. So moje odločitve ozaveščene?
7. Nameravam (ne)kaj spremeniti?
8. Kako se počutim za trenutek?

Ko uspem najti notranji mir zase, lahko ustrezno umirim svojega otroka, in najdem čas za tiste stvari, ki jih do sedaj nisem imel – npr. skupaj z otrokom lahko razvijamo ustvarjalne vrednote (z risanjem, slikanjem z vodenimi barvicami, spuščanjem milnih mehurčkov na balkonu, izdelovanjem kipov iz testa, peko peciva, šivanjem, izdelovanjem cofov, nizanja

perli ipd.). Ob vseh naštetih aktivnostih, ki bi se jih še lahko našlo, se niti ne zavedamo, da s tem krepimo otrokovo ustvarjalnost, spodbujamo njegovo fino motoriko, ki bo pri šolskem delu za otroka ključnega pomena pri pisanju, kreativnosti, hkrati pa spodbujamo otrokov miselni proces.

Nujno se je zavedati, da otroci zaznavajo naš strah tudi, če mi o njem ne govorimo, in če je naš velik, bo otrokov še večji. Kako ga premagati? Prvo vprašanje in sporočilo otroku je: »Lahko mi poveš kaj misliš, reci pa mi moraš kaj čutiš. Šele potem te bom lahko dojel in tvoje mnenje sprejel.«

V logoterapiji lahko strah premagamo na različne načine. Za otroke je morda najbolj primeren način soočanje z njim, da iz njega naredimo prijatelja – ga narišemo, mu damo ime in ga povabimo k igri, v naše življenje. Poskusite, morda uspe.

V času epidemije je treba razmišljati predvsem o tem, kako si dan olajšati in popestriti z različnimi aktivnostmi. Prav je, da tudi službene stvari opravljamo tako kot v času službe in se po končanem delu resnično predamo družini ali samemu sebi. Starejših ljudi, kljub temu da jih ne smemo obiskovati, ne smemo v celoti pozabiti. Moramo jih poklicati in se z njimi pogovoriti. Najpomembneje pa se je o situaciji pogovoriti s svojimi najmlajšimi, jo približati njihovem dojemanju in razbremeniti predvsem sebe v posvečanju njim.

V prihajajočih tednih ostanite z nami in prisluhnite našim vsebinam, saj bomo vsak dan objavljali raznovrstne vsebine v sodelovanju s strokovnjaki na raznolikih področjih, ki vam bodo preko nas poizkušali približati tematike, za katere menimo, da jim je v tem času treba nameniti nekaj časa.

Za več idej pa nam lahko pišete tudi na urednistvotvlasako@gmail.com.

Špela Juhart

KAKO USKLADITI DELO OD DOMA IN OTROKOVE ŠOLSKE OBVEZNOSTI NA DALJAVO

V petek, ko smo se vsi skupaj zavedeli, da bomo morali ostati doma, smo verjetno najprej pomislili: »Odlično! Sprehodi v naravi, malo službenih obveznosti, pa bo!« Po dveh dejanskih delovnih dneh pa marsikateri starš ugotovi, da vse ne bo šlo tako zlahka. Otroci ne bodo popustili, vi pa morate vseeno postoriti svoje službene obveznosti. Ste eni tistih, ki ne veste, kako boste doma zdržali cel čas karantene? Ne veste, kako pomiriti otroke, ki so za razliko od ostalih dni še posebej divji? Če vas malce podražim, zdaj veste, kakšno uslugo vam v šolah delajo vzgojitelji, učitelji in profesorji, kajne? In prav je, da smo jim vsaj malce hvaležni!

Da vam delo olajšamo, smo spregovorili s profesorico razrednega pouka Barbaro Jančič, ki zagovarja dejstvo, da morajo imeti otroci svoj urnik. Četudi delamo od doma, je prav, da se tudi oni zavedajo, da morajo od doma marsikaj postoriti tudi starši. Kako do teh rezultatov?

Otroka zbudimo ob uri, ko bi navadno šel v šolo. Skupaj pogledamo zajtrk in se pogovorimo o dnevu, ki je pred nami. Smotno razdelimo naloge in otroka opozorimo, da je dopoldne čas, ko bo moral opraviti delo, ki ga navadno opravi v šoli in da bosta svoje obveznosti opravila tudi starša. Pomembno je, da otrok točno ve, kdaj je čas, ki je namenjen igri, kdaj je čas za sprehod, obroke in kdaj je čas, ko dela za šolo.

»V času, ko moramo biti doma, je veliko šol s starši in učenci vzpostavilo delo na daljavo. To pomeni, da za učence pripravljamo različne naloge, vsebine ter jih dnevno nalagamo na spletišče ali se pošiljajo po e-pošti. Tak način dela bo seveda marsikomu v velik izziv. Zdaj lahko otroci pokažejo veliko mero samostojnosti, odgovornosti do šole ter si v čim večji meri sami razporedijo urnik čez dan, kdaj bodo naredili vso nalogo. Zagotovo imajo starši trenutno ogromno skrbi, zato je zelo dobrodošlo, da otroci, ki to zmorejo, naredijo zaposlitve čim bolj samostojno. Večkrat je bilo v medijih že poudarjeno, da to niso počitnice. Starši imajo v tem času vlogo, da otroke spodbujajo, jim pomagajo, preverijo ali naloge res delajo. Tako bo prehod nazaj v šolo veliko lažji. Zaposlitve si naredite tudi čim bolj zabavne, z vmesnimi odmori, sprehodi,« je zapisala Jančičeva.

Da bo vse skupaj lažje izpeljati, pa nam je Jančičeva priložila tudi nekaj napotkov kam se obrniti v času, ko nam zmanjka idej.

»Poleg šolskega dela je zelo pomembno, da starši otroke osveščajo o tem, da trenutno ni čas za druženje z drugimi otroki po igriščih. Za to obliko druženja bo še ogromno priložnosti, zdravje vseh nas pa je trenutno najpomembnejše.

Ne smemo pozabiti na čim več gibanja v naravi. Vreme nas trenutno kar kliče, da gremo na svež zrak. V naravi si lahko otroci najdejo veliko aktivnosti, imajo učilnico na prostem, gredo v bližnji gozd - si postavijo »bunker« itd.

Na YouTube kanalu lahko poiščemo ogromno aktivnosti za gibanje - Just dance, Yoga for kids, Brain Gym, Zumba, Brain breaks action ... Veliko založb trenutno nudi brezplačne vstopne in dostope do različnih učnih gradiv ter interaktivnih vsebin.

Na spletu najdemo tudi pravljice za otroke: <https://podcasti.si/lahko-noc-otroci/>.

Če vam zmanjka idej za likovno ustvarjanje, jih lahko poiščete na:

- <http://igrivarhitektura.org/>
- <https://www.pinterest.com/>
- <http://krokotak.com/>
- <http://www.mladirod.at/>

Otroci naj s svojo domišljijo, ki je imajo zelo veliko, sami naredijo različne namizne igre iz odpadne embalaže, preberejo knjigo, si izmislijo nov ples in se predvsem zabavajo. Za vsak dan si lahko postavijo en izziv ter se naučijo nekaj novega npr. izdelajo origami, žonglirajo, naredijo čarovniški trik, TikTok ples, naredijo zemljevid do skritega zaklada ...«

In kar je najpomembnejše, ostanite doma, še dodaja Jančičeva. Mi se ji za vse napotke, za katere upamo, da so bili koristni tudi za vas, iskreno zahvaljujemo. V prihodnjih dneh bomo podobne nasvete o tem, kako motivirati otroke in hkrati tudi sebe, delili še s profesorico športa, defektologinjo, magistro glasbe ter vzgojiteljico, ki nam bo smiselne napotke in didaktične metode delila tudi za predšolske otroke.

Upamo, da vam bomo s temi nasveti vsaj malce olajšali karanteno. Pomembno je, da čas preživljate v svoji izolacijski skupini, da se posvečate sebi in svojim otrokom in da v tem času ne obiskujete drugih!

Ostanite doma, ostanite zdravi!

Špela Juhart

LAŠKO IMA KANDIDATKO ZA MISS ZEMLJE

Laško se ponaša z obilo lepimi rečmi, kot so naravne znamenitosti, zelena narava pa tudi urejenost mesta in okolice. Eno izmed njegovih številnih imen je tudi malo zeleno mesto ob Savinji, ki bo tokrat znano še po eni stvari. V Laškem imamo namreč kandidatko za Miss Zemlje.

Adrijana Ojsteršek, Laščanka, kandidatka za lepотно tekmo vanje, sicer pa univ. dipl. inž. kemijskega inženirstva ter tudi študentka magistrskega programa Industrijske farmacije na Fakulteti za farmacijo, ki s svojim stasom in izobrazbo razbija stereotipne mite o manekenkah, se je za Laški bilten in lokalno TV, MMC TV Laško, predstavila v intervjuju, kjer smo odkrili vse o tem lepotnem tekmovanju, hkrati pa spoznali kdo Adrijana je.

Tekmovanje za Miss Earth, Miss Zemlje je eno izmed lepotnih tekmovanj, ki v sebi nosi veliko sporočilnost. Zakaj si se torej odločila prijaviti na tekmovanje Miss Earth?

»Pravzaprav v preteklosti nikoli nisem pomislila, da bi se prijavila na lepотно tekmo vanje. Tudi o samem tekmovanju še pred meseci nisem veliko vedela in se verjetno tudi ne bi prijavila, če me ne bi njihova managerka sama kontaktirala. Malo sem se pozanimala o tekmovanju in zdelo se mi je, da bi to znala biti ena zanimiva in prijetna izkušnja, zato sem se potem tudi odločila za prijavo.«

Kako pa poteka tekmovanje. Kakšni so izzivi, ki vas čakajo do samega tekmovalnega dne?

»Samo tekmovanje je precej kompleksno in poteka nekaj mesecev, vključno z začetnimi kastingi pa skoraj eno leto. Vsak mesec se soočamo z različnimi izzivi, kjer nas komisija ocenjuje in nam dodeli točke, ki se seštevajo. Zmaga tista, ki na koncu zbere največ točk. Izzivi so zelo različni, saj se pričakuje, da imamo poleg lepote še druge sposobnosti. Do sedaj smo imele dva ocenjevalna dogodka - Talk show in Talent show. Na Talk showu smo morale pokazati splošno razgledanost, retorične sposobnosti, sposobnosti izražanja, tudi v angleščini. Na Talent showu smo predstavile svoje talente v obliki nekaj minutne točke. Do finalnega večera nas čaka še poslovni izziv, Eko revija, kjer bomo predstavile lastne kreacije iz recikliranega materiala, Eko projekt ter manekenski izziv.«

Kakšna je naloga kandidatke za tekmovanje Miss Earth, kaj se od nje pričakuje?

»Od nas se pričakuje, da smo vsestransko nadarjene, ne le lepe. Pomembno je, da imamo zdrav in aktiven življenjski slog,

da smo vsesplošno razgledane, izobražene, da znamo javno nastopati, smo kreativne in motivirane. Poleg tega pa se zavzemamo za ohranjanje Zemlje in smo zagovornice zelenih energij ter zdravega načina življenja.«

Kaj pa del, kjer pokažeš svoj talent. Kaj si izbrala in zakaj?

»Moram priznati, da me je bilo tega izziva najbolj strah. Nikoli nisem nič dolgoročno trenirala, tako da se nisem mogla odločiti, kakšen nastop bi imela. Na koncu sem se odločila za plesno točko, ki je bila kar kompleksna. Združila sem 5 skladb ter več plesov - sodobni, mažoretka, hip hop, burleska. Vmes pa sem menjala rekvizite in kostum. Pri koreografiji z mažoretno palico sem imela nekaj pomoči s strani sestričen, dolgoletnih mažoretk, ostalo pa sem kar sama sestavila, čeprav nisem imela skoraj nič izkušenj. Same priprave so mi vzele res veliko časa in truda, vendar sem bila s končnim rezultatom kar zadovoljna, glede na to, da sem vse sestavila sama, praktično iz nič.«

Vemo, da so kandidatke za miss navadno v soju velikih žarometov. Kaj pa slava ob tekmovanju? Že kaj občutiš?

»Definitivno prejmem nekoliko več pozornosti zaradi medijske izpostavljenosti in kakšno pohvalo, vprašanje, vendar mi to ne predstavlja težav.«

Kaj pa če zmagaš, kaj sledi? Kako potekajo tekmovanja na globalni ravni?

»Zmagovalka odpotuje za en mesec na Filippine, kjer poteka svetovni izbor. Tudi na tem izboru je veliko izzivov, zato mora biti zmagovalka res odlično pripravljena, saj je tam še večji pritisk in konkurenca. Tudi ostale dobitnice lent se udeležijo drugih globalnih izborov. Kljub temu, da je Slovenija majhna in da je na globalni ravni res huda konkureca, so se nekdanje zmagovalke zelo dobro odrezale, Miss Earth 2018 - Danijela Burjan, se je uvrstila med 12 svetovnih lepotic in tako dosegla najvišjo uvrstitev do sedaj.«

Pa pokukajva še malce v zasebnost. Kdo pravzaprav je Adrijana Ojsteršek?

»Sem študentka, zanima me predvsem naravoslovje in upam, da bom kmalu izoblikovala uspešno kariero na tem področju. Rada se ukvarjam s športom, predvsem s tekom, hojo v hribe, zadnje čase tudi s fitnessom. Veliko se ukvarjam z lepoto, vedno me zanimajo najnovejše modne smernice in novi kozmetični produkti. Izjemno rada potujem in upam, da bom imela v prihodnosti še več priložnosti za obisk kakšne eksotične države. Po naravi sem precej mirna in introvertirana, tako da si rada vzamem čas zase, si ogledam kak dober film ali se sprehodim v naravi.«

Si študentka farmacije na Univerzi v Ljubljani. Če sem lahko malce stereotipna, za miss ni ravno tipična tako visoka izobrazba. Kako pa usklajuješ priprave na tekmovanje in študij?

»Sicer sem že diplomirala na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo in sem po izobrazbi univ. dipl. inž. kemijskega inženirstva, ampak sem se odločila, da znanje še malo poglobim na področju farmacije, trenutno delam še magisterij iz Industrijske farmacije na Fakulteti za farmacijo. Izobrazba je bila zame vedno na prvem mestu, vedno sem se rada učila, še posebej pa me zanima naravoslovje. Kar nekaj tekmovalk je študentk, tako da skušamo razbiti stereotip, da missice nismo pametne. Poleg tega zelo rada sprejemam nove izzive in se preizkušam na različnih področjih. Z zadostno motivacijo in voljo se da doseči vse. Same priprave na tekmovanje mi vzamejo veliko časa, vendar

mi s pravilno organizacijo uspe usklajevati več področij.«

Prihajaš iz Laškega. Kaj ti pomeni Laško in ali si priprave na tekmovanje povezala tudi z lokalnim okoljem? Se boš kot morebitna zmagovalka zavzela tudi za promocijo Laškega? Kaj ti je v Laškem najbolj všeč?

»Laško je res lepo in prijetno mesto. Kljub temu, da sem zaradi študija več v Ljubljani, se vedno rada vračam. Tu si lahko predvsem vzamem čas zase in se sprostim od naporenega vsakdana. V zadnjem času se kar pogosto sprehajam po ulicah Laškega, saj sodelujem s Hišo generacij, kjer skupaj kreiramo mojo reciklirano obleko za Eko revijo. Izgledala bo čudovito in komaj čakam, da jo predstavim. Resnično sem hvaležna vsem, ki sodelujejo pri izdelavi obleke in zbiranju materiala, saj naloga ni tako enostavna.

Kar pa se tiče predstavitev mojega mesta - seveda, že pri sami predstavitvi finalistk je vedno naveden kraj, od kod prihajamo, tako da ves čas po malem promoviram Laško in tudi na Eko reviji bom ponosno predstavila obleko, ki je bila izdelana tukaj. V primeru, da zmagam, se bom seveda potrudila, da Laško čim bolj predstavim celemu svetu. Všeč mi je, da kljub majhnosti ponuja ogromno. Je lepo in urejeno mesto z zavidljivimi turističnimi možnostmi, lastno pivovarno ter odličnim poletnim festivalom.«

Kakšen bi bil tvoj dan v Laškem, če bi morala kolegice sotekmovalke povabiti v tvoj domači kraj?

»Verjetno bi se najprej malo sprehodile po mestu, ki ponuja veliko zanimivosti. Potem bi jih peljala na Hum, da se malo rekreiramo, na koncu pa bi se šle razvajati v Thermano Laško. Ob tem bi lahko izpeljale še kakšno degustacijo piva in kulinarčno razvajanje.«

Miss Zemlje je okoljevarstveno lepотно tekmovanje. Pa si oglejva še tvoje zavze-manje za ekologijo. Kot kandidatka za najbolj ekološko naravnano lepотно tekmovanje, kaj je tisto za kar se zavzemaš v smislu ekologije?

»Zavzemam se predvsem za ekološko pridelano hrano in kmetijstvo, ki ne uporablja strupenih pesticidov. Pomembno je, da smo pazljivi pri tem, kaj vnašamo v svoje telo, saj hrana postane del nas. Poleg tega bi želela ljudi spodbuditi, da vestno reciklirajo odpadke in skušajo ponovno uporabiti čim več stvari, da se proizvede manj odpadkov. Priporočam pa tudi pogostejšo uporabo javnega prevoza, električnih avtomobilov in koles za zmanjšanje izpušnih plinov in manj onesnaženo ozračje.«

Katere pa so tiste ekološko usmerjene naloge tekom tekmovanja?

»Moje naloge so, da sem ljudem za zgled pri ekološkem načinu življenja. V okviru tekmovanja moram pripraviti tudi Eko projekt, kjer bom predstavila ideje, kako lahko vsak izmed nas v vsakdanjem življenju uvede majhne ekološke spremembe, ki lahko dolgoročno prinesejo veliko uspeha na globalni ravni. Z izdelavo reciklirane obleke želim pokazati, da se da praktično vse reciklirati in ponovno uporabiti. Tudi čudovito večerno obleko se da narediti zgolj iz smeti.«

Kaj pa mlada aktualna okoljevarstvenica Greta Thunberg. Jo spremljaš? Kakšno je tvoje mnenje o mladi okoljski aktivistki?

»Greta je za svoja leta res neverjetno ambiciozna in zrela oseba. Menim, da je s svojimi dejanji lahko vzornica marsikomu. Všeč mi je njena drugačnost in predanost okolju. Na mladih svet stoji in

prav je, da ravno mi dajemo pobudo za spremembe.«

Kaj pa je tisto, kar te (ekološko gledano) moti v naši državi, morda vidiš kakšne probleme tudi v naši občini?

»Slovenija postaja vse bolj ekološko ogrožen prostor zaradi dolgoletne izrabe naravnih virov. Med temeljne ekološke probleme v Sloveniji bi lahko uvrstila predvsem uničevanje prsti, zastrupljanje tekočih voda in izgubo biološke pestrosti. Ti problemi so posledica kemičnega onesnaženja, ki ga povzročata predvsem industrija in kmetijstvo. V naravo odvržemo preveč strupov, ki se nato povrnejo v hrani, ki jo jemo, vodi in zraku, ki ga dihamo. Posledice nosimo vsi in to se tudi odraža v našem zdravju. Ogromno pesticidov je kancerogenih in močno nevarnih za zdravje. Ker imamo tudi v Laškem nekaj industrije in precej kmetijskih površin, je pomembno, da začnemo ohranjati zdravje prsti in voda ter zmanjšamo količino strupov, ki končajo v naravi in na koncu tudi v nas.«

Za konec smo Adrijano povprašali tudi, na kakšen način bi mlade spodbudila k odgovorni skrbi pri ravnanju do okolja.

»Želela bi, da se zavedajo, da Zemlja ni naša last, temveč smo ljudje tukaj le gostje, ki lahko izkoriščamo njene sadove. Prihodnje generacije bodo živele tukaj in prav je, da ohranimo planet tak, kakršen je bil ter se vsak dan trudimo za boljšo prihodnost. Zdi se mi pomembno, da se otroke in mlade o tej tematiki seznanimo že v šolah in vrtcih ter se izvaja več ekoloških projektov na lokalni in globalni ravni.«

Če bi morala opisati Adrijano, bi po najinem pogovoru, poleg seveda obveznega komplimenta o lepoti, dodala, da je mlada kandidatka za Miss Zemlje predvsem vztrajno predana svojemu cilju. Danes je ob poplavi manekenk in t. i. »influencerjev« vse preveč zlaganih znanih oseb, ki s svojimi dejanji in izgledom dajejo vzor tistim najbolj naivnim sledilcem, to je mlajšim. Le-ta ni vedno vzor s koristnim prislovom, saj je vse več taktih, ki slonijo na materialnih dobrinah, ki pozitivne vrednote spreobračajo v tiste slabe. Adrijana je dekle, ki bo mlajše, verjamem pa, da tudi nas, očarala ne samo s svojo lepoto, ampak tudi s pozitivnim poslanstvom in skrbi za naše okolje.

Špela Juhart

Foto: osebni arhiv Adrijane Ojsteršek

SMUČARSKA TRADICIJA SE NADALJUJE

Smučarski klub Laško je klub, ki se poleg dobro izobraženega kadra ponaša predvsem s tradicijo. V preteklem letu so namreč praznovali že 40 let delovanja, kar jih umešča v enega najstarejših klubov na Celjskem in v Sloveniji. Tudi letos so poskrbeli za izobraževanje podmladka, saj so v času zimskih počitnic zaključili še z enim uspešnim tečajem smučarske šole.

Bodimo odkriti, zima smučarjem in smučarskim delavcem letos ni bila naklonjena, zato je za male učence, ki so želeli prvič stopiti na sneg, ta smučarska sezona predstavljala le klavno podobo preteklih. A v smučarskem klubu SK Zlatorog Laško so z dobro voljo in nasmeški z novim smučarskim znanjem opremili kar 33 otrok.

Tečaj smučanja je tako kot leta poprej potekal v času zimskih počitnic na smučišču Rogla. Letos so ga izpeljali med 24. in 28. februarjem, otroke pa so razporedili v tri tipe aktivnih skupin smučarske šole. Najmlajši in tisti malce starejši so se lahko udeležili tečaja za osnovnošolce prevoznega tipa ter začetnega in nadaljevalnega tečaja za najmlajše iz vrtca na snegu.

Koliko otrok se je prijavilo in kakšna je bila sezona pa je z nami spregovoril Jože Senica, vodja smučarske šole SK Zlatorog. »Letošnjega tečaja smučanja SK Zlatorog se je udeležilo 33 otrok, kar je precej manj kot pretekla leta. Vsi vemo, da je letošnja zima zelena zima in da ni

bilo pravega utripa v dolini, zaradi česar je bilo tako med otroci kot starši precej manj zanimanja.«

»Moram povedati, da se jih je prijavilo več,« še dodaja Senica in pove, da je »k desetkanju otrok pripomogla tudi gripa, zaradi česar smo imeli tik pred zdajci kar nekaj odpovedi.«

Kljub temu so tečaj opravili uspešno in v SK Zlatorog, klubu s tradicijo, kjer je pomembno, da otroci pridobijo kilometrino ter da sneg vzljubijo in da se s smučanjem samim »zastrupijo« do te mere, kot sami pravijo, da bodo zimske mesece preživeli v naravi, na snegu, z odličnim smučarskim znanjem. »Konec koncev, če pogledamo današnji dan - petek, zaključek tečaja, pa je vse skupaj zelo uspešno. Na koncu se je pojavila tudi zima. Na Rogli je lepo, vse v belem in sveža preobleka. Ambient je čudovit,« je bil navdušen

Senica, ki je še dodal, da so otroci osvojili vse potrebne tehnike. »Tudi najmlajše smo s smučanjem enostavno zastrupili, tako da smo dolžni izkazati vse pohvale tako staršem kot otrokom.«

Smučanje v takšnem klubu, kjer cenijo otroka in ga pri njegovih željah podpirajo, se z njim zabavajo in igrajo in ga tako vpeljejo do njihove ljubezni do snega, je za najmlajše popoln užitek, saj jim ne predstavlja napora in skrbi ter čakanja, da bodo ponje končno prišli starši. Otroci, ki smo jih na koncu povprašali, kako se počutijo ob zaključku tečaja, so bili namreč precej žalostni. Pa ne zaradi tečaja, temveč zaradi dejstva, da počitnice ne trajajo dlje, da bi lahko skupaj z učitelji smučanja lovili radosti zime ob njihovem tradicionalnem sloganu - »dol, hop, razvoj!«

Špela Juhart

JOŠT NAPRET DOBITNIK BLOUDKOVEGA PRIZNANJA

Osemčlanski odbor za podeljevanje Bloudkovih priznaja je ocenil, da se na predlog Letalske zveze Slovenije Bloudkovo priznanje podeli Joštu Napretu.

Prvič v zgodovini je v preletu s povratkom četverica slovenskih jadralnih padalcev preletela 302,11 km. To je slovenskim reprezentantom uspelo že 21. aprila 2018, vendar je prelet FAI (Mednarodna letalska zveza) potrdila šele lani, in sicer kot evropski in svetovni rekord.

Jošt Napret pa je postavil celo dvojni rekord. Poleg preleta s povratkom je dosegel še rekordno povprečno hitrost 32,11 km/h, zato ga je Letalska zveza Slovenije predlagala za dobitnika Bloudkovega priznanja - za pomemben, tekmovalni dosežek v športu.

Podelitev je bila 4. februarja na Brdu pri Kranju. Podeljevalca sta bila predsednik odbora Miroslav Cerar in članica odbora Katarina Venturini, celoten program je povezovala Bernarda Žarn.

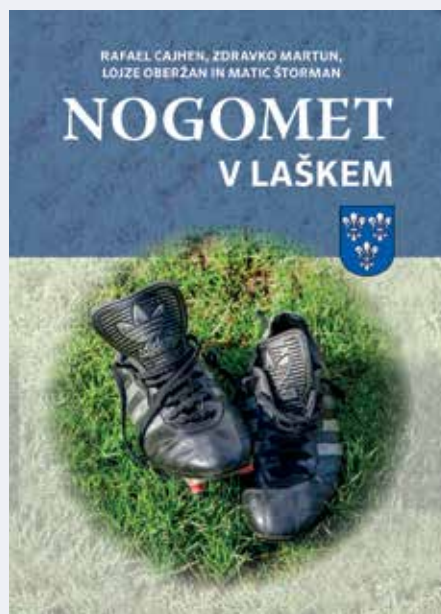
Anita Napret

KNJIGA O LAŠKEM NOGOMETU

V letu, ko slovenski nogomet oz. Nogometna zveza Slovenije praznuje 100. obletnico obstoja, imamo tudi v Laškem svoje slavje. Bili smo namreč na predstavitvi knjige, ki je luč sveta sicer ugledala že lani, pa vendarle smo jo s strani avtorjev dobera spoznali zdaj. To je knjiga *Nogomet v Laškem*, ki so jo spisali Rafael Cajhen, Zdravko Martun, Lojze Oberžan in Matic Štorman.

Nogomet je v Laško prišel s študenti, ki so se vrnili v Laško po študiju v tujini, in

tujci, ki so prišli na oddih v zdravilišče v Laškem. Leta 1927 so pričeli z organiziranim igranjem v okviru športnega kluba Laško, pet let pozneje, leta 1932, pa so prijavi- li ekipo v ligo Celjskega okrožja. V začetku so bili t. i. »kanonfuter«, a kmalu so pričeli zmagovati proti vse boljšim nasprotnikom.

Teme v knjigi so razdeljene po sklopih, in sicer zgodovina nogometa v Laškem preha- ja v sodobni čas, zadnji del pa je namenjen predvsem Zdravku Martunu, Geriju, in nje- govemu mednarodni sodniški karieri, ki se je marsikomu vtisnila v spomin.

Več pa si lahko preberete v knjigi, ki jo najdete tudi v Knjižnici Laško.

MKJ

PLANINSKO DRUŠTVO LAŠKO, Aškerčev trg 4/b, 3270 LAŠKO
na podlagi sklepa upravnega odbora z dne 24. 2. 2020 objavlja

RAZPIS ZA ODDAJO PLANINSKEGA DOMA NA ŠMOHORJU (784 M) V NAJEM

1. Predmet najema

Planinski dom na Šmohorju je bil zgrajen dne 17. 8. 1952, društvo dom redno vzdržuje in opravlja obnovitvena dela. V dveh gostinskih prostorih je 110 sedežev, sedeži oz. klopi z mizami so tudi pred samim domom. V domu je 24 ležišč (v 7 sobah) in 11 skupnih ležišč. Dom ima tri WC-je in sicer v podprtiličju, pritličju in v nadstropju, kjer je tudi umivalnica in prha s toplo vodo. V domu je urejeno centralno ogrevanje (na drva), električna in telefonska napeljava. Dom ima čistilno napravo. V sklopu doma je stanovanje za morebitnega najemnika. Na robu travnika pred domom so tudi trije kamini, ki so proti plačilu na voljo obiskovalcem doma za pripravo piknikov. Planinski dom je tradicionalno odprt vse dni v letu, razen ob ponedeljkih. Dostop do doma je urejen po lokalni, v celoti asfaltirani, cesti iz Laškega, v dolžini 10 km.

2. Pogoji

- Prijavitelji naj izpolnjujejo naslednje pogoje:
- državljanstvo Republike Slovenije,
  - registrirana oziroma priglášena dejavnost gostinske smeri,
  - 5 stopnja strokovne izobrazbe ali nacionalna poklicna kvalifikacija ustrezne smeri,
  - vsaj 5 let delovnih izkušenj v gostinski dejavnosti,
  - poznavanje HACCP sistema,
  - vozniški izpit B kategorije in lasten avtomobil,
  - pripravljenost za bivanje na domu,
  - možnost opravljanja gostinske dejavnosti v paru, bodisi z zakoncem, zunajzakonskim partnerjem, družino ali drugo primerno osebo, ki lahko biva vse leto na domu z najemnikom.

3. Dokazila

K vlogi za prijavo na ta razpis morajo prijavitelji priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev iz 2. točke razpisa, in sicer:

- fotokopijo osebne izkaznice ali potnega lista,
- priglasitveni list za dejavnost gostinske smeri,
- dokazilo oz. spričevalo o predpisani strokovni izobrazbi ali strokovni usposobljenosti za nosilca gostinske dejavnosti oz. zaposlenega delavca,
- življenjepis z navedbo osebnih podatkov (datum in kraj rojstva, naslov stalnega prebivališča, EMŠO, davčna številka), podatki o šolanju in podatki o dosedanjem delu in izkušnjah,
- fotokopiji voznškega in prometnega dovoljenja, ki glasita na prijavitelja oz. drugo osebo, ki bo s prijaviteljem bivala v planinskem domu.

Prijavitelji naj k svoji vlogi priložijo tudi okvirni plan aktivnosti, ki bi jih izvedli na planinskem domu v primeru, če bi bili izbrani.

4. Postopek izvedbe razpisa

Prijavitelj naj svoje vloge z vsemi zahtevanimi dokazili pošljejo na naslov: Planinsko društvo Laško, Aškerčev trg 4/b, 3270 Laško s pripisom »razpis - oskrbnik«. Za pravočasne se bodo štete vloge, ki bodo na naslov prispele **do 30. 4. 2020**.

Ponudbe niso zavezujoče za Planinsko društvo.

Po izteku razpisnega roka bo s primernim ponudnikom opravljen dodaten individualen razgovor.

5. Ostalo

Z izbranim ponudnikom bo PD Laško sklenilo najemno pogodbo za dobo od 3-5 let, in sicer za okvirno najemnino najmanj 420 €.

Pred podpisom pogodbe z izbranim najemnikom mora leta na transakcijski račun društva nakazati varščino v višini 1.700,00 €.

Laško, 25. 2. 2020

Jurij Videc,
podpredsednik PD Laško

Z veseljem hodim

PO LAŠKIH POTEH 2020

POHOD NA HUM

sobota, 25. april 2020

start ob 9.00

na Valvasorjevem trgu, pred TIC-em Laško

Organizator: STIK Laško

POHOD IZ SLOG V LOG

sobota, 23. maj 2020

start ob 9.00 pred kozolcem v Tevčah

Organizator: Strelsko društvo Celjska četa Mala Breza

POHOD PO AŠKERČEVI POTI

sobota, 13. junij 2020

start ob 7.00 izpred ŽP v Zidanem Mostu

Organizator: KD Anton Aškerc Rimske Toplice v sodelovanju z ostalimi

Datumi pohodov so informativne narave in se lahko v sled aktualnih razmer spremenijo zato prosimo, da le-te še sprti preverjate!

Pohodi si dalje sledijo: sobota, 22. avgust 2020 - Pohod po Orionovi poti; sobota, 5. september 2020 - Anzekov pohod na Svetino;
sobota, 19. september 2020 - Pohod po poti treh cerkva; nedelja, 4. oktober 2020 - Pohod na sv. Trojico;
sobota, 7. november 2020 - Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega.

Vsak hodi na lastno odgovornost!

www.lasko.info, Po laških poteh

150 GASILSTVA V LAŠKEM

Pisalo se je leto 1870, ko je Laško dobilo Prostovoljno gasilsko društvo. Glede na to, da je leto 1869 zabeleženo kot leto, ko se je začelo organizirano gasilstvo na Slovenskem, pomeni, da smo skupaj s PGD Ptuj in GD Ljubljana mesto drugo najstarejše društvo v Sloveniji. In zato smo laški gasilci ponosni, da že 150 let nesebično pomagamo občanom občine Laško.

V Laškem imamo kar nekaj mejnikov, ki se dotikajo hujših požarov in povenenj. Tako je leta 1840 Laško povsem pogorelo, leta 1859 je od vznožja do vrha pogorel Hum, leta 1872 je potok Žikovca poplaval Orožnov trg in ga spremenil v blatno jezero. To je le nekaj hujših dogodkov, ki so doleteli Laško v njegovi dolgi zgodovini, seveda pa se spominimo tudi nam bližnjih katastrof, predvsem vodnih ujm, ki nas v zadnjih 20 letih vztrajno preganjajo. To so bile hude poplave v letih 1990, 1998 in 2007 ter nekoliko manjša v letu 2005. Laški gasilci smo se vsako leto srečevali tudi z večjim številom požarov, tako v naravi kot tudi v stanovanjskih in poslovnih prostorih. Na žalost smo se srečevali tudi z dogodki, ko so v požarih umirale osebe. Vseskozi pomagamo tudi ljudem, ki se srečujejo z raznoraznimi težavami, tu mislim predvsem na prevoze pitne vode ipd.

To je le nekaj res kratke zgodovine Prostovoljnega gasilskega društva Laško, bolj podrobno pa se lahko z njo vsi seznanijo v naši knjigi, ki jo je napisal Boštjan Vrščaj ali pa si ogledajo naš film, ki ga je posnel TV Krpan. Poleg omenjenih knjige in filma pa smo v letošnjem letu dobili tudi čisto svojo himno, ki jo je napi-

sal Aleš Štorman. Vse skupaj smo že predstavili na naši Slavnostni akademiji, ki je bila januarja v Kulturnem centru Laško.

PGD Laško ima danes 99 članov in članic, od tega 45 operativnih gasilcev, se pravi fantov in deklet, ki so kadarkoli pripravljeni priti v gasilski dom, se obleči v zaščitno opremo ter odhiteti na pomoč ljudem, ki nas potrebujejo. To v Laškem delamo že 150 let in bomo delali še nadaljnjih 150 let.

PGD Laško pri občanih uživa ugled in spoštovanje, kar si je prislužilo z delom in večkratnim odrekanjem. In verjame mo, da je naša obletnica - 150 let gasilstva v Laškem v ponos slehernemu občanu in občanki občine Laško. Seveda pa vsem našim občanom sporočamo, da bomo še naprej tu za njih in da bomo še naprej sila, na katero se lahko zanesejo. Zahvala pa gre tudi vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali pri razvoju našega gasilskega društva.

Torej, kot že napisano, PGD Laško v letošnjem letu praznuje svojo 150-letnico. Začeli smo s Slavnostno akademijo v januarju, nadaljevali s proslavo ob dnevu Civilne zaščite v marcu, žal pa smo morali odpovedati naš glavni dogodek - gasilsko izobraževanje HRS z gasilskim sejmom ter veselico z ansamblom Saša Avsenika, ki bi moralo biti konec aprila. Žal je v Slovenijo zarezala epidemija in gasilci smo prvi, ki se moramo obnašati odgovorno. Upamo, da nam bo uspelo izvesti naša naslednja dogodka, in sicer Tehnični dan, ki bi moral biti konec maja ter regijsko vajo, ki bo septembra.

Kljub temu, da se Slovenija trenutno ubada z najhujšo krizo po letu 1991, pa nič ne more spremeniti dejstva, da je to leto za nas slavnostno. Verjetno ne bo tako slavnostno kot smo si zamislili. Se pa občani in občanke lahko zanesejo na nas in vedite, da smo tu, ko nas potrebujete. To smo že velikokrat dokazali in to bomo dokazovali vedno znova in znova. Konec koncev imamo v svojih vrstah fante in dekleta, ki na leto posredujejo več kot 100 krat in so izredno strokovno podkovani. Zato se ne bojim, da se ne bi znali spopasti tudi z epidemijo, ki nam trenutno grozi. In še naslednjih 150 let bomo delovali v skladu z našim motom TRADICIJA - POGUM - PONOS.

Spoštovani občani in občanke občine Laško, vabim vas, da si preberete našo knjigo, ki je že v knjižnici, pogledate naš film, predvsem pa, da ostanete doma, na varnem. S tem bomo skupaj premagali tudi to nevšečnost, epidemijo, predvsem pa boste omogočili interventnim službam nemoteno delo.

Bodite zdravi in se vidimo na naših naslednjih dogodkih.

Bojan Špiler, predsednik PGD Laško

VODENJE DRUŠTVA JE ZGOLJ VELIKA ČAST!

Trinajsto leto, tretji mandat, je predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Laško. Tako pač hoče članstvo. Je lider, človek, ki se mu težko upreš. Četudi bi ti kaj ukazal, izzveni kot prošnja. Kdo je ta človek? Gasilec gotovo že od malih nog. Vzgajala sta ga njegov ded in oče.

In ko društvo praznuje 150 let delovanja, predsednik vse niti drži v svojih rokah.

Ker sodelujeva že vrsto let, naj nama bo tudi za tole rabo dovoljeno, da se tikava. S tovarišem gasilcem – in gasilci sotovariši – se pač ne moreš vikati ...

Bojan Špiler je gasilec že od malih nog, od kod navdušenje za gasilstvo, očetov vzgled, je bil za to zaslužen ali kriv kdo drug?

Hm, verjetno gre res za vzgled, saj sem prvi stik z gasilstvom imel kot otrok v PIGD Tim Laško, kamor sem zahajal skupaj z očetom, ki je bil takrat tam poveljnik. Pa s starim očetom. No, odraščal sem v gasilski družini in kaj drugega ti zato niti ne preostane. Potem pride šola, družba nadobudnih fantov, gasilski krožek in zgodba se začne.

Gre res bolj za zasluge ali bolj za krivdo?

To bi težko rekel, verjetno kar oboje. Bi moral vprašati očeta ali me je namerano tiščal h gasilcem ali je bilo vse skupaj naključno. Če gledam sebe: svojega sina nikoli nisem silil, da pride h gasilcem, je pa res, da je v bistvu odraščal v gasilskem domu, ob meni.

Kakšen je bil lik gasilca v tvojem začetnem obdobju, je bil junak, ki rešuje ljudi, pomaga – iz kakšnega filma, nadaljevanke? Se je ta podoba sploh kaj spremenila ali se ni?

No, ko sem sam začel z gasilstvom, še ni bilo veliko filmov o gasilcih, zato to name ni vplivalo tako, kot to vpliva na otroke danes. Filmi so prišli kasneje, ko sem že imel svoje izkušnje v gasilstvu. In ko zdaj gledam filme in nadaljevanke o gasilcih, te res prevzamejo in gasilstvo te navduši, veliko resničnega pa v njih ni. To vidim pri svojem sinu in večkrat ga moram miriti, da je v resničnosti drugače. Nas so navduševali starejši gasilci, ko so se posedli v vozila in prižgali sirene, so bili pravi junaki. V gasilca sem odra-

sel ob generaciji imenitnih laških gasilcev: Romana Cerovška, Mirana Voduška, Petra Brbreta, Jureta Križnika, Petra Hohkrauta, ti in drugi gasilci so bili moj zgled. Nekatero od njih zdaj vodim kot predsednik, na kar sem ponosen. Glavni junak in vzornik pa je bil moj oče. Moram reči, da se mi podoba gasilca ni bistveno spremenila.

Kako sta tvoje vse bolj aktivno udejstvovanje v tej prostovoljni, humanitarni organizaciji sprejela starša, in seveda tvoja žena, je bila postavljena pred dejstvo, da sta gasilstvo in ti nekaj, kar sodi skupaj?

S starši se o svojem udejstvovanju v gasilstvu nisem nikoli posebej pogovarjal, saj je bil to pač naš način življenja, verjamem pa, da sta ponosna na moje dosežke. Žena pa je bila res postavljena pred dejstvo, da sem gasilec in da tega ne bo nič spremenilo. V smislu: ko si me spoznala, sem gasilec že bil in tega ne poskušaj spremeniti. Saj nikoli niti ni poskušala, je razumela in me podpirala. Navsezadnje se je, ne da bi ji kaj rekel, včlanila v društvo in tudi naredila izpit za operativno gasilko. Pač, morala je sprejeti in se prilagoditi.

V jubilejnem filmu si rekel, da ne znaš odgovoriti, zakaj toliko energije vlagas v gasilstvo in da gre za humanitarno poslanstvo, kar je več kot hobi in način življenja, gre morda za pogojni refleks?

No, to je to, nikoli nisem znal razložiti zakaj. In mogoče je to odgovor, mogoče gre za nekakšen refleks, ne vem. Pač, sem gasilec in to rad počnem. Rad pomagam ljudem in največ mi pomeni, ko vidim njihovo hvaležnost, da smo se odzvali. In se vedno bomo!

To svojo plemenito zasvojenost si prenesel tudi na sina, ki že stopa po tvojih stopinjah, verjetno si mu povedal, v kaj se podaja?

Hja, tudi on ni imel izbire, pač se je rodil v takšno družino. Res je zagnan, željan delati, njemu je sicer bolj vzornik njegov stric, moj brat, ker je poveljnik, glavni operativec in je to bolj kul kot predsednik! V kaj se podaja, pa nima pojma in bo sproti spoznal. Skušal sem mu že razložiti, ampak je v fazi, ko ve več kot jaz oziroma misli, da ve več in vse črpa iz nadaljevanek, kot so Gasilci iz Chicaga. Le v realnost se še mora postaviti pa bo vse v redu. Pa spoznati, da je biti gasilec v PGD Laško večji frajer kot filmski igralec iz nadaljevanke. No, ni me strah, da tega ne bo ločil, počasi prihaja k polnoletnosti in potem se pravo gasilsko delo začne in sploh ne dvomim, da ga ne bi opravil z odliko.

Letošnje leto je za vaše društvo izjemno, saj obeležujete 150-letnico. Veliko napora, pripravljenosti in tudi financ ste vložili v obeležitev. Najprej vprašanje, ste

močno razočarani, članstvo, pa tudi ti in vodstvo društva, ker tudi knjiga ni prinesla novih dejstev, da bi dokazali, da ste najstarejše društvo v Sloveniji?

Sam sem zadovoljen s knjigo, saj je vse napisano in podprto z dokumenti. Govorim o uradni ustanovitvi društva, s potrjenim Statutom. Kdaj so bile organizirane požarne brambe in kdo je bil prej v Sloveniji, me ne zanima, o tem ne razpravljam več. Leta 1870 so imeli potrjen Statut PGD Ptuj, GD Ljubljana - mesto in PGD Laško, PGD Metlika pa šele leta 1873. Naše društvo je bilo uradno ustanovljeno leta 1870 in na to moramo biti ponosni, saj s spoštovanjem preteklosti lahko gradimo prihodnost. Ne mislim tekmovati v tem, kdo je bil prvi ustanovljen. No, nekateri v društvu seveda še vedno pričakujejo drugačen izid ...

Kako je sploh biti predsednik gasilskega društva s tolikšno tradicijo, je to bolj čast ali breme?

Biti predsednik PGD Laško je velika čast, saj predsednik ne postaneš zato, ker si se sam odločil, ali zato, ker imaš kakšnega botra na položaju in te imenuje. Predsednik postaneš, ker si to želi članstvo. Verjamem, da sem njihovo zaupanje upravičil, saj društvo vodim že tretji mandat. Je pa vodenje takega društva tudi breme, ker sem si prvo leto postavil visoke cilje, jih zasledoval in tudi uresničil, le poklicno jedro je ostalo na dolgu. K našim dosežkom je pripomoglo skupno delo s članstvom. Ponosen sem na svoje tovariše in tovarišice, ker smo veliko naredili in delamo še naprej. Ko imaš ob sebi takšne ljudi, ki so vedno pripravljeni pomagati drugim, je vodenje lahko le in izključno velika čast.

Letos ste načrtovali še nekaj velikih dogodkov, dva od teh ste izpeljali, več kot uspešno. Vsem v društvu in tistim, ki so vašemu društvu pomagali in ki leta sodelujejo z vami, ste se zahvalili s priznanji. Kako to, da je predsednik društva ostal praznih rok?

Ob takšnem velikem dogodku se kaže zahvaliti najzaslužnejšim posameznikom in podjetjem. Gasilci imamo protokol, kdaj kdo lahko dobi kakšno odlikovanje ali priznanje. Sam stremim k temu, da odlikovanje dobijo tisti, ki si ga zaslužijo z delom in ne z dolgoletnim članstvom. Sam sem seveda izpolnjeval vse pogoje za odlikovanje, ampak sem se mu odpovedal. Društvo bo že imelo priložnost, da me odlikuje, ko se bom odločil, da ne bom več predsednik. Takrat bo to lepa

gesta. Odlikovanja pa tudi nisem hotel zaradi zlobnih jezikov, ki pravijo: ja, sebi bo pa že dal odlikovanje, saj je predsednik. Tu ne mislim na svoje člane in druge gasilce, oni že vedo ali bi si ga zaslužil. Mislim na ljudi v Laškem, ki o vsem vedno vedo vse, le lotili se nikoli niso še ničesar. Pa pustimo to. Skratka, odlikovanje bo, ob drugi priložnosti.

V duhu praznovanja ste letos namepravali izvesti še vrsto prireditev - gasilski sejem z dnevi reševanja - konec aprila, tehnični dan - konec maja, regijsko vajo v septembru. Epidemija je vse to verjetno obrnila na glavo?

Res je, letos PGD Laško praznuje 150-letnico in zaradi tega smo pripravili več dogodkov. Slavnostno akademijo nam je uspelo spraviti pod streho, posebej sem vesel, da smo predstavili film, knjigo in himno. Organizirali smo še regijsko proslavo CZ, žal nam ne bo uspelo narediti velikega dogodka HRS 2020 - gasilskega izobraževanja s sejmom in veselico z ansamblom Saša Avsenika, kar bi se odvijalo konec aprila in smo morali odpovedati. Bomo pa pripravili Tehnični dan Gasilske zveze Laško konec maja in veliko regijsko vajo »letalska nesreča« v septembru. Res, epidemija nam je vse obrnila na glavo, ampak gasilci se znamo organizirati, ko je najhujše. Naše slavnostno leto bomo izpeljali tako ali drugače.

V kolikšni meri ste gasilci vpeti v zdajšnje ukrepe, kaj je pri tem najtežje?

Zaenkrat gasilci v same ukrepe glede epidemije nismo bili vpleteni. Smo se pa morali organizirati, kako je v primeru dogodkov, na katerih posredujemo, kdo bo posredoval, kako bomo delali s čim manj stiki, imeti moramo zaščitno opremo, zdaj tudi razkužujemo nekatere objekte. Nič nam ni težko, težava so le intervencije, ko ne vemo natančno, če je vmes kdo okužen.

Kaj je sicer najhujše, povezano z epidemijo, gledano s tvojimi očmi?

Najhujša pri tej epidemiji je panika. Že tri tedne v poročilih ne vidimo drugega, kot le to. Virus ni nedolžen, ampak ljudje po eni strani delajo paniko pri nakupovanju hrane, zaščitnih mask ter razkužil, po drugi strani pa veselo hodijo na izlete. Panika je odveč, le navodil, ki nam jih dajejo ustrezne službe, se moramo držati.

Ključno, kar beremo in slišimo v teh dneh, povezano z epidemijo je, da bo po njej svet zelo drugačen - da nič ne bo tako, kot je bilo prej. Kaj bo po tvoje tako

drugače, bomo res kaj boljši ljudje, ki bomo bolj videli ljudi v stiski okrog sebe ali bomo še večji egoisti?

Sam se velikokrat zalotim ob misli, kako mi je bolj kot sedanost, vseč preteklost. Saj je sedanost čisto v redu, le pozabili smo, kaj je bistvo življenja: ne pehanje za denarjem. Ni treba kupiti vsega kar lahko, pa tudi če ne potrebujemo. In zato upam, da bo tole streznitev za spoznanje, da je boljše sedeti ob kavi s prijatelji, kot pa se po telefonu pogovarjati s celim svetom. Res si želim, da ne bi bili sužnji služb in telefonov in da bi se znali veseliti, kot so se naši starši, brez vse te sodobne navlake.

Kar pa zadeva egoizem, pa ne pomaga nobena epidemija. Egoist bo ostal egoist. To so ljudje, ki iščejo bližnjice v življenju, in koristi zase. Takšni so in bodo, treba se jih je izogibati in ne z njimi tratiti časa.

Kakšni so tvoji izzivi v društvu v prihodnjem obdobju in kaj bo Bojan Špiler počel čez pet let? Kaj načrtuješ?

Trenutno sem predsednik v PGD Laško, do leta 2023 in v KK Zlatorog Laško, do leta 2022. Oba bom pošteno pripeljal do konca, razen, če se najde kdo, ki bo to počel bolje od mene. Mandata v KK Zlatorog Laško ne nameravam podaljšati, podaljševanje mandata v gasilskem društvu pa bo odvisno od volje članstva. Vesel bi bil, če bi vodenje društva že čez tri leta prevzel kdo drug.

Kaj bom počel čez pet let? V pokoju se ne bom, sem še premlad, vem, da bom deloval v gasilstvu in da ne bom v košarki. Tudi v politiki ne, ker ne znam sklepati kompromisov. Nič ne načrtujem, želim si le več časa za kakšno pivo s prijatelji, ki ga do zdaj nisem imel.

Tvoje sporočilo Laščanom, ki so zelo nesrečni, ker gasilski dom PGD Laško ni v KS Laško.

Ja res, tudi mi gasilci smo »nesrečni«, ker nismo v KS Laško. Šala. Popolnoma vseeno je, kje je meja med krajevnimi skupnostmi, mi smo PGD Laško in delamo za občane občine Laško. Naš osnovni teritorij obsega razen Laškega še KS Marija Gradec, seveda pa interveniramo tudi v vseh ostalih drugih krajevnih skupnostih. Laščani, vi imate svoje gasilce, ne glede na to, kje stoji naš gasilski dom!

Boža Herek

Foto: Osebni arhiv Bojana Špilerja

ZDRUŽENJE
ZA VREDNOTE
SLOVENSKE
OSAMOSVOJITVE

POGOVORNI VEČER »OD 57. ŠTEVILKE NOVE REVIJE, DO SAMOSTOJNE SLOVENIJE« V LAŠKEM

V torek, 18. februarja, je v Kulturnem centru Laško potekal pogovorni večer z naslovom »Enotni v zmagi - od 57 številke Nove revije, do samostojne Slovenije«. Uvodoma je navzoče pozdravil župan Občine Laško Franc Zdolšek, ki je med drugim spomnil, da smo se po doseženi zmagi malo uspravili in da je med ljudmi premalo komunikacije.

Gosta pogovornega večera, ki ga je moderirala Boža Herek, sta bila Slavko Kmetič, član predsedstva, nekdanji predsednik in ustanovitveni član Združenja VSO in Marjan Podobnik, ustanovni član Slovenske kmečke zveze, predhodnice SLS in poslanec/delegat prve demokratično izvoljene skupščine Slovenije. V kulturnem programu so z domoljubno pesmijo nastopili Okrogli muzikanti.

Kmetič je bil priča razpadu prejšnje države ter njene načetosti od znotraj že takrat, ko je na zunaj kazalo, da vse »cve-

ti« in da je razvito, napredno, kot si je marsikdo želel, seveda v navednicah. Že leta 1987 so se dogajale stavke, ki so se morale ideološko prilagoditi izrazoslovlju takratne socialistične ureditve družbe in se jim je reklo »začasna ustavitve dela«. Osnovna napaka obdobja takoj po osamosvojitvi in tudi kasneje, skoraj do današnjega dne je ta, da je infrastruktura odločevalcev iz prejšnjega sistema ostala nedotaknjena, samo preselila se je iz politične moči v ekonomsko, preko »svojih« direktorjev, rdečih buržujev, tajkunov. Ostala je »enakomerna« razporeditev oblastnih vzvodov, tudi po tridesetih letih, žal. V primerjavi z Nemci, kot pravi Kmetič, ki so potrebovali 12 let za denacifikacijo, pri nas še vedno ne moremo identificirati vzroka za takšno stanje. Ali je to neodločnost, nezmožnost, nedostopnost načeti te vzvode in njih generatorje? Najbolj verjetno, da je skupek vsega, ki botruje stanju, kot ga imamo danes, je poudaril Slavko Kmetič.

Podobnik je spregovoril o vlogi SKZ, predhodnice današnje SLS, ki je imela pomembno vlogo v procesu slovenske osamosvojitve. »Mi smo si priborili samostojno Slovenijo in si jo tudi izmolili,« je dejal Podobnik.

IZVOLITEV NOVEGA VODSTVA IN POGOVORNO OMIZJE V LAŠKEM

5. marca je v Laškem potekal volilni zbor članov Občinskega odbora VSO Laško. Z novimi močmi gre odbor Združenja VSO Laško naprej. Zbora sta se udeležila tudi člana predsedstva Združenja VSO Stane Zorko in Slavko Kmetič, ki sta zbrane nagovorila.

Zorko, ki je tudi predsednik pokrajine VSO Zahodna Štajerska, je pohvalil dosedanje delo odbora, poudaril pomen Združenja VSO za krepitev domoljubja in spodbudil k nadaljnjemu aktivnemu delu odbora. Nekdanji predsednik Združenja VSO ter poslanec prvega sklica Skupščine 1990-1992 Slavko Kmetič je spregovoril o pomenu osamosvojitve Slovenije ter izpostavil pomen delovanja združenja za spominjanje ključnih dogodkov, ki so pripeljali do demokratizacije in osamosvojitve Republike Slovenije. Dogodka se je udeležil tudi praporščak Združenja VSO.

**Vse, ki bi si želeli pridružiti in podpre-
ti občinski odbor Združenja VSO Laško,
vključno vabimo.** Podrobnosti o delovanju, namenu in ciljih društva, kot tudi o načinu včlanitve vanj, vam lahko predsta-

vijo člani osebno, ali pa si to pregledate na spletni strani Združenja VSO <https://vso.si/>. Izhaja tudi spletni časopis na spletni strani <http://www.glasdomovine.si/>. Tekoče aktivnostmi društva ter Združenja lahko občani in vsi spremljajo tudi preko Facebooka: Občinski odbor VSO Laško.

Občinski odbor Združenja VSO Laško

GEOLOŠKE RAZISKAVE V SEDRAŽU

Takoj po drugi svetovni vojni so se pokazale velike potrebe po premogu. Predstavniki Rudnika Laško in Geološkega zavoda Slovenije sta se dogovorila o sodelovanju in začel se je površinski pregled terena površine Sedraža.

Strokovnjaki geologije so po pregledu površinskih vzorcev zemljine določili točko za raziskovalno vrtanje. Tako se je potrdila točka V-1-S na planoti med Sedražem in Trnovem.

Geološki zavod Ljubljana je sestavil vrtalno ekipo s svojimi strokovnjaki za vrtalno tehniko. Za upravljanje vrtalne tehnike na vrtalnem stroju so dela izvajali tudi nekateri domačini iz bližnje in daljne okolice, kot so Tone Zajec, Gabrijel Kladnik (Gelč), Aleks Dacar, Podgoršek, Mirko Dornik in drugi.

Tako so začeli dovažati in postavljati novo vrtalno garnituro švicarske izdelave, in sicer komponente vrtalnega stroja, visoko tlačne črpalke, rezervoarje za izplako čiščenja vrtine, vrtalno drogovje, jekleni stolp višine 27 m in ostale komponente za izvedbo globinskega vrtanja.

Po pripovedovanju našega krajana Pavleta Funkla je pri prevozu s tovornim vozilom prišlo tudi do ne ljubega dogodka. Ko je tovornjak, naložen s težkim vrtalnim drogovjem, peljal skozi vas Belovo, mu je pred

Sedražem po klancu navzgor odpovedal motor. Začel je drseti po klancu navzdol v dolino in se pri hiši Veternikovih zaletel v ogromno staro jablano, ki je, kljub temu da se je podrla, zadržala tovorno vozilo. Vrtalno drogovje so preložili na drugo vozilo in ga varno pripeljali na mesto vrtanja.

Po končanih montažnih delih je vrtalna ekipa začela z vrtanjem vrtine V1-Sedraž. Delo je potekalo na tri izmene, vrtalo se je po različnih materialih, kameninah: peščenjaki, apnenci, dolomiti, glinovci, konglomerati ...

Na globini med 170 in 180 metri se je pojavila večja količina vode. Vrtina je bila končana na globini 863 metrov, kar je že globoko pod nivojem reke Savinje na Sevcah. Vzorci iz vrtanine so pokazali, da na tem mestu ni koristnih industrijskih mineralov. Absolutno pa ni bilo najdenih premogovih slojev, kar je bilo tudi za pričakovati.

Drago Podreberšek

LOVCI V ČASU EPIDEMIJE

6. marca je na lovski koči v Jurkloštru potekal Zbor lovcev Lovske družine Jurklošter. Vabilu so se poleg članov odzvali tudi vabljeni gostje. Zbor je potekal v prijetnem in načrtih polnem vzdušju. Le teden dni kasneje pa so se razmere za tovrstne dogodke spremenile.

Vladne ukrepe v lovskih vrstah najbolj občuti naš pripravnik Ladi, saj je do ukrepov lahko opravil le dve predavanji in dva izpita, drugi izpit je bil preko spleta. V normalnih razmerah pripravniki zaključijo s predavanji in izpiti v mesecu maju, kako pa bo letos, žel ne vemo. Spodbudne novice prihajajo iz ZLD Ptuj-Ormož, kjer so za dvajset pripravnic in pripravnikov pripravili predavanja preko video konference in preverjanje znanja preko spletne ankete.

Ali prepoved gibanja in zbiranja velja tudi za lovce? Lovske družine, ki imajo sklenjeno koncesijsko pogodbo, opravljajo na podlagi 19. in 21. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06-Odl. US, 17/08, 46/04-ZON in 31/18) naloge trajnostnega gospodarjenja z divjadjo pod pogoji javne službe, zato začasna splošna prepoved gibanja in zbiranja ne velja za lovce,

ki in kadar navedene naloge neposredno izvajajo. Seveda pa moramo tudi lovci upoštevati vse ostale že sprejete ukrepe (ohranjanje varne razdalje do drugih oseb in uporaba zaščitnih sredstev), ki so navedeni v že objavljenih priporočilih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (Vir: *Lovska zveza Slovenije*).

V LD Jurklošter smo se razveselili prihoda nove lovke – nemške lovske terierke Aye. Aya je stara tri mesece in kot prava terierka ni nikoli pri miru. Aya trenutno spoznava naravo s svojo vodnico Barbaro, septembra pa gresta v malo šolo. Ko bo stara devet mesecev, pa jo čakata telesna ocena in preizkus naravnih zasnov. Po opravljenih preizkusih pa bo lahko delala v lovišču. Nemški lovski terier je relativno mlada pasma, pojavila se je šele v 20. stoletju. Nemški lovski terierji so tipični delovni – lovski psi, ki v aktivnem lovskem življenju, to je sledenje in prinašanje plena, najbolj uživajo. So trmoglavni in inteligentni in ne marajo grobe discipline. Navežejo se in poslušajo le enega lastnika. No, v tem primeru, lastnico.

*Urška Knez,
LD Jurklošter*

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO d.o.o.
 Marija Gradec 36, 3270 Laško
 Telefon: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416
 Fax: 03 734 16 17
 E-mail: vp@veterina-lasko.com
 Internetna stran: www.veterina-lasko.com

BIOVARNOSTNI UKREPI V VETERINI

Veterinarske ambulante v skladu s priporočili za preprečevanje okužb ljudi s koronavirusom SARS-COV-2 omejujejo svoje poslovanje. **Delovni čas ambulante v Laškem je skrajšan in deluje med tednom od 8.00 do 16.00, ob sobotah od 7.00 do 9.00.** Prav tako je skrajšan delovni čas poslovne enote v Radečah, kjer je popoldanski obratovalni čas od 17.00 do 18.00 ter ob sredah dopoldan od 7.00 do 8.00. Priporoča se predhodno telefonsko naročanje za vse preglede in nujne posege.

Terensko delo se opravlja nemoteno po predhodnih telefonskih naročanjih, prav tako se s tem tednom ponovno opravljajo osemenitve plemenic, za katero mora biti žival pripravljena - fiksirana, prav tako mora biti dokumentacija pripravljena na vidnem mestu, samo naročanje osemenitev, pa se sprejema vsak dan do 9. ure dopoldan. V primeru, da so klici zamujeni ali pogoji niso zagotovljeni, lahko veterinar ali veterinarski tehnik zavrneta naročeno delo.

Za preprečevanje neželenih zapletov, katerih posledica so tudi poškodbe živali, naj lastniki namenijo še več pozornosti varnosti živali in dodatno pazijo na svoje ljubljence. V primeru, da je obisk ambulante nujen, se v ambulanto vstopa posamično, ob vstopu žival spremlja le ena zdrava oseba, ki je opremljena z zaščitno masko čez nos in usta ter z zaščitnimi rokavicami. Med čakajočimi osebami se

vzdržuje varnostna razdalja, ki predstavlja najmanj 1,5 m, v čakalnici se naenkrat lahko nahaja le ena oseba. Ob odhodu iz ambulante si rokavice odstranite in roke razkužite z razkužilom, ki se s tem namenom nahaja v čakalnici.

O nujnosti primera in posledični obravnavi Vaše živali se priporoča predhodna telefonska obravnava posamičnega primera, saj je v določenih situacijah nujna obravnava tudi živali, ki se, 'samo' praska, v kolikor bi poslabšanje teh znakov pripeljalo še do večjih in hujših sprememb.

Za vse informacije, nasvete in navodila smo Vam na voljo na naslednjih kontaktih, ki so **dosegljivi tudi v urgentnih primerih, 24 ur na dan, vse dni v tednu: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416.**

Želimo, da v teh težkih časih ostanete zdravi vi in vaši ljubljenci!

Ekipa veterinarske postaje Laško

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

Zavetišče deluje trenutno po smernicah Veterinarske zbornice Slovenija. Sprejemamo najnujnejše primere, v ambulanto lahko vstopa samo ena, zdrava oseba hkrati, držimo se varnostne razdalje ter redno si umivamo in razkužujemo roke. Nosimo tudi zaščitne maske in rokavice. Če se prijavi naj-

dena ali pogrešana žival delujemo kot do zdaj (na tel. smo dosegljivi 24 ur na dan).

Za posvojitelje pa velja, da nas prosim predhodno pokličejo na tel.: 07 81 60 210, nato se lahko dogovorimo za ogled živali in nadaljnji postopek. Trenutno v zavetišču nimamo za posvoji-

tev nobene mačke, imamo pa odraslega psa, starega 10 let, pasme Border Collie ter psičko, staro približno 7 mesecev, srednje rasti, križanec.

V ambulanti je od pon. do pet. med 7. in 18. uro prisoten veterinar, nato vas tajnica preveže na dežurnega veterinarja.

Psička Zoja, stara približno 7 mesecev, je srednje rasti ter ima črno-rjavo daljšo dlako. Je zelo prijazna, vendar še malo prestrašena.

Samček, pasme Border Collie, po imenu Tai je star 10 let ter je v zavetišču, ker lastniki zanj niso mogli več skrbeti. Išče odgovorne lastnike, ki so že imeli psa in znajo skrbeti za starejšega trmastega psa.

POLICIJSKA POSTAJA LAŠKO

Odlok o prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih in površinah

Zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19, je skladno z odlokom Vlade Republike Slovenije, do nadaljnjega prepovedano gibanje in zbiranje ljudi na javnih krajih in površinah v Republiki Sloveniji, prepovedan dostop na javna mesta in površine v Republiki Sloveniji in prepovedano gibanje izven občine stalnega ali začasnega prebivališča.

Ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, ki znaša najmanj 1,5 m, pa je dovoljeno gibanje za:

- dostop do trgovin z živili in kmetijske neposredne prodaje,
- dostop do drogerij in drogerijskih marketov,
- dostop do prodaje medicinskih proizvodov in zdravstvenih pripomočkov,
- dostop do mest za prodajo hrane za živali,
- dostop do prodaje in vzdrževanje varnostnih proizvodov,
- dostop do kmetijskih trgovin, vključno s klavnicami in trgovin za prodajo semen, krmil in gnojil,
- dostop do bencinskih črpalk,
- dostop do bank in pošt,
- dostop do dostavnih, čistilnih in higienskih storitev,
- dostop do komunalnih storitev za opravljanje z odpadki,
- dostop do avtomobilskih servisov in servisov kmetijske in gozdarske mehanizacije in opreme,
- prihod in odhod na delo in izvajanje delovnih nalog,
- opravljanje gospodarskih, kmetijskih in gozdarskih dejavnosti,
- odpravljanje neposredne nevarnosti za zdravje, življenje in premoženje,
- varstvo in pomoč osebam, ki so potrebne podpore oziroma zaradi oskrbe ali nege družinskih članov,
- dostop do lekarn, zdravstvenih in sanitarnih storitev,
- dostop do storitev za nujne primere,
- dostop do storitev za osebe s posebnimi potrebami.

V času razglašene epidemije COVID-19 je posameznik s stalnim in začasnim prebivališčem lahko nastanjen samo na enem naslovu prebivanja in ga v času razglašene epidemije ne sme spreminjati oziroma se med obema prebivališčema seliti. Dostop do javnih parkov in drugih sprehajalnih površin je dovoljen le v občini stalnega ali začasnega prebivališča. Za območje posamezne lokalne skupnosti lahko župan s sklepom, ki se javno objavi, določi pogoje gibanja ali prepove dostop na določene javne kraje in površine v občini. Gibanje v skupini oseb je dovoljeno le, če gre za ožje družinske člane ali člane skupnega gospodinjstva in skupinam sodelavcev do največ pet oseb, če uporabljajo skupni osebni transport za prevoz na ali iz dela ali so vpoklicani za opravljanje nalog v okviru Civilne zaščite, mora pa biti seveda zagotovljena varna razdalja do gibanja drugih oseb. Pri gibanju in zadrževanju v zaprtem javnem kraju, je ob upoštevanju ohranjanja varne razdalje do drugih oseb, obvezna uporaba zaščitne maske ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela (šal, ruta ali podobne oblike zaščite), ki prekrije nos in usta ter zaščitnih rokavic.

Nadzor Policijske postaje Laško

Policisti Policijske postaje Laško vsakodnevno izvajamo nadzore in spremljamo stanje glede kršitev Odloka o začasni

prepovedi. Pri tem ugotavljamo, da nekateri kljub vsem prepovedim, še vedno kršijo določila oziroma prepovedi, ki smo vam jih navedli zgoraj, predvsem se ugotavljajo kršitve v zvezi druženjem na javnih krajih, neuporabe zaščitnih mask in nedovoljenih prehajanj med občinami. Policisti Policijske postaje Laško smo do 6. 4. 2020 na območju Policijske postaje zoper 32 oseb uvedli postopke in zadeve odstopili Zdravstvenemu inšpektoratu RS, ki so pristojni za reševanje teh zadev, policisti pa pri vsakem obravnavanem primeru upoštevamo življenjske zdravorazumske okoliščine ljudi, če slednji pri tem upoštevajo varnostne ukrepe. Tiste, ki zaradi malomarnosti ali ignorance kršijo določila odloka oziroma Zakona o nalezljivih boleznih, pa policisti napotimo na naslov stalnega bivališča oziroma jim ukažemo upoštevanje odloka, v kolikor pa osebe policistovih ukazov ne upoštevajo, jim lahko policisti izrečemo globo v višini od 333,83 eura do 625,94 eura, saj gre za kršitev določil Zakona o varstvu javnega reda in mira (ZJRM-1), člen 22, odstavek 1.

Kljub vsemu, bi se policisti Policijske postaje Laško radi zahvalili vsem, ki spoštujete navodila in **ostanete doma ter tako ne ogrožate sebe in drugih**, kar dodatno ponazarja tudi spodnja slika, ki je navadno še bolj zgovorna od besed. Akciji pod skupnim geslom: »Mi smo tu za vas - prosimo, ostanite doma za nas«, smo se pridružili tudi policisti Policijske postaje Laško.

Še posebej pa velja opozorilo in zaprosilo za vse vas občane, ki stanujete na območju Policijske postaje Laško (občine in upravne enote Laško), da zaradi zaščite zdravja nas zaposlenih, kot tudi zaščite zdravja vas, za **nenujne zadeve ne hodite na Policijsko postajo, temveč nas pokličite po telefonu ali nam pišite. Le tako bomo lahko še naprej skrbeli za vašo varnost!**

Kontakt za informacije in nasvete

V kolikor pa kljub vsem posredovanim informacijam, tudi s strani medijev, potrebujete še dodaten nasvet ali predlog, kako ravnati v najrazličnejših situacijah, pa lahko v času epidemije novega koronavirusa, vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah, med 7. in 19. uro pokličete na telefonsko številko **01 51 47 001**. Odgovarjamo pa tudi na številna pisna elektronska zaprosila, ki jih lahko pošljete na info.koronavirus@policija.si.

Robert Bezamovski,
vodja policijskega okoliša

RIMSKE TERME, Terme Resort d.o.o., Toplice 10, SI-3272 Rimske Toplice | info@rimske-terme.si | 03 574 2000 | www.rimske-terme.si

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH LAŠKO

Vabimo k vpisu v naslednje srednješolske programe za odrasle:

- 3-letni programi (SPI): gastronom hotelir, bolničar-negovalec, oblikovalec kovin-orodjar, inštalater strojnih instalacij, trgovec
- 4-letni programi (SSI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija
- Poklicno-tehniško izobraževanje (3+2 oz. PTI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, tehnik varovanja in gastronomski tehnik
- Poklicni tečajji (PT): ekonomski tehnik, predšolska vzgoja, gastronomija

Pokličite nas in skupaj bomo izbrali pravo izobraževanje za vašo uspešno poklicno pot. Ostanite zdravi in pozitivni.

Kontaktne podatki:

**Šolski center Slovenske Konjice-Zreče
Izobraževanje odraslih Laško
Trg svobode 6, LAŠKO**

Telefon: (03) 733 89 38, GSM: 041 611 172

E-pošta: sic.lasko@siol.net

Internet: www.sc-konjice-zrece.si

Vabljeni na

BREZPLAČNO DELAVNICO »ZA BOLJŠI VID«,

**ki bo v soboto, 30. maja 2020,
na ekološki kmetiji Kapl.**

Zbrali se bomo na parkirišču
športnega parka

v Šentrupertu (pri skakalnicah).
Nato bomo odšli peš na kmetijo,
kjer bo predavanje s praktičnimi
vajami.

Erika Klančnik

THERMANA
HOTELI | MEDICINA | WELLNESS | KONGRESI

Spoštovani gostje,

z nestrpnostjo pričakujemo dan, ko bomo lahko znova opravljali svoje poslanstvo. Ko bomo lahko okrepili vaše zdravje in s širokim naborom naših storitev poskrbeli za vaše odlično počutje.

Cenimo vašo podporo, zato vabljeni, da ob ponovnem odprtju izkoristite ponudbo, namenjeno zgolj prebivalcem Občine Laško:

- **20 % popust na kopališke storitve** v Termalnem Centru in Zdravilišču Laško izključno za nakup dnevne vstopnice (bazen in bazen + savna),
- **20 % popust na fizioterapevtske storitve in wellness storitve***,
- **20 % popust na cenik rekreacije in fitnesa** (velja za dnevne in stalne vstopnice),
- **Ugodnejša cena letne vstopnice** za bazen oz. bazen s savno

*(ne velja za paketne storitve in tajske masaže)

**Kmalu spet dobrodošli pri nas.
Do takrat ostanite doma.**

info: Thermana d.d., Zdraviliška cesta 6, SI-3270 Laško
info@thermana.si | 080 81 19